

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

POROČILO O DELU
ZAVODA ZA GOZDOVE SLOVENIJE
ZA LETO 2010

Ljubljana, februar 2011

VSEBINA

POVZETEK	5
1 Izvajanje javne gozdarske službe	7
1.1 STIKI Z LASTNIKI GOZDOV IN JAVNOSTJO	7
1.1.1 Stiki z lastniki gozdov	7
1.1.1.1 Skupinske oblike izobraževanja lastnikov gozdov	7
1.1.1.2 Individualno svetovanje lastnikom gozdov	17
1.1.1.3 Druge dejavnosti, namenjene lastnikom gozdov	17
1.1.2 Stiki z javnostjo	11
1.1.2.1 Strokovni stiki z javnostjo	11
1.1.2.2 Popularizacija gozdov	13
1.1.2.3 Obveščanje javnosti po medijih	17
1.1.2.4 Gradiva za javnost, ki jih je izdal ZGS	17
1.1.2.5 Delo na učnih poteh in evropskih pešpoteh	18
1.1.2.6 Spremljanje objav v medijih (kliping)	20
1.1.3 Druge dejavnosti	21
1.2 GOZDNOGOSPODARSKO NAČRTOVANJE	22
1.2.1 Izdelava gozdnogospodarskih načrtov	23
1.2.2 Druge dejavnosti	22
1.3 GOJENJE IN VARSTVO GOZDOV	31
1.3.1 Gojenje gozdov	31
1.3.1.1 Izdelava gozdnogojitvenih načrtov	31
1.3.1.2 Izbira drevja za posek	33
1.3.1.3 Gozdnogojitvena dela	33
1.3.1.4 Druga dela na področju gojenja gozdov	34
1.3.2 Varstvo gozdov	35
1.3.2.1 Sanitarni posek	35
1.3.2.2 Delo na varstvu pred podlubniki in drugimi škodljivimi žuželkami	36
1.3.2.3 Požarno varstvo	37
1.3.2.4 Varstvo pred rastlinojedo parkljasto divjadjo	38
1.3.2.5 Druga dela na področju varstva gozdov	38
1.3.3 Delo na financiranju in sofinanciranju gojitvenih in varstvenih del	40
1.3.4 Druga dela na področju gojenja in varstva gozdov	41
1.4 GOZDNA TEHNIKA	44
1.4.1 Tehnologija dela	45
1.4.1.1 Kontrola sečišč (oz. izvedbe odločb)	45
1.4.1.2 Svetovanje in usposabljanje lastnikov gozdov	47
1.4.1.3 Program razvoja podeželja za obdobje 2007-2013	51
1.4.1.4 Izdelava tehnoloških delov gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov	52
1.4.1.5 Spodbujanje združevanja lastnikov gozdov	52
1.4.1.6 Sodobne tehnologije	52
1.4.1.7 Pridobivanje in raba lesa za energijo	53
1.4.2 Gozdne prometnice	55
1.4.2.1 Vzdrževanje gozdnih cest	56
1.4.2.2 Druge dejavnosti na področju gozdnih cest	56
1.4.2.3 Gozdne vlake	57
1.4.3 Druge dejavnosti	58
1.5 GOZDNE ŽIVALI IN LOVSTVO	60

1.5.1	Priprave na izdelavo območnih načrtov – lovski del	60
1.5.2	Izdelava letnih upravljavskih načrtov območij	61
1.5.3	Aktivnosti v zvezi z izvajanjem Zakona o divjadi in lovstvu, Zakona o gozdovih in sodelovanje z lovskimi organizacijami	62
1.5.4	Evidentiranje odstrela in izgub divjadi	63
1.5.5	Delo na izboljševanju življenjskega okolja prostoživečih živali	64
1.5.6	Druge dejavnosti	65
1.6	INFORMATIKA	70
1.7	RAZVOJNO RAZISKOVALNA DEJAVNOST	74
1.8	ODLOČANJE ZGS V UPRAVNIH ZADEVAH	74
2	Javne naloge spodročja varstva narave – delo na področju zavarovanih živalskih vrst	76
2.1	PRIPRAVA STROKOVNIH MENJ ZA PDVZEM VELIKIH ZVERI	76
2.2	DELO INTERVENCIJSKE SKUPINE	77
2.3	OCENJEVANJE ŠKODE PO ZAVAROVANIH ŽIVALSKIH VRSTAH	77
2.4	MONITORING VELIKIH ZVERI	77
2.5	DRUGA DELA NA PODROČJU ZAVAROVANIH ŽIVALSKIH VRST	78
3	Gospodarske dejavnosti	80
3.1	DELO LOVIŠČ SPOSEBNIM NAMENOM	80
3.2	DELO ZA VEČJE LASTNIKE GOZDOV	87
4	Interne dejavnosti ZGS	87
4.1	FINANČNE ZADEVE	87
4.1.1	Splošne finančne zadeve	87
4.1.2	Gospodarjenje s premoženjem	88
4.2	KADROVSKO-PRAVNE ZADEVE	90
4.2.1	Pravne zadeve	90
4.2.2	Kadrovske zadeve	90
4.3	IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV ZGS	94
4.4	VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU	98
4.5	NOTRANJI NADZOR	102
4.6	DELO ORGANOV ZGS IN NJIHOVIH KOMISIJ	103
4.7	RAZVOJNO DELO ZA IZBOLJŠANJE DELOVANJA ZGS	103
5	Struktura porabljenega delovnega časa v letu 2010 po dejavnostih	103

Povzetek

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) je v letu 2010 izvajal naloge javne gozdarske službe skladno z Zakonom o gozdovih, Zakonom o gozdnem reprodukcijskem materialu, Zakonom o divjadi in lovstvu ter drugimi predpisi. Sredstva za javne naloge s področja gozdarstva in lovstva je pridobil na podlagi pogodbe z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), za naloge s področja zavarovanih živalskih vrst, ki jih je izvajal skladno z Zakonom o ohranjanju narave, pa je pridobil sredstva na podlagi pogodbe z Ministrstvom za okolje in prostor (MOP).

Med razvojnimi dejavnostmi širše vsebine, ki smo jih izvedli v letu 2010, gre izpostaviti: nadaljevanje in zaključek analize delovnih procesov ZGS, ki jo je ob sodelovanju številnih strokovnih delavcev ZGS, zlasti iz Centralne enote in OE Kranj, izvedlo podjetje Protal d.o.o. ter ponovno delo na pripravi novega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v ZGS, ki bo v osnutku izdelan do sredine marca 2011, delo pa bo zaključeno do poletja 2011. Širšega pomena za razvoj ZGS je tudi uspešen zaključek računalniškega programa za izdelavo gozdnogojitvenih načrtov, saj omogoča učinkovito povezavo dveh pomembnih strokovnih dejavnosti – gozdnogospodarskega in gozdnogojitvenega načrtovanja, ob njegovi izdelavi pa je bilo veliko storjenega za poenotenje baz gozdarskih podatkov v ZGS.

Zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev je Svet ZGS tudi v letu 2010 sprejel rebalans Finančnega načrta za leto 2010.

V nadaljevanju navajamo najpomembnejše izvedene naloge po posameznih področjih dela ZGS.

V letu 2010 je imel ZGS nalogo izdelati 22 gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot (GGE). Delo je potekalo v skladu s predpisano dinamiko del vse do izdelanih osnutkov načrtov, kjer pa se je pri enem od načrtov (za GGE Šentjernej) zataknilo; ker je MOP zanj zahteval izdelavo celovite presoje vplivov na okolje. Za 21 načrtov je postopek potekal nemoteno naprej in so bili jeseni s pravilniki ministra tudi vsi sprejeti, omenjeni načrt pa, delno tudi zaradi dodatnih formalnih zapletov zaradi nejasne odločbe MOP, še čaka nadaljevanja postopka. Sicer tudi v letu 2010 beležimo zelo tvorno sodelovanje z Zavodom RS za varstvo narave pri pripravi vsebin načrtov, namenjenih upravljanju območij Natura 2000.

Tudi v letu 2010 se je povečal obseg dela na področju izdaje soglasij in različnih strokovnih mnenj v zvezi s posegi v prostor. Razen velikega obsega dela zaradi vse številčnejših vlog, ki jih je letno že več kot 2.300, se na območjih v bližini urbanih središč ob sprejemanju prostorskih aktov soočamo tudi z velikimi pritiski lastnikov zemljišč, ki bi jim sprememba namembnosti gozda v zazidljivo zemljišče pomenila veliko povečanje vrednosti posesti.

Delo na področju gojenja gozdov – na izbiri drevja za posek, izdelavi gozdnogojitvenih načrtov, določitvi gojitvenih del, zagotavljanju sadik in semena gozdnega drevja, zagotavljanju izplačil lastnikom gozdov iz proračuna RS za opravljena dela v gozdovih ter na drugih nalogah – je potekalo tekoče in brez posebnosti. Za lastnike gozdov smo v letu 2010 izvedli 51 izobraževalnih terenskih delavnic, ki so bile namenjene predvsem tistim lastnikom gozdov, ki jim je bila v letu 2010 z odločbo naložena izvedba gojitvenih del. Delno zaradi pomanjkanja sredstev, delno pa tudi zaradi manjšega zanimanja lastnikov gozdov za tovrstna usposabljanja se je število teh delavnic spet nekoliko zmanjšalo.

Na področju varstva gozdov je bilo tudi v letu 2010 veliko naporov še vedno namenjenih preprečevanju namnožitve podlubnikov, zlasti na Gorenjskem in drugih območjih, kjer so v preteklih letih naravne ujme poškodovale iglaste gozdove. Vendar se je količina sanitarnega poseka v letu 2010 ponovno zmanjšala in je bil njegov delež od skupnega poseka le 21 %, med najnižjimi v zadnjih 15 letih. Zaradi pogostih padavin je bilo v letu sorazmerno zelo malo gozdnih požarov, le 32. Tudi v letu 2010 smo posvetili veliko pozornosti poročevalski, prognostično-diagnostični dejavnosti, ker se je v preteklih letih v Sloveniji na novo pojavilo nekaj nevarnih škodljivih organizmov, nekaj pa se jih lahko pojavi vsak čas. Pri tem smo tudi v letu 2010 tesno sodelovali z Gozdarskim inštitutom Slovenije in Fitosanitarno upravo RS.

Na področju gozdne tehnike smo poleg tekočega dela na izdelavi tehnoloških delov gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov, usmerjanja sečnje in spravila lesa ob izdaji odločb za sečnjo, kontrole sečišč v gozdu in vzdrževanja gozdnih prometnic izvedli 170 tečajev za lastnike gozdov s področja gozdne tehnike, s poudarkom na varnem in pravilnem delu v gozdu (22 več kot v letu 2009). Z MKGP in Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja smo sodelovali pri pripravi javnih razpisov za sredstva na podlagi Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 ter lastnikom gozdov posredovali potrebno dokumentacijo in jim pomagali pri izpolnjevanju vlog. Na področju lesa za energijo smo sodelovali pri mednarodnem projektu, ki se nadaljuje tudi v leto 2011 in pri več aktivnostih. Na tem področju še posebej uspešno sodelujemo s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije. V jeseni je ZGS v sodelovanju z več gozdarskimi institucijami in organizacijami na Pohorju in pri Murski Soboti izvedel zelo odmevno dvodnevno delavnico o strojni sečnji. Na področju gozdne tehnike je ZGS še posebej dejaven tudi na mednarodnem področju.

Na področju gozdnih živali in lovstva smo, kot vsako leto, že spomladi izdelali letne lovsko upravljavske načrte za delo z divjadjo in njenim okoljem za vseh 15 lovsko upravljavskih območij (LUO). Poleti smo po prenovljeni metodologiji za popis objedenosti gozdnega mladja od rastlinojede divjadi popisali še preostalih 17 od skupno 31 ekološko-popisnih enot. Tudi v letu 2010 je ZGS tekoče opravljal vsa dela v zvezi z velikimi zvermi, ki so bila določena v pogodbi med ZGS in MOP. Z Biotehniško fakulteto smo sodelovali pri mednarodnem projektu o volku, ki se nadaljuje.

Na področju stikov z lastniki gozdov in razvoja podeželja smo tudi v letu 2010 opravili največje delo s posamičnim svetovanjem ob izdaji več kot 63.000 odločb ter z različnimi oblikami izobraževanja in usposabljanja lastnikov gozdov za pravilno in varno delo v gozdovih (tečaji, delavnice, predavanja, ekskurzije, izobraževalna gradiva, idr.).

Na področju stikov z javnostmi je bila največja gostota aktivnosti spet ob Tednu gozdov (v zadnjem tednu maja) in ob Dnevu Zemlje (22. aprila). V letu 2010 je ZGS zelo aktivno sodeloval v zelo odmevni akciji Očistimo Slovenijo, kjer smo bili deležni tudi veliko medijske pozornosti.

V sestavi ZGS deluje 10 lovišč s posebnim namenom (LPN), ki so v letu 2010 uspešno izvedla zastavljene naloge pri izvajanju trajnostnega upravljanja z divjadjo in, kot običajno, tudi veliko nalog javnega pomena. Razen pri muflonu je realizacija odvzema vseh temeljnih vrst divjadi preseгла 90 %, bila pa je nižja kot leto poprej, ko je bila prav pri vseh teh vrstah divjadi realizacija prav blizu 100 % ali celo nekaj več.

Skladno s spremembo Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS (SKZG RS) se je poleti in jeseni 2010 na SKZG RS zaposlilo 12 strokovnih delavcev iz ZGS in od tedaj dalje ZGS tudi ne pripravlja več strokovnih podlag za oddajanje del v državnih gozdovih. Pač pa ZGS še naprej opravlja te oz. podobne naloge za Ministrstvo za obrambo, za Ljubljansko nadškofijo in Škofijo Novo mesto.

Skladno z Zakonom o gozdovih je ZGS sodeloval tudi pri številnih raziskovalnih nalogah, zlasti tistih, ki jih izvajata Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire pri Biotehniški fakulteti v Ljubljani in Gozdarski inštitut Slovenije.

Poleg rednih oziroma s Programom dela ZGS za leto 2010 predvidenih nalog, je ZGS tudi v letu 2010 izvedel veliko različnih strokovnih storitev za številne naročnike.

Zaradi zmanjševanja proračunskih sredstev so finančne razmere v ZGS zelo težavne, financiranje ZGS pa je sicer v letu 2010 potekalo redno tako s strani MKGP kot MOP. Tudi omenjeni večji naročniki del so pogodbene obveze izpolnili.

V Poročilu o delu ZGS za leto 2010 prikazujemo opravljeno delo po vsebinskih področjih javne gozdarske službe. Delo LPN v sestavi ZGS ter delo ZGS za pogodbene partnerje obravnavamo v posebnih poglavjih. Prav tako obravnavamo v posebnih poglavjih interne dejavnosti, kot sta npr. izobraževanje delavcev ZGS in dejavnosti za zagotavljanje varstva in zdravja pri delu zaposlenih, ki so nujne za uspešno delovanje ZGS, niso pa neposredne zakonske naloge ZGS.

Podrobni podatki o gozdovih za preteklo leto so navedeni v Poročilu ZGS o gozdovih za leto 2010.

1 Izvajanje javne gozdarske službe

1.1 STIKI Z LASTNIKI GOZDOV IN JAVNOSTJO

Odgovoren: Damjan Oražem, univ. dipl. inž. gozd.

Planirano in realizirano v letu 2010							
Dejavnost	Planirano			Realizirano			
	Količina	Neto normativ	Neto ure	Količina	%	Neto ure	%
Tečaji, delavnice	236	40 ur/tečaj, delav.	9.440	221	94	8.052	85
Individualno svetovanje	60.000	1 ura/odločbo	60.000	63.362	106	46.178	77
Prireditve za lastnike gozdov	148	80 ur/prireditvev	11.840	95	64	6.441	54
Prispevki v medijih za lastnike gozdov	250	12 ur/prispevek	3.000	186	74	400	13
Študijski krožki	8	160 ur/št. krožek	1.280	6	75	453	35
Prireditve za mladino	700	10 ur/prireditvev	7.000	616	88	4.640	66
Prireditve za drugo javnost	250	32 ur/prireditvev	8.000	256	102	4.579	57
Prispevki v medijih za javnost	300	16 ur/prispevek	4.800	409	136	1.818	38
Povprečno				92		53	
			Planirane neto ure	Realizirane neto ure	Realizacija %		
Druga svetovanja (gozdnogojitveni načrti, pojasnila idr.)			11.600	10.235	88		
Vzdrževanje učnih poti, turističnih in drugih tematskih poti			4.640	2.737	59		
Sodelovanja na različnih javnih prireditvah in akcijah			11.050	8.094	73		
Druga dela (evidence, poročila, programi, idr.)			14.500	5.678	39		
Skupaj Stiki z lastniki gozdov in javnostjo			147.150	99.417	68		

Poglavji 1.1.1 Stiki z lastniki gozdov in 1.1.2 Stiki z javnostjo se v poročilu deloma prepletata, ker so lastniki gozdov kot največja skupina déležnikov (organizacij, skupin, posameznikov, s katerimi ZGS sodeluje na formalni ali neformalni ravni) tudi ena od oblik javnosti, ki pa se od drugih javnosti vendarle bistveno razlikuje po svojih lastninskih pravicah in dolžnostih v zvezi z gozdovi.

1.1.1 Stiki z lastniki gozdov

Stiki z lastniki gozdov so v letu 2010 potekali z naslednjimi dejavnostmi (znaten delež le-teh je namenjen tudi drugim javnostim):

- skupinske oblike izobraževanja lastnikov gozdov s tečaji, delavnicami, predavanji, ekskurzijami in drugimi skupinskimi oblikami,
- individualno svetovanje lastnikom gozdov,
- izobraževalni prispevki za lastnike gozdov v medijih,
- izdaja gradiv za izobraževanje lastnikov gozdov,
- predstavitve in druge prireditve s tematiko za lastnike gozdov na sejnih,
- študijski krožki (to dejavnost ZGS izvaja in razvija v okviru sodelovanja pri razvoju podeželja in vanjo vključuje lastnike gozdov in druge javnosti),

- javne razgrnitve in obravnave gozdnogospodarskih načrtov in javne obravnave lovsko upravljavskih načrtov,
- obveščanje lastnikov gozdov v medijih in na druge načine,
- izbira in podelitev priznanj najbolj skrbnim lastnikom gozdov za leto 2010.

1.1.1.1 SKUPINSKE OBLIKE IZOBRAŽEVANJA LASTNIKOV GOZDOV

Tečaji za gozdno tehniko

Skupno je bilo v letu 2010 izvedenih 170 tečajev, 107 v sodelovanju s Srednjo gozdarsko in lesarsko šolo Postojna (SGLŠ), 63 tečajev pa je izvedel ZGS samostojno. Vseh tečajev se je udeležilo skupno 3.339 udeležencev. Število tečajev za gozdno tehniko po vrstah in po območnih enotah je prikazano v poglavju Gozdna tehnika.

Sekaška tekmovanja lastnikov gozdov

Tekmovanja lastnikov gozdov v sekaških veščinah, ki jih ZGS vzpodbuja in organizira že vrsto let, so se izkazala kot odlična oblika vzpodbujanja, usposabljanja in opremljanja lastnikov gozdov za varno delo v gozdu.

Na sejmu AGRA v Gornji Radgoni je ZGS v letu 2010 organiziral 12. državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov. Tekmovanje je podrobneje opisano v poglavju Gozdna tehnika. Izobraževalni pomen tekmovanja na sejmu so tudi v letu 2010 dopolnile izbirne tekme, ki jih ZGS organizira po območjih in na katerih izberejo udeležence za državno tekmovanje.

Izobraževanje lastnikov za gojenje in varstvo gozdov

Lastnike gozdov izobražujemo, vzpodbujamo in jim pomagamo k dobremu gospodarjenju z gozdom in kakovostnemu opravljanju načrtovanih in iz sredstev proračuna sofinanciranih del v zasebnih gozdovih. Interes lastnikov gozda za enodnevne izobraževalne delavnice iz gojenja in varstva gozdov, ki ne predstavljajo pogoja za pridobitev drugih ugodnosti, npr. iz Programa razvoja podeželja, je majhen in se znižuje. S področja gojenja in varstva gozdov smo v letu 2010 za lastnike gozdov pripravili 51 delavnic s 750 udeleženci s poudarkom na sanaciji poškodovanih gozdov v naravnih ujmah, negi gozda, varstvu pred podlubniki in vlaganjih v gozdove. Izobraževalnih delavnic za lastnike gozdov je bilo sicer manj od načrtovanih, vendar pa je bilo več drugih oblik izobraževanja, predvsem predavanj iz gojenja in varstva gozdov in celodnevni ekskurziji s področja gojenja in varstva gozdov za lastnike gozdov. Skupno je bilo tako izvedenih 88 % v programu načrtovanih izobraževalnih skupinskih aktivnosti. V naštetih oblikah izobraževanja na področju gojenja in varstva gozdov je bilo v letu 2010 vključenih 2.900 lastnikov gozdov.

Predavanja za lastnike gozdov

V letu 2010 je ZGS izvedel 49 predavanj o različnih temah s strokovnih področij delovanja ZGS, kar je 60 % od predvidenega števila za leto 2010 in 9 % manj kot v letu 2009. V ta sklop predavanj niso vključena izobraževanja s področja gojenja in varstva gozdov ter gozdnih prometnic in varnega dela v gozdu.

Predavanj v letu 2010 se je udeležilo skupno 1.585 lastnikov gozdov. Največ predavanj sta izvedli območni enoti Celje in Nazarje.

Preglednica 1: **Predavanja za lastnike gozdov v letu 2010**

Območna enota	Število predavanj	Število udeležencev
Tolmin	3	77
Bled	4	133
Kranj	0	0
Ljubljana	1	11
Postojna	0	0
Kočevje	0	0
Novo mesto	3	57
Brežice	6	331
Celje	17	569
Nazarje	10	263
Slovenj Gradec	0	0
Maribor	0	0
M. Sobota	0	0
Sežana	5	144
SKUPAJ	49	1.585

Teme predavanj so bile: program razvoja podeželja, gozdne prometnice, gozdna tehnika in varno delo, uporaba lesa za energijo, gozdna tehnika in nove tehnologije, škode zaradi divjadi, licitacija lesa, gozd in čebele. Nekatera predavanja so bila izvedena v okviru predavanj drugih organizatorjev.

Ekskurzije za lastnike gozdov

Območne enote so v letu 2010 izvedle 46 ekskurzij za lastnike gozdove, kar je enako načrtovanemu številu in 35 % več ko jih je bilo izvedenih v letu 2009. Skupno se je ekskurzij udeležilo 1.677 lastnikov gozdov, kar je 38 % več kot leta 2009. Največ ekskurzij sta izvedli območni enoti Novo mesto in Slovenj Gradec.

Preglednica 2: **Ekskurzije za lastnike gozdov v letu 2010**

Območna enota	Število ekskurzij	Število udeležencev
Tolmin	1	35
Bled	0	0
Kranj	3	127
Ljubljana	1	48
Postojna	1	29
Kočevje	1	25
Novo mesto	11	407
Brežice	5	184
Celje	3	55
Nazarje	6	193
Slovenj Gradec	11	455
Maribor	1	44
Murska Sobota	1	35
Sežana	1	40
SKUPAJ	46	1.677

1.1.1.2 INDIVIDUALNO SVETOVANJE LASTNIKOM GOZDOV

ZGS je v letu 2010 izdal lastnikom gozdov 63.362 odločb v upravnem postopku. Ob tem so strokovni delavci ZGS, večinoma revirni gozdarji, svetovali lastnikom gozdov o izbiri drevja za posek, izvajanju sečnje in spravila, gozdnem redu, načinu izvajanja gojitvenih in varstvenih del in drugem.

1.1.1.3 DRUGE DEJAVNOSTI, NAMENJENE LASTNIKOM GOZDOV

Predstavitve na sejmih

Predstavitve ZGS na sejmih so razen lastnikom gozdov namenjene tudi drugim javnostim. V letu 2010 je ZGS sodeloval na naslednjih sejmih:

- na sejmu AGRA v Gornji Radgoni,
- na Kmetijskem sejmu v Komendi.

Poleg navedenih predstavitev so nekatere območne enote izvedle predstavitve tudi na lokalnih sejmih.

Izobraževanje lastnikov gozdov prek medijev

V tem poglavju poročamo o prispevkih ZGS v medijih, ki so predvsem namenjeni lastnikom gozdov, čeprav teh prispevkov po vsebini ni mogoče povsem ločiti od tistih, ki so zanimivi tudi za širšo javnost.

V medijih širšega dosega so bili izobraževalni prispevki, namenjeni predvsem lastnikom gozdov, ki sami opravljajo dela v gozdovih, objavljeni oziroma predvajani v Kmečkem glasu, v rubriki Strokovni nasveti in v rubriki Skrbno z gozdom, v oddaji Kmetijski nasveti na Radiu Slovenija, v Kmetijski oddaji na Radiu Ognjišče ter na TV Slovenija v oddaji Ljudje in zemlja.

Skupno je ZGS v letu 2010 v medijih objavil 186 izobraževalnih prispevkov, namenjenih predvsem lastnikom gozdov, kar je 74 % od načrtovanega in 12 % manj kot v letu 2009, pri čemer beležimo znižanje zlasti pri lokalnih medijih. V medijih širšega dosega je bilo objavljeno 91 prispevkov. V lokalnih medijih je bilo objavljenih 95 prispevkov, največ s področij varstva gozdov, gozdne tehnike in varnega dela, divjadi in lovstva, področij razvoja podeželja, gojenja in naravovarstva.

Preglednica 3: Število izobraževalnih prispevkov v lokalnih medijih

Organizacijska enota	Lokalni mediji
Tolmin	7
Bled	0
Kranj	20
Ljubljana	6
Postojna	7
Kočevje	1
Novo mesto	4
Brežice	12
Celje	10
Nazarje	12
Slov. Gradec	5
Maribor	1
M. Sobota	3
Sežana	7
SKUPAJ	95

Razvoj podeželja - študijski krožki

Študijski krožki so namenjeni delovanju ZGS za razvoj podeželja pa tudi vključevanju in motiviranju lastnikov gozdov za gospodarjenje z gozdovi. Vodijo jih usposobljeni mentorji ob koordinaciji z Oddelkom za stike z lastniki gozdov in javnostjo. V posamezni študijski krožek je praviloma vključeno 5 do 12 udeležencev. Študijski krožki opravljajo tudi funkcijo odnosov s širšo javnostjo. Mentorji opravljajo svoje delo zunaj rednega delovnega časa. V letu 2010 je delovalo 7 študijskih krožkov.

Preglednica 4: Študijski krožki, ki so delovali v ZGS v letu 2010

Območna enota	Študijski krožek (ime)	Mentor
Tolmin	Poti skozi gozd na Šentviški planoti	Dani Oblak
Bled	Učenje prikaza varnega dela z motorno žago	Stane Kunej
Brežice	Od vznika do evra	Jože Prah
Slovenj Gradec	Pohorski furmani	Zdenka Jamnik
	Obvejevanje	Jerneja Čoderl
Sežana	Možnosti za pridobivanje subvencij v gozdarstvu	Branka Gasparič

Podelitev priznanj najbolj skrbnim lastnikom gozdov

Ta aktivnost ZGS je namenjena vzpodbujanju lastnikov gozdov za čim bolj aktivno in skrbno gospodarjenje z gozdom. V letu 2010 smo jo izvedli dvanajstič. Izbor najskrbnejših lastnikov na vseh 14 območnih enotah je bil opravljen po predpisanih kriterijih, ki zajemajo:

- negovanost in stanje gozda,
- kakovost opravljenih gojitvenih in varstvenih del,
- kakovost opravljene sečnje in spravila lesa (upoštevanje gozdnega reda, čim manj poškodb na drevju in gozdnih prometnicah, sanacija nastalih poškodb),
- obseg opravljenih načrtovanih gojitvenih in varstvenih del,
- upoštevanje mnogonamenske vloge gozda in poudarjenih funkcij gozda in sonaravno gospodarjenje z gozdom,
- samoiniciativna skrb za vzdrževanje gozdnih prometnic,
- upoštevanje strokovnih navodil ZGS, odločb, gojitvenih načrtov in sodelovanje z ZGS,
- udeležba na izobraževalnih dejavnostih ZGS.

Osrednja prireditelj s podelitvijo priznanj 14 prejemnikom je bila 1. 12. 2010 v Razdrtem. Udeležilo se je več kot 80 udeležencev. Prireditelj je organizirala OE Postojna v sodelovanju z Oddelkom za stike z lastniki gozdov in javnostjo. O prireditvi so naklonjeno poročali številni mediji.

1.1.2 Stiki z javnostjo

Na področju stikov (odnosov) z javnostmi je ZGS v letu 2010 deloval z naslednjimi dejavnostmi:

- v vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo,
- komuniciranje ZGS z deležniškimi organizacijami,
- javne obravnave gozdnogospodarskih in lovsko upravljalnih načrtov,
- popularizacija gozdov,
- delo s šolsko mladino,
- obveščanje javnosti,

- predstavitev na sejnih (so namenjene tudi lastnikom gozdov),
- Teden gozdov,
- Dan Zemlje 2010,
- vzdrževanje gozdnih učnih poti,
- vzdrževanje evropskih pešpoti,
- udeležba ZGS na športnih prireditvah, ki jih organizirajo gozdarske organizacije.

1.1.2.1 STROKOVNI STIKI Z JAVNOSTJO

Komuniciranje ZGS z déležniškimi organizacijami

Déléžniške organizacije oziroma déležniki so z vidika ZGS organizacije, ki s svojim delovanjem vplivajo na ZGS in obratno tudi ZGS vpliva na njih. Z njimi imamo lahko odnose na formalni osnovi (zakonska določila, pogodbe) ali na neformalni, interesni osnovi.

ZGS kot organizacija javne gozdarske službe ima odnose s številnimi déležniškimi organizacijami, ki jih lahko strnemo v naslednje skupine:

- ministrstva in organi v sestavi ministrstev (na primer: MKGP, MOP, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za obrambo – Uprava RS za zaščito in reševanje),
- matični odbor v Državnem zboru,
- izobraževalne in raziskovalne organizacije (na primer: Biotehniška fakulteta, Gozdarski inštitut Slovenije, Andragoški center Slovenije, osnovne in srednje šole, vrtci),
- javni zavodi, skladi in agencije (na primer: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS, Triglavski narodni park,
- lokalne skupnosti,
- podjetja (na primer: gozdarske gospodarske družbe),
- nevladne organizacije (na primer: Ekologi brez meja, Turistična zveza Slovenije, turistična društva, Slovenska turistična organizacija, Planinska zveza Slovenije, planinska društva, Zveza gobarskih družin Slovenije, Čebelarska zveza Slovenije, čebelarska društva),
- zbornice (na primer: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije),
- organizacije EU in drugih držav (na primer: IUFRO; FAO).

V prilogi je navedenih več kot 60 domačih in tujih institucij, organizacij in nevladnih organizacij, s katerimi ZGS pogosto sodeluje. Vse te organizacije so za ZGS različne ciljne javnosti. Odnosi z njimi so se v letu 2010 vzpostavljali deloma v obliki strokovnega sodelovanja pri določenih nalogah ali projektih, deloma v obliki poslovnega komuniciranja (sestanki, pisno komuniciranje), deloma v obliki popularizacije gozdov, ki jo je izvajal ZGS, deloma pa tudi v obliki obveščanja po medijih ali prek navadne ali elektronske pošte.

Javne razgrnitve in obravnave načrtov za gospodarjenje z gozdovi

ZGS je v letu 2010 izvedel 21 javnih razgrnitev in javnih obravnav gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot in 15 javnih obravnav letnih lovskoupravljavskih načrtov lovsko upravljavskih območij.

Delo ZGS za strokovno javnost (strokovni članki in referati)

V letu 2010 so strokovni delavci ZGS objavili ali predstavili skupno 83 strokovnih prispevkov v obliki strokovnih člankov, referatov, uredništev knjig in predstavitev v projektih.

Preglednica 5: Prispevki za strokovno javnost v letu 2010

Območna enota	Število prispevkov
Centralna enota	43
Tolmin	10
Bled	0
Kranj	0
Ljubljana	2
Postojna	7
Kočevje	6
Novo mesto	0
Brežice	8
Celje	4
Nazarje	2
Slovenj Gradec	2
Maribor	1
Murska Sobota	4
Sežana	2
SKUPAJ	91

1.1.2.2 POPULARIZACIJA GOZDOV

Popularizacijo gozdov, ki je za ZGS z zakonom določena naloga, definiramo kot širjenje poljudnega znanja in informacij o gozdovih ter osveščanje javnosti o pomenu gozdov. Izvajamo jo z organiziranjem prireditev in drugih dejavnosti za razne ciljne javnosti ter s popularizacijskimi prispevki v medijih.

Preglednica 6: Oblike in število popularizacijskih dejavnosti v letu 2010

Območne enote	Okrogle mize, posveti, delavnice		Ekskurzije iz Slovenije		Ekskurzije iz tujine		Razstava samostojna		Razstava na sejmu		Vodenje po GUP		Drugo	
	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu
Centralna e.	3	221			3	110			2	50.000			40	
Tolmin	5	127	2	56	2	105					3	82	2	515
Bled			6	191	4	200	1	150			3	190		
Kranj	1	22											4	129
Ljubljana	4	667									1	10	6	320
Postojna	3	46	4	122	6	151					3	145	1	1.400
Kočevje			5	210	11	415							2	400
Novo mesto	5	1.175	2	90	2	33			1	500	1	35	7	268
Brežice			10	203	3	120	4	500	1	1.000	7	149	10	712
Celje	5	2.856	3	138	2	104	2	1.500	4	7.600	2	77	7	210
Nazarje					1	22					2	35	8	623
Sl. Gradec	1	50	1	30	2	83							5	217
Maribor			3	84							2	35	3	150
M. Sobota					1	60							8	160
Sežana	1	30	8	233	8	171	1	1.500	3	2.270			3	115
SKUPAJ	28	5.194	44	1.357	45	1.574	8	3.650	11	61.370	24	758	106	5.219

Legenda: Nd = dejavnosti, Nu = število udeležencev, GUP = gozdna učna pot

V letu 2010 je bilo izvedenih 266 različnih dejavnosti za popularizacijo gozdov, ki se jih je po oceni skupno udeležilo blizu 79.000 udeležencev. 40 dejavnosti pod oznako »drugo« v preglednici 6, ki jih je izvedla Centralna enota ZGS, je bilo pozdravnih nagovorov na prireditvah, predavanj za javnost, organizacij in moderiranja posvetov, okroglih miz ali delavnic, organizacij in vodenja ekskurzij.

Števila teh dejavnosti podrobneje ne načrtujemo, izvedenih pa jih je bilo za približno 4 % več kot v letu 2009. Največje število udeležencev je bilo na razstavah in na sejmih.

Očistimo Slovenijo 2010 in Dan Zemlje

V 1. polletju 2010 smo bili na ZGS aktivno vključeni v največji čistilni akciji v zgodovini Slovenije pod naslovom »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«, ki je bila 17. aprila. V terenskem popisu od januarja do aprila je sodeloval ves terenski kader ZGS in ob svojem rednem delu popisal več kot 3.900 nelegalnih odlagališč smeti. Na dan akcije je službeno sodelovalo 190 delavcev, 250 pa še prostovoljno v svojih okoljih, skupaj 440 delavcev ZGS. V zvezi s to akcijo smo bili tudi medijsko zelo zanimivi, tako smo bili gostje kar v nekaj TV oddajah (Odmevi, 24. ur, TV dnevnik TV Slovenija I idr.) in v več tiskanih medijih. Akcija je poleg svojega plemenitega cilja očistiti Slovenijo prispevala tudi k utrjevanju prepoznavnosti ZGS v javnosti.

Teden gozdov 2010

Druga večja medijska aktivnost je bila izvedba vsakoletnega Tedna gozdov, ki je letos obravnaval temo »Prost vstop v gozdove«, pod sloganom »Človek v gozdu gost«. Slogan poudarja odgovorno obnašanje v gozdu. Osrednja prireditev Tedna gozdov, je bila 26. maja v Josipdolu na Pohorju, kjer so nas domačini in gozdarji OE Maribor popeljali na kratek sprehod skozi gozd, temu pa je sledila osrednja prireditev. Prireditve se je udeležilo preko 200 ljudi, med drugimi tudi minister mag. Dejan Židan in več pomembnih gostov.

Nekatere druge odmevnejše popularizacijske dejavnosti območnih enot ZGS v letu 2010

OE Tolmin

- ekskurzija z italjanskimi kolegi,
- srečanje z mednarodnimi inštitucijami,

OE Bled

- razstava likovnih del osnovnošolcev,
- otvoritev obnovljene GUP Predtrški gozd,
- otvoritev gozdarskega izobraževalnega centra v Bohinju,

OE Kranj

- praktična predstavitev ogrevanja na sekance,
- predstavitev lovsko upravljavskega načrta za Gorenjsko LUO,

OE Ljubljana

- prireditev Gozd, voda in mlinček,
- delavnice Gozdna šola na sejmu AGRA,
- projekt Diplomatski gozd v soizvedbi z MZZ,

OE Postojna

- predstavitev knjige Pivške lipe in druga vaška drevesa (v Postojni in Pivki),
- gostovanje postkonferenčne ekskurzije IUFRO o gospodarjenju z raznodobnimi gozdovi,
- odprta Gozdna hiša Mašun za obiskovalce ob vikendih v juliju in avgustu,

OE Kočevje

- Sodelovanje pri pripravi razstave Živeti z gozdom,
- razdeljevanje novoletnih smrečic,

OE Novo mesto

- z Zavodom za varstvo narave Novo mesto predstavitev obnovljene učne poti Rožek,
- predstavitev ZGS na kmečkih igrah v Prilozju v Beli Krajini,
- promocija oglarjenja in kuhanja oglja v Dolenjskih Toplicah in na Gorjancih,

OE Brežice

- teden vseživljenjskega učenja 2010,
- ekskurzija IUFRO,
- srečanje ob svetovnem dnevu turizma na Magolniku,

OE Celje

- sodelovanje na prireditvi pri obnovi zaščitene drevo reda Plevno skupaj z občino Žalec
- prikaz popularizacijskih dejavnosti ZGS Zvezi turističnih društev Sp. Savinjske doline,
- Vonarsko jezero - učimo se z naravo,
- sodelovanje v projektu fotografski ex tempore in sodelovanje na prireditvi "Kozjansko jabolko",

OE Nazarje

- gozdarsko tekmovanje z motorno žago in hidravličnim dvigalom,
- sadnja dreves in postavitve table splavarstvo, Vrbje - Ljubno ob Savinji,

OE Slovenj Gradec

- tiskovna konferenca ob pojavu smrekove grizlice,
- kviz ob Tednu gozdov na osnovnih šolah,
- licitacija večvrednih sortimentov,

OE Maribor

- ekskurzija evropski simpozij o saprofitskih glivah,
- gozdarske tekme Žetala,
- ekskurzija gozdarske fakultete v Halozah,

OE Murska Sobota

- okrogla miza "Človek v gozdu gost",
- izborna sekaško tekmovanje lastnikov gozdov,
- podelitev skrbništev za izjemna drevesa,

OE Sežana

- predstavitev kraškega gozda in gozdarstva na prazniku Občine Sežana in v Kopru,
- razstava Odkrijmo les,
- tretji dnevi GvSIG v Boljuncu pri Trstu.

Mednarodno leto gozdov 2011

Leto 2011 je Generalna skupščina Združenih narodov razglasila za Mednarodno leto gozdov 2011 s sloganom Gozdovi za ljudi. Zavod za gozdove Slovenije se je kot eden od ključnih partnerjev v tej akciji v pripravo aktivnosti za leto 2011 vključil v dejavnosti, ki jih na nacionalnem nivoju koordinira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Prispevki v medijih

V letu 2010 je bilo prispevkov, namenjenih javnosti, objavljenih 409 (15 % več kot leta 2009).

Preglednica 7: V medijih objavljeni prispevki na področju popularizacije v letu 2010

Območna enota	Število prispevkov
Centralna enota	116
Tolmin	15
Bled	2
Kranj	23
Ljubljana	11
Postojna	21
Kočevje	25
Novo mesto	29
Brežice	16
Celje	50
Nazarje	32
Slovenj Gradec	32
Maribor	13
M. Sobota	1
Sežana	23
SKUPAJ	409

Delo s šolsko mladino

Preglednica 8: Pregled dejavnosti za šolsko mladino v letu 2010

Območna enota	Vodenje po GUP		Naravoslovni dan		Predavanje		Likovni natečaj		Literarni natečaj		Kviz		Ekskurzija		Drugo	
	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu
Cent. enota															5	90
Tolmin	16	611	15	391	4	115							1	21	2	70
Bled	6	180	5	130			1	320							1	30
Kranj	1	32	2	50	32	313									5	340
Ljubljana	14	437	33	1.040	6	90									5	1.975
Postojna	8	138	10	338	2	125							2	50	8	200
Kočevje	15	343	10	240		273										
N. mesto	5	205	7	232	4	102									11	674
Brežice	17	609	14	430	5	177							1	25	5	169
Celje	77	1.988	12	1.249	8	50	1	30					23	682		
Nazarje	39	815	14	145	1	414					1	20	2	29	2	45
Sl. Gradec	15	463	16	442	10	90	3	75			1	44				
Maribor	61	1.720	3	71	1	250										
M. Sobota	16	499	5	168	4	46										
Sežana	7	180	10	257	3	65									3	239
SKUPAJ	297	8.220	156	5.183	80	2.110	5	425	0	0	2	64	29	807	47	3.832

Legenda: Nd = dejavnosti, Nu = število udeležencev, GUP = gozdna učna pot

Število opravljenih dejavnosti po vrstah je prikazano v preglednici 8. Skupno je bilo izvedenih 616 različnih dejavnosti, ki se jih je udeležilo 20.641 učencev in dijakov. Med izvedenimi dejavnostmi prevladuje vodenje po gozdnih učnih poteh, ki jih je bilo 297 in se jih je udeležilo 8.220 učencev in dijakov. Skupno število izvedenih dejavnosti in število udeležencev je bilo približno enako kot v letu 2009.

1.1.2.3 OBVEŠČANJE JAVNOSTI PO MEDIJIH

Zakon o medijih določa, da morajo poleg drugih javnih oseb, »javni zavodi, ki opravljajo javno službo, dajati resnične, popolne in pravočasne informacije o vprašanih s svojega delovnega področja za objavo prek medijev.« Zakon tudi določa, da morajo javni zavodi poleg drugih javnih oseb urediti način dajanja informacij za javnost in določiti odgovorno osebo, ki zagotavlja javnost dela. ZGS ima način dajanja informacij za javnost ter odgovorne osebe (po delovnih mestih) določene z internim pravilnikom o obveščanju. Kot je razvidno iz preglednice 9, je bilo v letu 2010 izvedeno skupno 90 dejavnosti obveščanja in 6 oglasov.

Preglednica 9: Obveščanje javnosti po medijih v letu 2010

Organizacijska enota	Novinarska konferenca	Sporočilo za javnost	Oglasi
Centralna enota		26	
Tolmin	1	6	
Bled	3	3	
Kranj		5	
Ljubljana		8	
Postojna		3	
Kočevje	2	3	
Novo mesto			
Brežice	2	14	
Celje		8	
Nazarje			
Slov. Gradec	2	2	
Maribor			
M. Sobota		2	6
Sežana			
SKUPAJ	10	80	6

Poleg dejavnosti, navedenih v preglednici 9, je ZGS sodeloval na več novinarskih konferencah, med katerimi so bile najodmevnejše tiste ob akciji Očistimo Slovenijo.

1.1.2.4 GRADIVA ZA JAVNOST, KI JIH JE IZDAL ZGS

V letu 2010 je ZGS izdelal in izdal 32 gradiv v skupno 173.224 izvodih (preglednica 10):

Preglednica 10: Vrste in količina gradiv

Območna enota	Naslov in vrsta gradiva	Število izvodov
Centralna enota	Poster za teden gozdov 2010 – Človek v gozdu gost	4.000
	Brošura ZGS	2.000
	Interni časopis	900
	Gozdni bonton zgibanka	10.000

Območna enota	Naslov in vrsta gradiva	Število izvodov
Centralna enota	Gozdni bonton nalepke	20.000
	Gozdna hiša Mašun zgibanka	8.000
	Vzdrževanje žagalnih delov motorne žage	10.000
	Sečnja gozdnega drevja	10.000
	Nevarnosti pri sečnji in obdelavi pošk. drevja	10.000
	Škode zaradi divjadi zgibanka	10.000
	Medved in človek, nalepka	10.000
	Nalepke za smrekice	55.000
	Poročilo o delu ZGS za leto 2009	350
	DVD Gozd v srcu Evrope	300
Postojna	Zgibanka Gozdna hiša Mašun in Mašunska GUP	8.000
	Knjiga Pivške lipe in druga vaška drevesa	1.000
Kočevje	Zgibanka Varstvo narave v gozdovih na Kočevskem	10.000
Brežice	Zgibanka ŠK Od vznika do evra	500
	Brošura – Demo PRP	1.000
Celje	Zgibanke "Jurjevanje v Šentjurju"	300
	Razglednica "Grajska hruška - drevo leta na Celjskem"	250
	Plakat "Grajska hruška - drevo leta na Celjskem"	200
	Plakat "Divji prašič - nočni potepuh"	3
	Informacijski panoji na lovski učni poti Rinka	11
Maribor	Zloženka Drevo in žival leta 2010: smreka in podlubnik	1.000
	Majjice – gost v gozdu	40
Sežana	Ponatis plakata Gozdni kviz	10
	Ponatis delavnih listov za Tehniški dan »Od klice do peleta	100
	Ponatis delavnih listov za samostojno odkrivanje drevesnih vrst »Drevesni ključ«	50
	Zgoščenka Naravoslovni in tehniški dan na Krasu	10
	Delavni listi za naravoslovni dan za 6 in 7 razrede	50
	Brošura Upravljanje z divjadjo v Primorskem LUO v letu 2009	150
SKUPAJ		173.224

1.1.2.5 DELO NA UČNIH POTEH IN EVROPSKIH PEŠPOTEH

Vzdrževanje gozdnih učnih poti

Gozdne učne poti so v povprečju do 5 km dolge, označene in opremljene poti skozi gozd, namenjene poljudnemu širjenju znanja o gozdu in obveščanju o pomenu gozda ter razvoju turizma na podeželju. Po evidenci ZGS imamo v Sloveniji 91 poti, ki jih uvrščamo med učne poti z gozdno tematiko. Večinoma nosijo ime gozdna učna pot, vsebinsko pa so različne. ZGS upravlja 47 poti in soupravlja 6 poti. V upravljanje in soupravljanje spada med drugimi dejavnostmi tudi redno vzdrževanje, investicijsko vzdrževanje, izdaja vodnikov v obliki brošure ali zgibanke in postavitve novih poti. Nove poti v zadnjih letih ZGS postavlja le še izjemoma, strokovno pa svetuje drugim postavljalcem oziroma upravljalcem poti.

Pri rednem in investicijskem vzdrževanju so v poročilu upoštewane le tiste poti, ki jih upravlja ali soupravlja ZGS, ker so ta dela praviloma tudi financirana oziroma sofinancirana s strani ZGS. Vsa vzdrževalna dela na poteh, ki jih ne upravlja ali soupravlja ZGS, so zajeta v svetovanje ZGS upravljalcem teh poti.

Preglednica 11: V letu 2010 opravljena vzdrževalna dela na gozdnih učnih poteh

Območna enota	Gozdna učna pot (GUP), Naravoslovna pot (NP) oz. poučni object (PO)	Redno vzdrževanje	Investicijsko vzdrževanje	Izdaja vodnika	Nova pot	Svetovanje upravljavcem
Tolmin	PO Trenta – kačasta smreka	x				
	PO Bovec – žičnica Golobar	x				
	Panovec	x				
	Ob Hublju	x				
	Petelinke					x
Bled	GUP Predtrški gozd	x	x	x		
	NUP Pusti grad					x
	VUP Grabnarca					x
Kranj	GUP Visoko	x				
Ljubljana	Mali vrh	x				
	Šmarnogorska Grmada		x			
	Polževo			x*		
Postojna	Gozdna učna pot Sviščaki	x				
	NP Rakov Škocjan	x				
Kočevje	GUP Rožni studenec	x				
	GUP Skozi gozd do Sv. Ane					x
N. mesto	GUP Rožek	x				
	GUP Zaplaške stezice	x				
Brežice	Nežina pot	x				
	Azaleja	x				
	Resslerjeva pot	x				
Celje	GUP Celjska koča	x				x
	Ekos. pot Šmartinsko jezero				x	x
	G. in geol. učna pot Pekel	x				
	Ekološka učna pot Vrbje					x
	GUP Hrastje	x				x
	GUP "Zelena učilnica" Vransko					x
	GUP Tabor					x
	GUP Trje					x
	Srčkova pot Sl. Konjice					x
	GUP Galke	x				
	GUP Sv. Tomaž - v pripravi					x
	Zmajčkova GUP	x				
Lovska učna pot Rinka				x	x	
Nazarje	Konovo - Debrce (Velenje)	x				
	Savina - Ljubno ob Savinji	x				
SI. Gradec	GUP Stari grad	x				
Maribor	Rozkina GUP			x		
	GUP Černivec, Sl.Bistrica					x
	GUP Črni les					x
Sežana	GUP Tabor	*				
	GUP Ressler gaj	*				
	GUP Djestence	*				
	GUP Podgora					*
	GUP Kostanjevica					*
	Mala učna pot – Botanični vrt					*
	GUP Šator					*
	GUP Cirje					*
	N.-zgodov. učna poti Hrpelje					*
	GUP Na Goliče					*
	Resslerova GUP					*
SKUPAJ		26	2	3	2	24

Opombe: * Vodnik je izdelan, ni pa še izdan.

V letu 2010 je bilo na gozdnih učnih poteh izvedenih skupno 49 vzdrževalnih in drugih opravil, od tega je bilo na 26 poteh opravljeno redno vzdrževanje, na 2 poteh investicijsko vzdrževanje (večja vzdrževalna dela), 3 poti so bile postavljene na novo. ZGS je strokovno svetoval pri delih na 24 gozdnih učnih poteh.

V letu 2010 opravljena dela na gozdnih učnih poteh so podrobneje prikazana v preglednici 11.

Vzdrževanje evropskih pešpoti

Od skupno 11 evropskih pešpoti potekata prek Slovenije dve evropski pešpoti, E6 in E7. Obe skupaj sta dolgi približno 1.000 km. Z evropskimi pešpotmi v Sloveniji populariziramo slovenske gozdove in njihov pomen za turizem, prispevamo k promociji popotništva in spodbujanju trženja v turizmu na podeželju ter prispevamo k razvoju podeželja s pospeševanjem turizma na podeželju.

Preglednica 12: Vzdrževanje evropskih pešpoti - obnova markacij in prehodnosti poti v I. 2010

Območna enota	E6 / E7	Etapa, kontrolna točka	km
Tolmin	E7	Rut – Prodi (pregled prehodnosti)	4
Ljubljana	E7	Ulovka-Dražica	45
	E6	Škrilje-Iški vintgar(do vode)	4
Kočevje	E6	Iški vintgar-Krvava peč	5
	E7	Predgozd - Velike Lašče	15
Celje	E6	Čreta - Sv. Jošt	6
Nazarje	E6	Mozirje - Čreta	1
Slovenj Gradec	E6	prelaz Radelj – Kope	20
Murska Sobota	E7	Moravske Toplice - Gornji Petrovci	25
SKUPAJ			125

Popotniki po evropskih pešpotah so v Evropi organizirani v popotniških organizacijah in v Evropski popotniški zvezi. V Slovenijo pridejo na evropske pešpoti tujci iz raznih dežel Evrope, predvsem Avstrijci, Švicarji, Nemci. Narašča tudi zanimanje pohodnikov v Sloveniji.

ZGS sodeluje z dvema predstavnikoma (predsednikom in članom) v Komisiji za evropske pešpoti v Sloveniji (KEUPS) ki jo sestavljajo poleg predstavnikov ZGS še predstavniki Planinske zveze Slovenije, Turistične zveze Slovenije in Zveze gozdarskih društev Slovenije. KEUPS vzdržuje stike in sodeluje z Evropsko popotniško zvezo.

V letu 2010 je ZGS sodeloval s Turistično zvezo Slovenije, Planinsko zvezo Slovenije, Združenjem za pohodništvo in kolesarjenje in Slovensko turistično organizacijo v prizadevanjih za sistemsko ureditev tematskih pohodniških poti v Sloveniji. Prizadevanje je usmerjeno v ureditev na podlagi zakona, kot je to urejeno za planinske poti z Zakonom o planinskih poteh.

1.1.2.6 SPREMLJANJE OBJAV V MEDIJIH (KLIPING)

Analiza objav v medijih za leto 2010

Skupno je bilo v zvezi z gesli gozd, gozdarstvo, lov, lovstvo, divjad, Zavod za gozdove, nesreče pri delu v gozdu zabeleženih 1.822 objav. Od tega je bilo 46 % objav v tiskanih medijih, 28 % objav po radiu in 26 % objav po televiziji in internetu.

1.1.3 Druge dejavnosti

Podelitev priznanj najbolj prizadevnim delavcem ZGS

Prireditev smo izvedli 15. decembra 2010 in je bila v letu 2010 izvedena že tretjič. S podelitvijo priznanj najbolj prizadevnim delavcem iz posameznih organizacijskih enot vodstvo ZGS kaže, da so za uspešno delo ZGS najpomembnejši usposobljeni in prizadevni delavci.

Udeležba delavcev ZGS na športnih prireditvah v letu 2010

V letu 2010 so bile organizirane številne športne prireditve, na katerih smo sodelovali delavci ZGS. Najpomembnejše so bile naslednje:

Smučanje:

- **Slovensko gozdarsko smučarsko prvenstvo** je bilo tokrat na smučišču Bela pri Črmošnjicah. Pri organizaciji smo glavno delo opravili gozdarji iz ZGS (OE Kočevje in Novo Mesto). Tudi med udeleženci so prevladovali zaposleni v ZGS iz skoraj vseh OE.
- **Srečanje gozdarjev smučarjev Alpe Adria** so v letu 2010 pripravili naši sosedje Italijani (Forni Avoltri). Zbrali smo se v velikem številu. V ekipi Slovenije je bilo 15 delavcev ZGS, ki so veliko pripomogli k uspešnemu nastopu.
- **42. Evropsko prvenstvo gozdarjev v nordijskih smučarskih disciplinah (EFNS)** Na tej prireditvi, ki je potekala od 2.3. do 6.3.2010. v Avstriji (Ramsau) je sodelovalo 11 delavcev ZGS. Udeležili pa smo se poleg športnih tekmovanj še gozdarskih ekskurzij, predavanj in predstavitev, ki so bile v programu prireditve.
- **Tekmovanje lastnikov gozdov v VSL na Soriški planini** je organizirala KE Železniki (OE Kranj). Udeležilo se ga je 25 lastnikov gozdov.

Tenis:

- Slovenska ekipa v kateri je bilo tudi več delavcev ZGS, se je udeležili hrvaškega gozdarskega državnega prvenstva v tenisu, ki je bilo v Vinkovcih.
- V Ljubljani in Novem mestu je bil organiziran teniški dvoboj med ekipama Hrvaške in Slovenije.
- Organizirano je bilo tudi slovensko gozdarsko teniško prvenstvo v Kočevju.

Strelstvo:

Lovci iz LPN so se udeležili dveh strelskih športnih tekmovanj, in sicer 7. prvenstva Lovske zveze Slovenije v lovski kombinaciji (Gornji grad) in lovsko strelskega tekmovanja za memorial »Vezjak-Horjak« (Šmohor).

Orientacijski tek:

Na EFOL (Evropsko prvenstvo gozdarjev na Danskem) je barve slovenskih gozdarjev zastopala družina Bogovič.

Vse domače prireditve potekajo v prostih dneh.

1.2 GOZDNOGOSPODARSKO NAČRTOVANJE

Odgovoren: Dragan Matijašić, univ. dipl. inž. gozd.

Planirano in realizirano v letu 2010							
Dejavnost	Planirano			Realizirano			
	Količina	Neto normativ	Neto ure	Količina	%	Neto ure	%
Opis sestojev	84.000	0,20 ure/ha	16.800	84.000	100	18.348	109
Meritve sestojev	9.217	1,60 ure/ploskev	14.747	9.467	103	14.729	156
Podatki, tekst, postopek	22	1.800ur/načrt*	39.600	21,8	99	67.547	171
Obnova mej	4.067	1,20 ure/km	4.880	1.177	29	2.438	50
Posegi v prostor	1.400	6,0 ur/dokument	8.400	1.829	131	17.473	208
Povprečno					92		138
Opomba: * Upoštevane so tudi ure, planirane pri drugih področjih.							
				Planirane neto ure	Realizirane neto ure	Realizacija %	
Usklajevanje gozdnega roba z rabo zemljišč, kontrola GERK				1.717	1.547	90	
Drugi strokovni izdelki (tudi conacija gozdnega prostora)				6.800	7.223	106	
Razvojno raziskovalno delo s tega področja				8.000	2.608	33	
Druga dela (evidence, poročila, programi, priprava na obm. n.)				*52.930	80.177	151	
Opomba: * Upoštevane so tudi ure za pripravo območnih načrtov, planirane pri drugih področjih.							
Skupaj gozdnogospodarsko načrtovanje				153.874	212.088	138	

1.2.1 Izdelava gozdnogospodarskih načrtov GGO

Delo na pripravi območnih načrtov je v letu 2010 potekalo skladno z programom dela. V letu 2010 smo sodelovali pri delu skupine za pripravo Pravilnika o gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskih območij, ki je bila s sklepom Ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ustanovljena v maju leta 2009. Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo je bil u Uradnem listu RS objavljen 15. 11. 2010 (Ur. l. RS, št. 91/2010).

Priprava na obnovo območnih načrtov je v letu 2010 obsegala predvsem koordinacijo med posameznimi Oddelki ZGS oz. odseki območnih enot, ki so nosilci vsebin teh načrtov – za gozdnogospodarsko načrtovanje, za gojenje in varstvo gozdov, za gozdno tehniko, za gozdne živali in lovstvo. Priprava na izdelavo načrtov je še posebej zahtevna zaradi zakonsko določene obveze skupne izdelave gozdnogospodarskih in lovskoupravljaljskih načrtov območij. Navajamo najpomembnejša opravila, izvedena v letu 2010:

- prečistili in preverili smo baze podatkov o gozdovih (podatki o odsekih in sestojih),
- začeli smo s preverjanjem in usklajevanjem rastiščnogojitvenih razredov med območji ter uredili lastništvo gozdov, kjer se je v preteklem desetletju spremenilo lastništvo večjih gozdnih kompleksov in novo lastniško stanje še ni bilo upoštevano v veljavnih načrtih GGE),
- skladno s pregledom gozdnih združb, ki upošteva nova kartiranja gozdnih združb v Sloveniji in njihova sodobna poimenovanja in smo ga izdelali skupaj z GIS in Raziskovalnim centrom SAZU (dr. L. Kutnar, mag. Ž. Veselič, dr. I. Dakskobler), smo uredili šifrant gozdnih združb,
- pripravili smo grafične in podatkovne baze podatkov o lastnikih gozdov ter izdelali analizo lastniške strukture zasebnih gozdov,
- s posebno pozornostjo smo preverili in ažurirali podatke o funkcijah gozdov, ki so podlaga za izdelavo novih kart funkcij gozdov. V ta namen smo izdelali tehnična navodila za prenovo funkcij gozdov. Delo na funkcijah gozdov aktivno poteka tudi še v začetku leta 2011.

1.2.2 Izdelava gozdnogospodarskih načrtov GGE

Delo na izdelavi gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot (GGE) je v letu 2010 potekalo večinoma tekoče in skladno s programom dela. Pravočasno je bilo izdelanih in sprejetih 21 od 22 gozdnogospodarskih načrtov GGE. V Uradnem listu RS št. 110 z dne 31.12.2010 je bilo objavljenih 21 Pravilnikov o sprejemu desetletnih načrtov GGE s prvim letom veljavnosti 2010. V istem Uradnem listu je bila objavljena tudi sprememba Pravilnika o gozdnogospodarskem načrtu Gornji Grad (2004 – 2013). Junija 2010 je bilo na spletnih straneh MKGP objavljenih 21 Sklepov o javnih razgrnitvah in javnih obravnava gozdnogospodarskih načrtov GGE. Januarja 2010 je bil objavljen tudi Sklep o javni razgrnitvi spremembe enega gozdnogospodarskega načrta (Gornji Grad). Ob koncu leta 2010 je bilo uradno veljavnih 232 gozdnogospodarskih načrtov od 233 GGE v Sloveniji.

Preglednica 13: Stanje na področju izdelave in sprejemanja gozdnogospodarskih načrtov GGE ob koncu leta 2010 ter primerjava s stanjem ob koncu prejšnjih let

Stanje gozdnogospodarskega načrta GGE	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Načrt je izdelan ter sprejet oz. potrjen	131	147	180	186	209	216	206	194	232	233	233	232
Načrt je izdelan, osnutek določen na Svetu OE ali že na MKGP v postopku sprejemanja (tudi dopolnjevanja)	62	92	56	52	33	25	18	35	1	0	0	0
Načrt je v izdelavi – začetek veljavnosti v tekočem letu	22	8	14	7	2	2	9	4	1	0	0	1
Načrt je v izdelavi – v zamudi več kot leto dni	35	3	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0

Preglednica 14: V letu 2010 izdelani in sprejeti gozdnogospodarski načrti GGE

Območna enota	10-letni gozdnogospodarski načrti GGE (pripisano je prvo leto veljavnosti načrta)			
	Določen osnutek in predlog		Sprejet načrt	
	Načrt GGE	1. leto	Načrt GGE	1. leto
Tolmin			Črni Vrh	2010
			Ajdovščina	2010
Bled			Radovljica – desni breg Save	2010
Kranj			Jelendol	2010
			Cerklje	2010
Ljubljana			Kamnik	2010
			Medvode	2010
Postojna			Jurjeva dolina	2010
			Gomance	2010
			Otok-Karlovica	2010
Kočevje			Velike Lašče	2010
			Grintovec	2010
Novo mesto	Šentjernej*		Črnomelj	2010
Brežice			Mokrice	2010
			Studenc	2010
Celje			Laško	2010
Nazarje			Solčava	2010
Slovenj Gradec			Mežica	2010
Maribor			Vurberk-Duplek	2010
			Zgornje Dravsko polje	2010
			Južno Pohorje	2010

Opomba: * Načrt je izdelan in čaka na javno razgrnitev zaradi odločbe MOP, ki določa izdelavo celovite presoje vplivov na okolje.

Gozdnogospodarski načrt Šentjernej (OE ZGS Novo mesto) s prvim letom veljavnosti 2010 ni bil razgrnjen zato, ker je bilo z odločbo MOP določeno, da je potrebno za načrt izvesti celovito presojo vplivov na okolje (CPVO). Skladno z zakonodajo je ZGS izvedel postopek izbire najboljšega ponudnika za izdelavo CPVO. Na poziv se je prijavil le en ponudnik s ponujeno ceno 7.200.- €. Ob tem je bila odločba MOP nejasna in je zahtevala presojo že pred javno razgrnitvijo načrta, še ena presoja pa bi bila verjetno potrebna po njej. Ob tem ZGS v letu 2010 za ta namen ni imel razpoložljivih sredstev. Zaradi ureditve zadev v zvezi z odločbo je bil postopek sprejemanja GGN GGE Šentjernej v oktobru 2010 začasno ustavljen.

Opravljen dela na meritvah sestojev in na obnovi mej ureditvenih enot

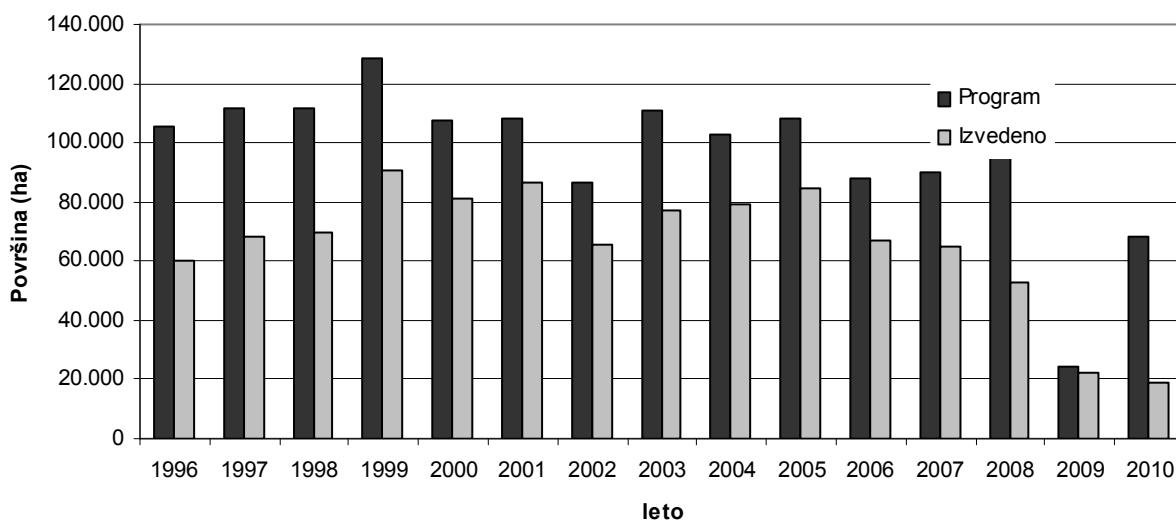
Meritve gozdnih sestojev so bile v letu 2010 izvedene v predvidenem obsegu. Realizirano je bilo 110 % programa, upoštevajoč površine s stalnimi vzorčnimi ploskvami, oziroma 102 % programa, upoštevajoč število stalnih vzorčnih ploskev. Dela na obnovi mej ureditvenih enot so bila, če jih primerjamo z načrtovanimi deli po rebalansu proračuna (aprila 2010), opravljena le delno (28 % glede na predvideno površino gozdov ter 29 % glede na načrtovano dolžino mej). Ponovno je potrebno poudariti, da se je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev obseg realizirane obnove mej znižal na manj kot 20.000 ha letno, kar je komaj petina površine, na kateri bi morali izvesti ta dela, da bi zagotovili vidnost mej ureditvenih enot. Načrtovane in izvedene obsege obnove mej od leta 1996 dalje prikazuje grafikon 1.

Število območnih enot, kjer je realizacija skoraj v celoti ustavljena, se vsako leto povečuje. Enotam iz prejšnjih let, kjer se je realizacija obnove mej v celoti ustavila (Bled, Kranj, Celje, Nazarje) so se v letu 2010 pridružile še območne enote Ljubljana, Postojna, in Maribor. Takšen izpad nalog, ki so predvidene v Pravilniku za gozdnogospodarsko načrtovanje, je nesprejemljiv ter nevarno ogroža normalen potek tudi ostalih terenskih opravil (označevanje drevja za posek, načrtovanje vlak, izvedba gojitvenih del). Izpad obnavljanja mej pomeni tudi potencialno visok strošek v prihodnje, ko bo potrebno le te na terenu ponovno vzpostavljati. Delo na obnavljanju mej ureditvenih enot pa je obsežno, saj njihova skupna dolžina presega 150.000 km.

Preglednica 15: V letu 2010 izvedena dela na meritvah sestojev in obnovi mej ureditvenih enot

Območna enota	Meritve sestojev					Obnavljanje ureditvenih mej				
	Program 2010 ha	Izvedeno I. 2010 ha	Delež realiz. %	Realiz. 2010 Število	Delež realiz. %	Program 2010 ha	Izvedeno I. 2010 ha	Delež realiz. %	Realiz. 2010 km	Delež realiz. %
Tolmin	6.500	12.820	197	543	143	2.950	1470	50	82	66
Bled	4.241	4.241	100	966	103	0	0	0	13	0
Kranj	4.141	4.141	100	283	81	4.500	589	13	3	13
Ljubljana	11.597	11.500	99	1.047	90	5.000	200	4	16	5
Postojna	6.364	6.364	100	1.213	100	10.477	0	0	0	0
Kočevje	9.590	9.597	100	1.583	112	10.662	6.586	62	315	49
N. mesto	12.760	12.760	100	1.280	100	5.540	4.845	87	339	83
Brežice	5.712	5.452	95	433	94	500	110	22	28	25
Celje	8.268	8.212	99	672	102	5.704	275	5	12	4
Nazarje	0	0	0	0	0	1.451	0	0	0	0
Sl. Gradec	1.250	3.400	272	272	136	6.712	2.748	41	196	42
Maribor	8.974	8.974	100	767	98	11.193	633	6	45	7
M. Sobota	4.650	4700	101	408	100	1.000	500	50	60	50
Sežana	0	0	0	0	0	2.500	1.300	52	68	51
SKUPAJ	84.047	92.161	110	9467	102	68.189	19256	28	1177	29

Grafikon 1. Pregled obsega obnove mej ureditvenih enot v obdobju 1996–2010

Dela na vnosu prostorskih podatkov v računalniški medij

ZGS že od začetka svojega delovanja intenzivno vnaša v računalniški medij najrazličnejše prostorske podatke, povezane z gozdovi. Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo tudi formalno predpisuje vsebino in način zbiranja podatkov ter njihov vnos, hranjenje in vzdrževanje. Na področju gozdnogospodarskega načrtovanja posvečamo posebno pozornost izdelavi in vzdrževanju podatkov o treh prostorskih vsebinah (grafičnih zapisih): gozdnim sestojem, oddelkom oziroma odsekom ter funkcijam gozdov oziroma funkcijskim enotam. V letu 2010 so na odsekih za gozdnogospodarsko načrtovanje po območnih enotah ob izdelavi gozdnogospodarskih načrtov GGE nadaljevali redno letno vzdrževanje grafičnih zarisov gozdnih sestojev na osnovi digitalnih ortofoto načrtov in terenskega ogleda. Od leta 2008 pa na ZGS vodimo tudi grafični zaris površin gozdov, za katere so bila izdana dovoljenja oziroma odločbe za krčitev gozdov v kmetijske namene.

1.2.3 Druge dejavnosti

Presoja posegov v gozd in gozdni prostor ter izdajanje soglasij zanje

Skladno z 21. členom Zakona o gozdovih je ZGS izdajal soglasja za graditev objektov in posege v gozdu oziroma gozdnemu prostoru ter tudi za objekte zunaj gozda, če je iz poročila o vplivih na okolje razvidno, da bi objekt ali posledice objekta negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozdov. Prav tako je ZGS skladno z Zakonom o graditvi objektov izdelal ter izdal številne projektne pogoje za graditev objektov ter soglasja k projektni dokumentaciji. Pregled v letu 2010 izdanih soglasij ter projektnih pogojev je prikazan v preglednici 16.

Ob konca leta 2007 je stopil v veljavo Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih, ki je z 19. členom predvidel izdajo dovoljenja za krčitve gozdov v kmetijske namene, in sicer do 0,5 ha v primeru, ko je v občinskih planskih aktih namenska raba gozd ter neomejeno v primeru, ko je v planskih aktih določena namenska raba kmetijsko zemljišče.

V letu 2010 je ZGS prejel 2.354 vlog za soglasja in dovoljenja za posege v gozd in gozdni prostor, kar je največ v zadnjih desetih letih, oziroma kar 22 % več kot v letu 2009, ko je bilo takšnih vlog 1.934 (leta 2008: 1.657, leta 2007: 343, leta 2006: 632, leta 2005: 660, leta 2004: 556). Upoštevajoč izdana soglasja in dovoljenja za posege v gozd in gozdni prostor je v letu 2010 znašala skupna površina vseh posegov v gozdove 622,49 ha, kar je spet nekoliko več kot

v preteklih letih (leta 2009: 605,70, leta 2008: 309,11, leta 2007: 62,93, leta 2006: 240,19, leta 2005: 114,12, leta 2004: 210,63, leta 2003: 182,20, leta 2002: 278,70, leta 2001: 240,67). V 2.268 primerih je ZGS izdal soglasje, v 86 primerih, za posege na površini 23,89 ha, pa soglasja ni dal. Med vzroki posegov v gozdni prostor je s 64,5 % celotne površine na prvem mestu kmetijstvo, na drugem mestu infrastruktura (14,3 %) ter na tretjem in četrtem mestu rudarstvo (11,3 %) in urbanizacija (5,2 %). Ostale vrste posegov – energetika ter drugi posegi - so bili v letu 2010 po površini sorazmerno nepomembni.

Preglednica 16: **Opravljenno delo ZGS v letu 2010 v zvezi s posegi v gozd in gozdni prostor**

Način posega	Namen posegov												Skupaj	
	Urbanizacija		Infrastruktura		Kmetijstvo		Rudarstvo		Energetika		Drugo			
	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha	št.	ha
Poprejšnje soglasje	3	0,36	2	0,00	0	0,00	1	38,80	2	0,00	37	1,51	45	40,67
Soglasje k dovoljenju	272	11,61	177	44,67	849	420,74	12	14,69	17	1,00	63	0,64	1.390	493,35
Nezakonit poseg	34	4,88	28	5,39	176	73,16	8	2,31	1	0,20	37	2,53	284	88,47
Odklonilna soglasja	15	0,20	5	0,00	47	5,69	1	0,00	1	0,00	17	18,00	86	23,89
Strokovna mnenja	90	8,10	62	54,77	140	38,98	14	24,02	10	52,58	336	19,35	652	197,80
Projektne pogoje	183	40,12	146	47,36	9	1,61	10	9,21	14	2,04	16	0,74	376	101,08
Soglasje k projektni dokumentaciji	408	23,55	280	60,63	29	4,83	17	31,43	35	13,98	64	16,57	833	150,99
Skupaj posegi v gozd in g. prostor	717	40,40	487	110,69	1.054	498,73	38	87,23	55	15,18	201	21,25	2.552	773,48

Opomba: * poprejšnja soglasja, soglasja, dovoljenja, nezakoniti posegi ter soglasja k projektni dokumentaciji (vsota)

V letu 2010 smo zabeležili 284 nezakonitih posegov v gozd in gozdni prostor (leta 2009: 451, leta 2008: 130, leta 2007: 67, leta 2006: 42, leta 2005: 64, leta 2004: 86), s skupno površino 88,47 ha (leta 2009: 221,30 ha, leta 2008: 34,02 ha, leta 2007: 22,94 ha, leta 2006: 7,6 ha, leta 2005: 7,36 ha, leta 2004: 5,83 ha). Po površini je bilo največ nezakonitih posegov ponovno na področju kmetijstva (83 %), kar je posledica nezadostne seznanjenosti lastnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč s spremembo Zakona o gozdovih, ki določa, da je za vsako krčitev v kmetijske namene potrebno pridobiti dovoljenje ZGS.

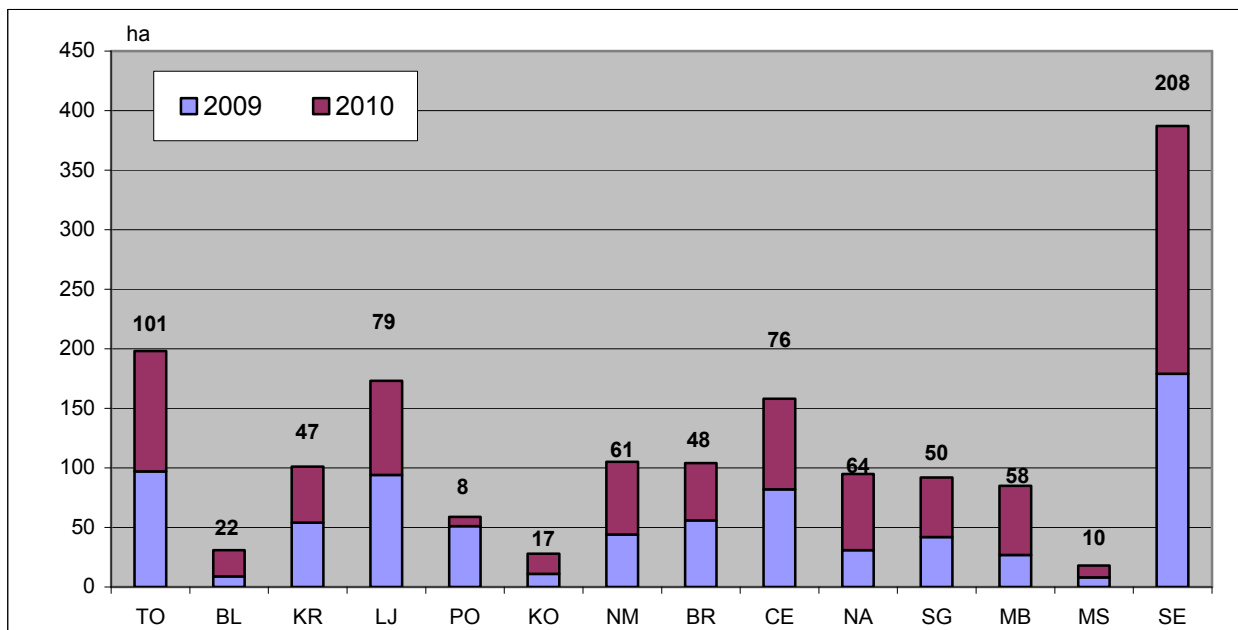
Obseg dela s strankami na področju izdajanja različnih strokovnih mnenj o posegih v gozd in gozdni prostor se je v letu 2009 ponovno povečal. V letu 2010 je tako ZGS izdal 652 strokovnih mnenj o posegih v gozd in gozdni prostor za skupno površino 198 ha gozdov (leta 2009: 550, leta 2008: 516 na skupni površini 176 ha, leta 2007: 635 na skupni površini 738 ha, leta 2006: 523 na skupni površini 478,0 ha, leta 2005: 606, leta 2004: 702). Gre za 20 % povečanje glede na prejšnje leto.

Projektne pogoje za posege v gozdove, ki jih strokovni delavci ZGS izdelujejo skladno z zahtevami nove zakonodaje, smo v letu 2010 izdali nekaj manj kot v preteklih letih; izdali smo jih 376, za skupno površino 194 ha (leta 2009: 440, za površino 194 ha, leta 2008: 595, za površino 194 ha, leta 2007: 608, za površino 100,29 ha, leta 2006: 504, za površino 122,00, leta 2005: 420, za površino 159,42 ha).

V letu 2010 je bilo izdanih tudi 833 soglasij k projektni dokumentaciji, za skupno površino 150,99 ha (v letu 2009: 663 soglasij).

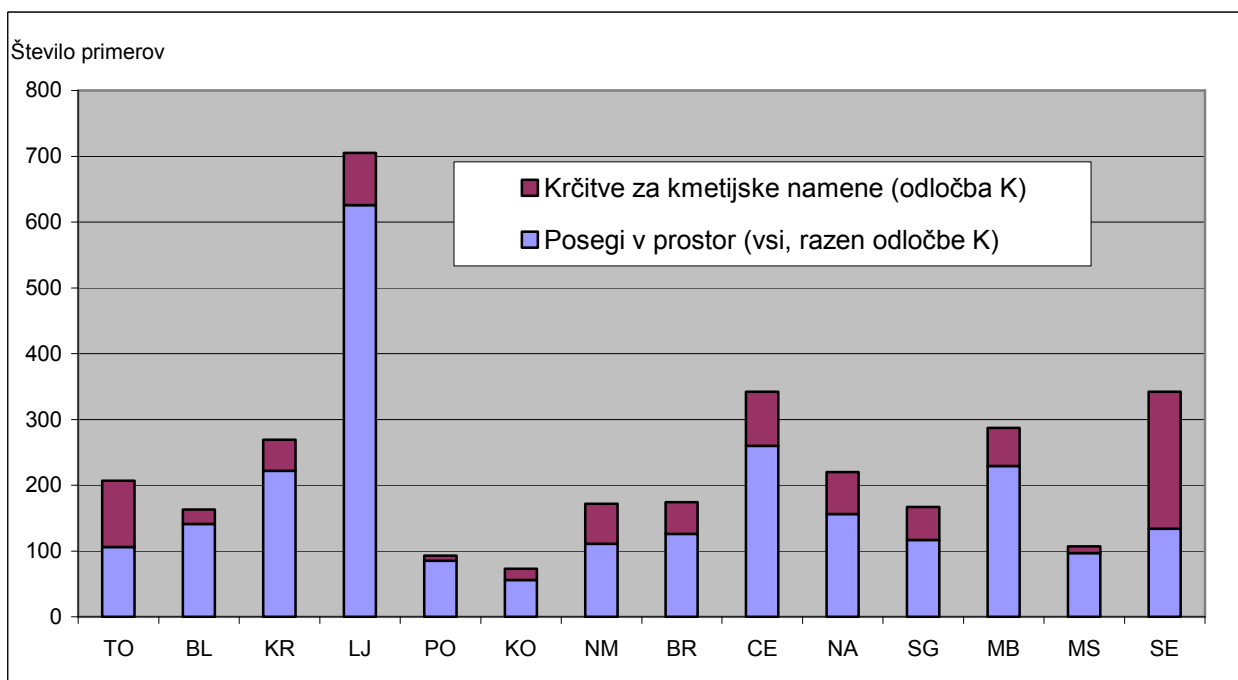
ZGS je skladno s 19. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (2007) v letu 2010 že tretje leto izdajal tudi dovoljenja (odločbe) za krčitve gozdov v kmetijske namene. Na grafikonu 2 je prikazan pregled vseh odobrenih krčitev v kmetijske namene po številu in po površini. Največje število odobrenih krčitev je bilo v OE Sežana (231), sledijo OE Celje (133), OE Ljubljana (129) in OE Tolmin (107). Največje skupne površine so bile odobrene v OE Sežani (125 ha), OE Novemu mestu (56 ha) in OE Tolmin (44 ha). V primerjavi z letom 2009 se je število primerov krčitev v kmetijske namene povečalo z indeksom 115 %.

Grafikon 2. **Odobrene krčitve v kmetijske namene po OE ZGS v letu 2010**

Opomba: Številke nad stolpci kažejo število odobrenih krčitev.

Grafikon 3: **Pregled števila primerov na področju prostorskega načrtovanja v letu 2010**

Priprava smernic in mnenj za prostorske plane

ZGS je skladno z Zakonom o urejanju prostora in Zakonom o graditvi objektov sodeloval z določitvijo smernic in mnenj pri izdelavi občinskih prostorskih planov oziroma njihovih sprememb ter pri izdelavi lokacijskih načrtov. V letu 2010 smo izdelali smernice za 88 občinskih prostorskih načrtov ter 89 mnenj k občinskim prostorskim načrtom. Poleg tega smo izdelali tudi večje število smernic za občinske podrobne prostorske načrt ter nekaj smernic za državne prostorske načrte.

Sodelovanje pri kontroli grafičnih enot rab kmetijskih gospodarstev (GERK)

Na podlagi posebnega dogovora, sklenjenega v marcu 2009 med ZGS in MKGP ter 11. členu Pravilnika o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč (Ur.l. RS št. 122/2008,), se je ZGS tudi v letu 2010 aktivno vključili v kontrolo grafičnih enot rabe kmetijskih gospodarstev. Vključeni smo bili predvsem pri naslednjih vrstah dejanske rabe: 2000 (gozd), 1410 (kmetijsko zemljišče v zaraščanju) in 1800 (kmetijsko zemljišče poraslo z gozdnim drevjem). ZGS je v preteklem letu pregledal 220 primerov (v letu 2009 480 primerov) ter svoje mnenje in ugotovitve posredoval na MKGP. Največ primerov so reševali na OE Ljubljana (49), sledita pa OE Nazarje (38) in OE Novo mesto (25). Odseki za gozdnogospodarsko načrtovanje OE Sežana, OE Kočevje, OE Tolmin in OE Postojna so bili vključeni v tudi v reševanje različnih pritožb na GERK. Postopek je vodilo MKGP v sodelovanju z ARSKTRP.

Priprava načrtov GGE za prilagojeno gospodarjenje z gozdovi na območjih NATURA 2000

Izdelava načrtov prilagojenega gospodarjenja z gozdovi je predvidena z dokumentom Vlade RS »Operativni program – program upravljanja z območji NATURA 2000«. Skladno s tem dokumentom je ZGS v sodelovanju z ZRSVN tudi v letu 2010 nadaljeval z izdelavo vsebin tovrstnih načrtov za GGE s prvim letom veljavnosti 2011. Na podlagi projekta ZRSVN »Izdelava naravovarstvenih smernic za gozdnogospodarske načrta GGE v letu 2010« smo med letom izdelava nove upravljavske cone za 6 kompleksnih območij Natura 2000, katera območja vključujejo večje število kvalifikacijskih vrst in habitatov. Sodelovali smo pri pripravi naravovarstvenih smernic za 19 GGN GGE (7 na podlagi izdelave upravljavskih con v letu 2010, 9 na podlagi izdelave upravljavskih con v letu 2008 in 2009 ter v projektu LIFE). Sodelovali smo pri izvedbi sedmih usklajevalnih delavnic za uskladitev naravovarstvenih smernic za območja Natura 2000 (Julijske Alpe, Karavanke, Bohor, Kozjansko-Dobrava Jovsi, Krmsko hribovje - Menešija in Goričko).

Druge dejavnosti

Na področju gozdnogospodarskega načrtovanja smo v letu 2010 izvedli še več dejavnosti. V nadaljevanju navajamo pomembnejše med njimi.

- Skupaj z Oddelkom za gozdne živali in lovstvo smo sodelovali pri terenski izvedbi metodologije vrednotenja poškodovanosti gozdnega mladja (drugi del) ter tudi pri njegovem izvrednotenju.
- Sodelovali smo pri pripravi strokovnih podlag za Uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. Uredba je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 91/2010 z dne 15.11.2010. Opravljeno delo je bilo obsežno in zamudno, saj smo ponovno po posameznih občinah preverili namensko rabo varovalnih gozdov po parcelah ter gozdni rob. Delo je bilo tem bolj zahtevno, ker ne obstaja digitalni zaris namenske rabe prostora. Pri delu nam je bil v pomoč dopis, ki ga je MKGP naslovilo na vse občine, ki zajemajo varovalne gozdove in gozdove s posebnim namenom. V dopisu je MKGP pozvalo občine, da preverijo usklajenost prostorskih planskih aktov z veljavnim zarisom maske varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom. Usklajene strokovne podlage smo v juniju posredovali na MKGP.
- Sodelovali smo pri pripravi podatkov o gozdovih Slovenije za Ministrsko konferenco o varstvu gozdove (MCPFE oz. Forest Europe 2010). Pri projektu, ki ga je koordiniral MKGP, smo sodelovali skupaj z Gozdarskim inštitutom Slovenije.
- Nadaljevali smo razvojno delo na področju gozdnogospodarskega načrtovanja, in sicer na področju vrednotenja prirastka na podlagi podatkov dveh meritev na stalnih vzorčnih. Prav tako smo obnovili navodila za ponovljeno snemanje na stalnih vzorčnih ploskvah. Obe dejavnosti je vodil dr. A. Poljanec.

- Od 24. do 26. maja 2010 je bila pri Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS (SKZGRS) izvedena kontrola ustreznosti vodenja FSC certifikata za državne gozdove. Kontrola postopkov, ki jih ta certifikat zahteva, je bila izvedena na GGO Kočevje, GGO Novo mesto, GGO Brežice in GGO Celje. Pri tridnevnem pregledu (poleg SKZGRS in ZGS sta sodelovala tudi koncesionarja – Grča d.d., GG Novo mesto) so bile pri podatkih in postopkih s strani ZGS opažene le manjše pomanjkljivosti.
- Sodelovali smo pri večletnem projektu »Intenzivni monitoring gozdnih ekosistemov«, ki ga vodi Gozdarski inštitut Slovenije (GIS). Nosilec projekta je MKGP, poleg GIS pri projektu sodelujeta tudi ZGS in Agencija RS za okolje (ARSO). V okviru projekta sta ZGS in GIS 10. junija 2010 na Pohorju pripravila redno letno delavnico, na kateri so bili predstavljeni tudi dosedanja rezultati.
- V sodelovanju z BF – Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire smo izvedli posvetovanje Gozdni prostor: načrtovanje, raba, nasprotja. Na posvetu, ki je bil 1. aprila 2010, smo proučili odprta vprašanja ter predlagali nove poti za boljše, načrtnejše in uspešnejše delo ZGS in drugih služb na področju posegov v gozd in gozdni prostor.
- V juniju 2010 smo za Naravovarstveni atlas pripravili podatke o odsekih, sestojih, varovalnih gozdovih in gozdnih rezervatih.
- V istem mesecu smo, v sodelovanju z oddelkom za informatiko, za interno uporabo znotraj ZGS, pripravili pregledovalnik tekstnih delov vseh veljavnih gozdnogospodarskih načrtov enot in območij. Pregledovalnik, ki ga je razvil T. Šturm, je bil od 1. septembra 2011 tudi javno dostopen na spletnem naslovu <http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>.
- V februarju 2010 je direktor ZGS, na podlagi zaključkov delavnice o izjemnih drevesih, ki je bila v letu 2009, izdal sklep o določitvi delovne skupine za evidentiranje in popularizacijo izjemnih dreves v gozdu in gozdnem prostoru. Naloga delovne skupine je, poleg ostalega, pripraviti navodila za izdelavo enotne baze podatkov o izjemnih drevesih in drevesnih naravnih vrednotah v gozdnem prostoru ter pripraviti spremembe Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih glede načina evidentiranja izjemnih dreves.
- Oddelk in odseki za načrtovanje OE Maribor, Slovenj Gradec in Celje so v času med 1. 3. 2010 in 31. 5. 2010 izdelali strokovno študijo z naslovom »Stanje gozdov in divjadi ter gozdarstva in lovstva na projektnem območju Pohorje«. Študija je nastala na podlagi dogovora/pogodbe med ZGS in ZRSVN, in sicer v okviru Programa transnacionalnega sodelovanja Jugovzhodna Evropa – projekt NATREG. Podlaga za izdelavo študije so bili podatki iz načrtov gozdnogospodarskih enot in podatki informacijskega sistema ZGS.
- Oddelk (D. Matijašič, mag. R. Pisek) je v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije (dr. M. Medved) pripravil prispevek za IUFRO konferenco »Small Scale Forestry in a Changing World: Opportunities and Challenges and the Role of Extension and Technology Transfer«, ki je bila med 6. in 12. junijem 2010 na Bledu. Prispevek s naslovom »Lastništvo zasebnih gozdov v letu 2010« je predstavil mag. R. Pisek.
- Vodja Oddelka se je skupaj s predstavnikom MKGP (mag. J. Zafran) v maju 2010 udeležil delavnice Forest Europe v Franciji (Bordeaux). Na delavnici so številne evropske države prikazale dosedanje izkušnje pri klasificiranju gozdov v gozdne tipe, ki jih kot obvezno podlago za mednarodna poročanja predlaga MCPFE (Ministrska konferenca za varstvo gozdov v Evropi). Slovenija je svoje izkušnje prikazala na predhodni delavnici leta 2006 na Bledu in 2008 na Danskem.
- Davčni upravi RS smo po ustaljenem vsakoletnem postopku posredovali posodobljene podatke registra o varovalnih gozdovih, površinah gozdnih cest v gozdnih parcelah ter površinah neodprtih gozdov.
- 22. 09. 2010 do 23. 09. 2010 v Opatiji (Hrvaška). Na konferenci je T. Šturm predstavil poster Woody biomass potential from forest and non-forest sources in Slovenia (WISDOM).
- Pripravili smo podatke za Uredbo o neposrednih plačilih za ukrepe Slovenskega kmetijsko okoljskega programa (SKOP) in sodelovali pri preveritvi meje območja velikih zveri.
- V času od 14. do 17. 9. 2010 smo se v Lillehammerju (Norveška) udeležili konference »VIIth European Mountain Convention« - »European Mountain Regions – A spirit of Innovation«. Na konferenci je vodja Oddelka predstavil prispevek "Innovative forest management –

developing new and innovative approaches for sustainable forest development". V prispevku smo predstavili projekte, ki smo jih v povezavi z gozdnogospodarskim načrtovanjem izpeljali v zadnjem desetletju (NMF - Gorski gozd in SUSTMAN ter sodelovanje pri projektu NATREG).

- Skladno s Pravilnikom o označevanju čebelnjakov in stojišč (2008, 2010) so OE ZGS v postopku sprejemanja pašnih redov tudi v letu 2010 izdajala soglasja k stojiščem za mobilne čebelnjake v gozdnem prostoru.
- Sodelovali smo pri terenskem delu sedme IUFRO konference na temo raznomernih gozdov »21st Century Forestry: IntegRating ecologically based, uneven-aged silviculture with increased demands for forests«. Konferenco je organizirala BF – Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire od 23. do 30. septembra 2010.
- S prvim septembrom 2010 smo začeli delo na projektu SylvaMED. Tema projekta je trženje nelesnih gozdnih proizvodov v zasebnih gozdovih. Udeležili smo se pripravljalne in Kick-Off Konference (Solsona, Avignon), kjer smo predstavili tudi naše predloge sodelovanja v projektu. Projekt bo trajal do konca avgusta 2013.
- Na povabilo Avtonomne regije Trento v Italiji smo se 15. 10. 2010 udeležili delavnice Inovacije v gozdarstvu. Na delavnici je vodja oddelka predstavil prispevek z naslovom: Gozdnogospodarski načrti kot načrti upravljanja za območja NATURA 2000.
- Sodelovali smo na posvetu Intenzivno gospodarjenje in varstvo narave, ki ga je 27. 11. 2010 organizirala Zveza gozdarskih društev Slovenije. Na posvetu smo predstavili prispevek »Z načrtnim strokovnim delom z gozdovi najbolje ohranjamo naravo« (mag. Ž. Veselič, D. Matijašič).
- V decembru 2010 smo organizirali tradicionalno letno kartografsko delavnico, na kateri smo preverili uporabnost dosedanjih rešitev pri izdelavi kart ter predlagali rešitve za kartografski in prostorski del območnega načrta (tudi funkcij)
- V novembru in decembru 2010 smo za potrebe MKGP, ki pripravlja gradivo, s katerim bo Slovenija poskušala pridobiti čim ugodnejšo priznano vrednost letnega ponora CO₂ v gozdovih za obdobje po letu 2012, izvedli obsežne izračune, s katerimi smo ugotovili starost drevja v slovenskih gozdovih po evropskih gozdnih tipih (mag. Ž. Veselič, mag. R. Pisek, dr. A. Poljanec).
- Oddelek je, tako kot pretekla leta, sodeloval pri prijavih na številne mednarodne projekte. Žal ugotavljamo, da je pridobivanje teh projektov v zaostrenih gospodarskih razmerah vedno težje. V prvi polovici leta so tako na ZGS prihajala pretežno negativna obvestila, prijave na projekte SATELPLAN, FOREVER, Twinning KOSOVO Forestry, ForCASE in ProCLIMA so bile neuspešne. V prvi polovici leta sta bila sprejeta dva projekta, in sicer SylvaMED (MED Program EU) na temo vrednotenja nelesnih proizvodov v zasebnih gozdovih ter WETMAN (Program LIFE+) na temo gospodarjenje z gozdovi na območju mokrišč.
- Tudi v letu 2010 smo pripravili izpise iz podatkovnih baz ter izdelali različne pregledne karte, za katere so zaprosili številni zunanji uporabniki (MKGP, MOP, GIS, BF - Oddelek za gozdarstvo, Zavod RS za varstvo narave idr.).

1.3 GOJENJE IN VARSTVO GOZDOV

Odgovoren: spec. Zoran Grecs, univ. dipl. ing. gozd.

Planirano in realizirano v letu 2010							
Dejavnost	Planirano			Realizirano			
	Količina	Neto normativ	Neto ure	Količina	%	Neto ure	%
Izdelava gojitvenih načrtov	91.375	0,60 ure/ha	54.825	93.739	103	66.527	121
Izbira drevja za posek	3.800.000	0,075 ure/m ³	285.000	3.643.151	96	223.043	78
Izvedba gojitvenih del	14.584	1,20 ure/ha	17.500	7.719	53	40.205	230
Izvedba varstvenih del	120.950	0,20 ure/uro v. del	24.190	112.853	93	25.064	104
Povprečno:					86		133

	Planirane neto ure	Realizirane neto ure	Realizacija %
Pregled gozdov, zlasti po ujmah, požarih ipd., PDP služba	61.390	46.553	76
Razvojno-raziskovalna dejavnost s tega področja	8.000	1.472	18
Druge dela (evidence, poročila, programi, nadzor idr.)	23.300	68.765	295
Skupaj gojenje in varstvo gozdov	474.205	425.076	90

1.3.1 Gojenje gozdov

1.3.1.1 IZDELAVA GOZDNOGOJITVENIH NAČRTOV

V letu 2010 so bili na novo izdelani in posodobljeni gozdnogojitveni načrti na površini 93.739 ha gozdov (slabih 9 % od celotne površine gospodarskih gozdov v Sloveniji), kar je za 3 % več kot je bilo pričakovano po načrtovanem obsegu. Proti koncu leta 2010 se je intenzivnost gozdnogojitvenega načrtovanja povečevala z uvajanjem uporabe računalniške aplikacije za gozdnogojitveno načrtovanje. Obseg obnovljenih in posodobljenih gozdnogojitvenih načrtov po območnih enotah prikazuje preglednica 17, dinamiko obnove in posodobitve gozdnogojitvenih načrtov v obdobju 1994–2010 pa prikazuje grafikon 4.

Z računalniškim programom za izdelavo gozdnogojitvenih načrtov izdelujemo predvsem nove načrte. Osnutki teh načrtov gredo skozi postopek razgrnitve. Z razgrnitvami gozdnogojitvenih načrtov smo v letu 2010 aktivneje vključevali lastnike gozdov v proces obnove gozdnogojitvenih načrtov, skladno z navodili ZGS za izvajanje razgrnitev načrtov, izdelanimi v letu 2009. Zaradi racionalizacije dela smo na isti dan razgrnili po več načrtov. Lastnike gozdov smo na razgrnitve vabili na krajevno običajen način ter prek interentne strani ZGS, pa tudi z osebnimi pisnimi vabili, z e-pošto in po telefonu. V letu 2010 je bilo izvedenih 914 javnih razgrnitev, na katerih je bilo razgrnjenih ca. 3.500 gozdnogojitvenih načrtov. Največ gozdnogojitvenih načrtov je bilo razgrnjenih na OE Maribor (753) in OE Kočevje (304). Vendar odziv lastnikov ni velik, javnih razgrnitev se je udeležilo malo lastnikov gozdov, zato bomo v letu 2011 javne razgrnitve povezali tudi z izobraževalnimi delavnicami oziroma predavanji za lastnike gozdov. S sodelovanjem lastnikov gozdov pri obnovah gozdnogojitvenih načrtov, ki zajemajo območja v posesti le nekaj zasebnih lastnikov, ni težav. Ti načrti se redno obnavljajo v sodelovanju z lastniki gozdov. To so zlasti območja celkov v GGO Slovenj Gradec in GGO Nazarje ter območja večjih gozdnih posesti, vrnjenih zasebnim lastnikom v procesu denacionalizacije.

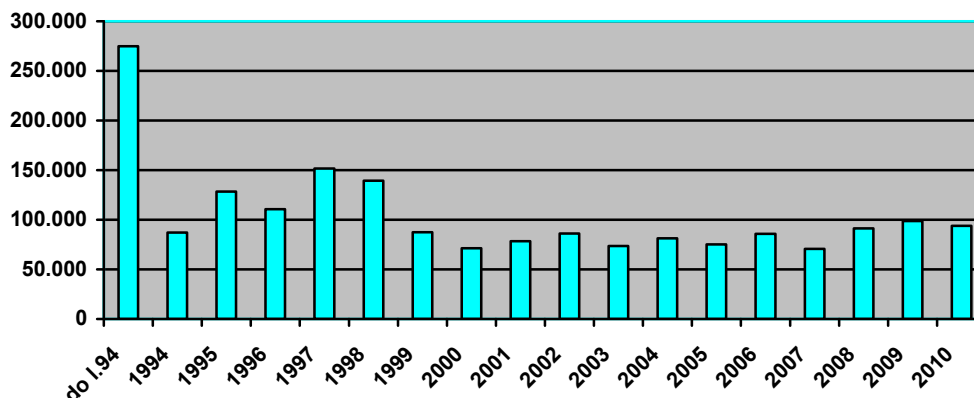
Preglednica 17: V letu 2010 izdelani gozdnogojitveni načrti po površini, deležu od celotne površine gospodarskih gozdov v območjih in po deležu od letnega programa

GGO	Pretežno državni gozdovi		Pretežno zasebni gozdovi		Skupaj vsi gozdovi Delež od Programa 2010		
	ha	%*	ha	%*	ha	%**	%
Tolmin	1.611	6	3.368	4	4.979	4	44
Bled	1.187	10	2.004	6	3.192	7	89
Kranj	538	11	4.646	8	5.184	8	104
Ljubljana	3.002	21	10.466	9	13.468	10	155
Postojna	3.281	12	2.401	4	5.682	7	100
Kočevje	4.491	9	3.165	8	7.656	9	122
Novo mesto	2.620	12	6.014	8	8.634	9	144
Brežice	995	11	2.405	4	3.400	5	71
Celje	1.957	18	4.530	7	6.488	9	79
Nazarje	465	9	320	1	784	2	17
Sl. Gradec	2.502	18	5.755	14	8.258	15	132
Maribor	4.402	21	13.050	18	17.453	18	194
M. Sobota	1.189	14	2.484	9	3.672	10	92
Sežana	832	7	4.057	6	4.889	6	61
SKUPAJ	29.073	12	64.666	8	93.739	9	103

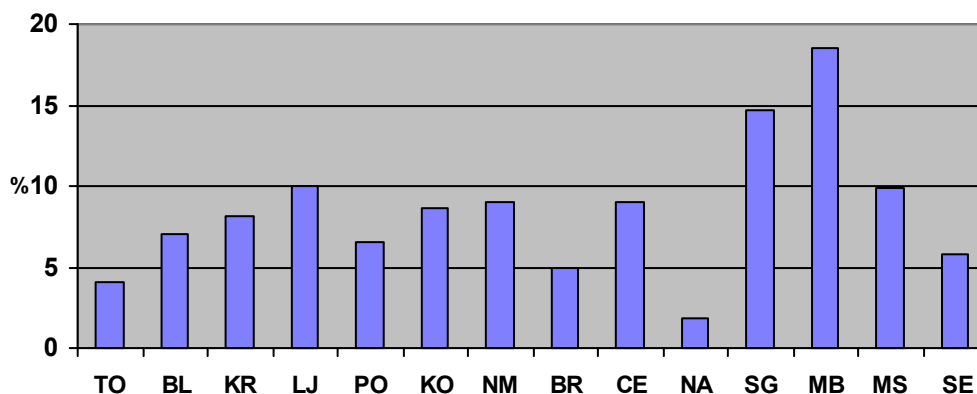
Opomba: * Delež od celotne površine lastniške skupine gospodarskih gozdov

** Delež od celotne površine gospodarskih gozdov

Grafikon 4: Dinamika obnove gozdnogojitvenih načrtov po površini - v hektarjih

Grafikon 5: V letu 2010 obnovljeni in posodobljeni gozdnogojitveni načrti v odnosu do gozdne površine območja

1.3.1.2 IZBIRA DREVJA ZA POSEK

V letu 2010 je bilo skupno izbranega drevja za posek za 3.643.151 m³ lesne mase, kar je 104 % glede na program dela in za ca. 50.000 m³ več kot v letu 2009. V državnih gozdovih, v upravljanju SKZG RS, je bilo za redni posek označenih dreves za nekaj manj kot 1,2 milijona m³ lesne mase, za sanitarno sečnjo pa za dobrih 50.000 m³ lesne mase. V drugih gozdovih je bilo za redno in sanitarno sečnjo skupaj označenih dreves za 2,4 mio m³ lesne mase. V državnih gozdovih, v upravljanju SKZG RS, je bila načrtovana količina za posek izbranega drevja presežena za 8 %, v drugih gozdovih pa za 2 %.

Skupna količina za posek izbranega drevja je v letu 2010 dosegla 69 % letnega možnega poseka po veljavnih gozdnogospodarskih načrtih GGE. V državnih gozdovih je količina izbranega drevja za posek dokaj usklajena z načrtovanim možnim posekom, medtem ko je ta v zasebnih gozdovih znatno nižja od možnega poseka.

Preglednica 18: V letu 2010 izbrano drevje za posek v primerjavi s planirano količino izbranega drevja za posek (v bruto m³) po območnih enotah

Območna enota	Državni gozdovi		Drugi gozdovi		SKUPAJ	
	Program m ³	Izvedba m ³	Program m ³	Izvedba m ³	Izvedba m ³	* izved./prog. %
Tolmin	89.450	99.895	150.600	176.220	276.115	115
Bled	40.000	53.986	110.000	165.527	219.514	146
Kranj	26.000	24.175	220.000	216.970	241.146	98
Ljubljana	46.290	54.371	268.630	261.878	316.249	100
Postojna	162.000	166.569	131.000	116.025	282.595	96
Kočevje	266.000	297.169	131.000	125.383	422.553	106
Novo mesto	166.700	171.050	262.000	195.338	366.389	85
Brežice	50.000	56.434	140.200	154.213	210.647	111
Celje	62.000	63.625	153.300	158.589	222.214	103
Nazarje	3.900	5.852	170.600	202.139	207.991	119
Sl. Gradec	67.765	76.387	191.118	182.727	259.114	100
Maribor	130.000	130.233	260.000	234.201	364.434	93
M. Sobota	37.500	39.066	96.100	89.081	128.147	96
Sežana	3.050	6.879	63.060	119.165	126.044	191
SKUPAJ	1.150.655	1.245.693	2.347.608	2.397.458	3.643.151	104

Opomba: * izved./prog. - izvedena označitev drevja za možni posek / okvirno načrtovana izbira drevja za posek.

1.3.1.3 GOZDNOGOJITVENA DELA

Obseg gozdnogojitvenih del, ki so bila v letu 2010 izvedena v slovenskih gozdovih, podrobneje prikazuje Poročilo ZGS o gozdovih za leto 2010. Na tem mestu ta dela omenjamo le v ilustracijo obsega dela ZGS v zvezi z njimi. ZGS izdaja lastnikom gozdov odločbe, s katerimi določa vsebino del in njihov obseg, spremlja izvedbo del ter jih po izvedbi prevzame.

Skupno so bila v gozdovih vseh lastništev v letu 2010 opravljena negovalna dela na površini 6.033 ha. V zasebnih gozdovih je bilo v primerjavi z letom 2009 izvedenih za 14 % več negovalnih del (2.682 ha), v državnih gozdovih pa je bil obseg izvedenih negovalnih del v primerjavi z letom 2009 nižji za dobrih 6 % (3.373 ha). Izvedba negovalnih del je dosegla 39 % od načrtovanih del po veljavnih gozdnogospodarskih načrtih GGE. V zasebnih gozdovih je bilo negovalnih del izvedenih 90 % od obsega teh del po letnem programu vlaganj v gozdove. Količina izvedenih negovalnih del se je sicer po večletnem zniževanju rahlo povečala. Obseg izvedene nege in obnove gozdov v obdobju 1996–2010 kažeta preglednica 19 in grafikon 6.

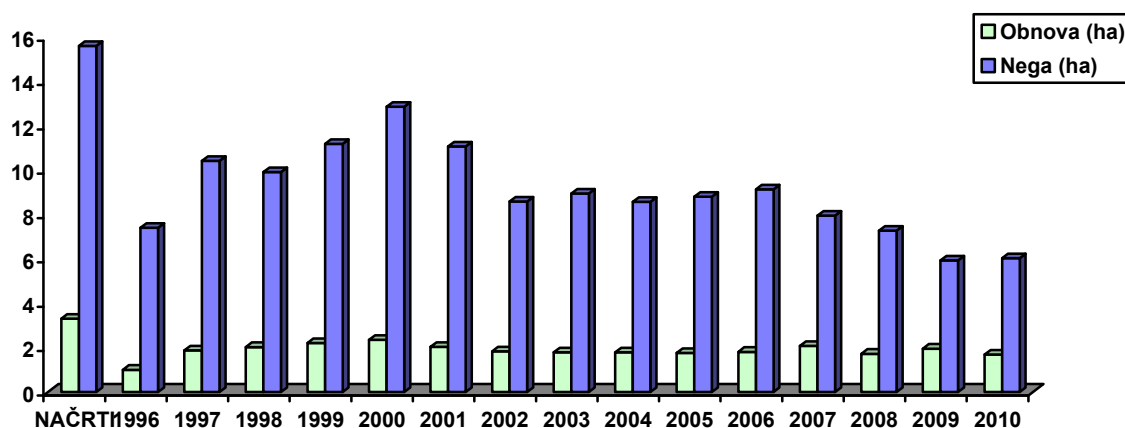
Dela na obnovi gozda, skupaj s pripravo sestoja oz. tal za naravno nasemenitev in s sanacijo v ujmah poškodovanih gozdov, so bila v letu 2010 izvedena na površini 1.686 ha in je njihov obseg dosegel 70 % obsega del po letnem programu teh del za leto 2010 oziroma 51 % obsega del, načrtovanih v gozdnogospodarskih načrtih. Obnova gozda s sadnjo in setvijo je bila izvedena na 413 ha (84 % načrtovanega letnega obsega del po gozdnogospodarskih načrtih). Vzrok za relativno velik obseg obnove s sadnjo in setvijo je med drugim tudi v sanaciji v požarih in ujmah leta 2008 poškodovanih gozdov. V letu 2010 se je nadaljevalo s sanacijo požarišč na Krasu, s sanacijo gozdov, poškodovanih v neurjih leta 2008 in drugih naravnih ujmah ter zaradi podlubnikov poškodovanih gozdov. Obseg izvedene obnove gozda v letih 1996–2010 kažeta preglednica 19 in grafikon 6.

Preglednica 19: **Obseg izvedene nege in obnove v obdobju 1996–2010**

UKREP	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nega (ha)	7.410	10.425	9.920	11.189	12.867	11.079	8.587	8.950	8.582	8.814	9.142	7.962	7.274	5.939	6.033
Obnova (ha)	1.001	1.869	2.026	2.212	2.352	2.036	1.830	1.789	1.792	1.763	1.809	2.080	1.723	1.953	1.686

* Nega: obžetev, nega mladja, nega gošče, nega letvenjaka, nega tanjšega drogovnjaka, nega v prebiralnem gozdu, obvejevanje. Obnova: priprava sestoja oz. tal za naravno obnovo, obnova s sadnjo/setvijo.

Grafikon 6: **Obseg izvedene nege in obnove v obdobju 1996–2010 - v tisoč ha**

1.3.1.4 DRUGA DELA NA PODROČJU GOJENJA GOZDOV

Usmerjanje semenarske in drevesničarske dejavnosti

Na podlagi sklenjenih pogodb med ZGS in drevesnicami je ZGS tudi v letu 2010 zagotavljal dobavo načrtovane količine sadik po drevesnih vrstah in v okviru možnosti tudi po provenienčnem poreklu.

Za obnovo gozda s sadnjo ZGS neposredno s pogodbo z dobavitelji zagotavlja dobavo sadik za sadnjo v zasebnih in občinskih gozdovih ter za obnovo po biotskih in abiotskih dejavnostih poškodovanih gozdov (po Pravilniku o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove), pomaga pa tudi pri dobavi sadik za obnovo gozda s sadnjo in setvijo v državnih gozdovih.

V letu 2010 je bilo skupno posajenih 828.246 sadik (od tega 11.400 puljenk) 26 drevesnih vrst, od tega je bilo 752.256 sadik financiranih iz proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove. Za obnovo gozda s setvijo smo zagotovili 1.134 kg semena petnajstih drevesnih vrst. Za izvedbo biomeliorativnih del (za izboljšanje okolja za gozdne živali) je bilo posajenih 4.165 sadik.

ZGS je tudi v letu 2010 pripravil Program oblikovanja rezerv semenskega materiala, ki pa zaradi zelo slabega semenskega obroda v letu 2010 ni bil realiziran.

Na podlagi 6. člena Pravilnika o pogojih za odobritev gozdnih semenskih objektov ter o seznamu semenskih objektov je ZGS v postopku registracije semenskih objektov za predlagane objekte pripravil opise 7 objektov. Skladno s pooblastilom po 58. členu Zakona o gozdnem reprodukcijskem materialu je ZGS izvajal nadzor pridobivanja gozdnega reprodukcijskega materiala in izdal 28 potrdil o njegovem izvoru.

1.3.2 Varstvo gozdov

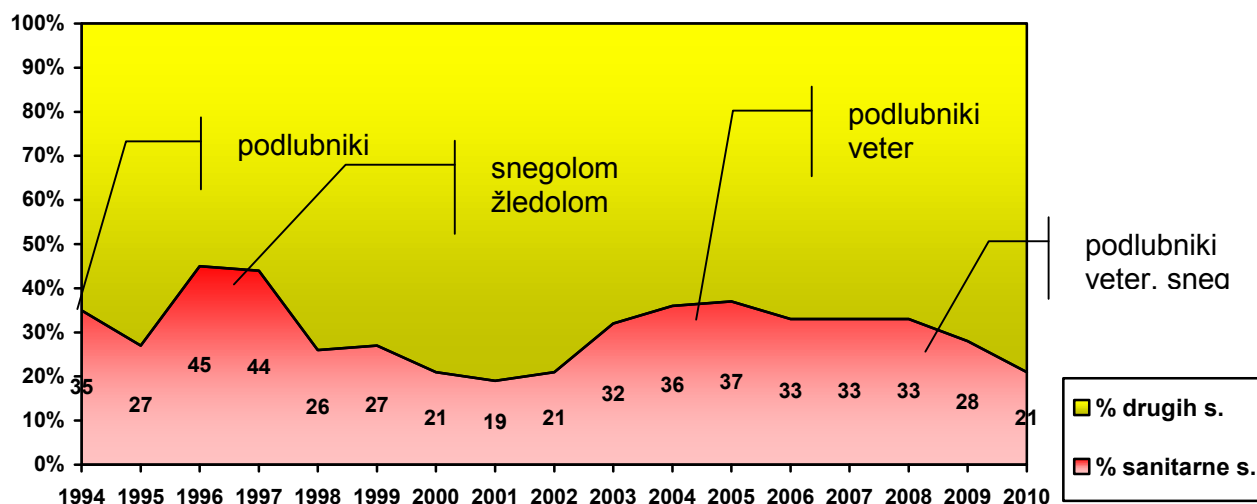
Odgovorna: Marija Kolšek, univ. dipl. inž. gozd.

1.3.2.1 SANITARNI POSEK

Pomembna naloga varstva gozdov je usmerjanje izvajanja sanitarnih sečenj oziroma poseka okuženega, z žuželkami napadenega, močno poškodovanega ali podrttega drevja. Izbira dreves za sanitarni posek je ponavadi časovno zahtevnejša kot izbira dreves za posek v okviru rednih sečenj, saj je za označitev dreves za sanitarni posek potrebno sestoje najprej skrbno pregledati, pa tudi koncentracija dreves za posek na enoto površine je običajno majhna, z izjemo večjih žarišč podlubnikov in vetrolomov. Sanitarnemu poseku iglavcev sledi še posebej skrbno spremljanje izvedbe poseka in spravila ter spremljanje rokov izvedbe. Zaradi nevarnosti namnožitve podlubnikov morajo biti posek in spravilo ter morebitna zatiralna dela izvršena v predpisanem roku.

Evidenco sanitarnega poseka vodimo po naslednjih vzrokih sečnje: žuželke, bolezni/glive, divjad, veter, sneg, žled, plaz/usad, požar, imisija (lokalna), poškodbe zaradi dela v gozdu in drugo. Na količino sanitarnega poseka v Sloveniji najbolj vplivajo naravne ujme (sneg, žled in veter) ter namnožitve smrekovih podlubnikov. V obdobju 1994–2010 je delež sanitarnega poseka od celotnega poseka v povprečju znašal 31 %. V letu 2010 je bil ta delež 21 %, kar je enako letom 2000 in 2002. Nižji delež sanitarnega poseka je bil le v letu 2001, ko je znašal 19 % od celotnega letnega poseka. Gibanje deleža sanitarnega poseka od celotnega poseka v obdobju po letu 1994 prikazuje grafikon 7.

Grafikon 7: Gibanje deleža sanitarnega poseka v skupaj posekani lesni masi v obdobju 1994-2010

V letu 2010 je bilo zaradi sanitarno-varstvenih vzrokov (izredni sanitarni posek in posek oslabelega drevja med rednim posekom) posekanih 689.402 m³ lesne mase (77 % iglavcev in 23 % listavcev). Razen v GGO Bled, kjer je bil obseg dela na usmerjanju sanitarne sečnje nadpovprečen, so lahko v drugih GGO večjo pozornost namenili izbiri drevja za redni posek. V GGO Bled je bil delež sanitarnega poseka 68 % celotnega poseka, kar je visoko nad letnim povprečjem. Nad povprečjem so še GGO Murska Sobota (28 %), GGO Ljubljana (27 %), GGO Slovenj Gradec (25 %) in GGO Maribor (23%). Pod 10 % sanitarnih sečenj od celotnega poseka je bilo v GGO Sežana (6 %) in v GGO Celje (9 %). V drugih GGO se je delež sanitarnega poseka gibal od 10 do 20 % celotnega poseka. Obseg sanitarnega poseka se je glede na leto 2009 zmanjšal v vseh GGO, najbolj v GGO Ljubljana, GGO Brežice in GGO Nazarje (za 15 %), ter najmanj v GGO Bled (1 %).

Na obseg sanitarnega poseka so v letu 2010 najbolj vplivali podlubniki (vzrok za 33 % sanitarnega poseka), bolezn gozdnega drevja (20 % sanitarnega poseka) ter vetrolomi (18 % sanitarnega poseka). Podrobnejši podatki o vzrokih sanitarnega poseka v letu 2010 so navedeni v Poročilu ZGS o gozdovih za leto 2010.

Preglednica 20: **Količine skupnega in sanitarnega poseka v letu 2010 po GGO (v m³ in deležu)**

	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE
Skupaj	250.487	220.425	204.061	304.308	247.468	378.468	308.215	215.885	234.609	193.886	240.211	337.524	126.150	112.439
Sanit.	29.820	150.377	26.158	81.944	50.355	65.280	30.247	24.050	20.027	39.515	60.076	78.728	34.963	6.862
%	12%	68%	13%	27%	20%	17%	10%	11%	9%	20%	25%	23%	28%	6%

1.3.2.2 DELO NA VARSTVU PRED PODLUBNIKI IN DRUGIMI ŽUŽELKAMI

Sanitarni posek lesne mase zaradi podlubnikov in drugih žuželk se je v letu 2010 v primerjavi z letom 2010 zmanjšal za 10 %, kar pomeni tudi zmanjšanje obsega dela za zatiranje podlubnikov na ravni Slovenije. Zaradi žuželk – predvsem zaradi osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*) – je bilo v letu 2010 posekane 231.538 m³ lesne mase (leta 2009: 256.793; 2008: 322.116; leta 2007: 512.136 m³, leta 2006: 702.725 m³, leta 2005: 747.123 m³, leta 2004: 573.557 m³, leta 2003: 406.621 m³). Močno povečan obseg dela zaradi podlubnikov je bil v GGO Bled, kjer se je posek lubadark glede na leto 2009 povečal za 22 %. V GGO Bled je bil tudi največji delež sanitarnega poseka zaradi žuželk, primerjalno na celoten posek, in sicer 41 %, kar je posledica namnožitve osmerozobega smrekovega lubadarja v tem območju zaradi številnih naravnih ujm od leta 2006 dalje (vetrolom na Jelovici 2006, snegolom v zimi 2006/2007 ter snegolom v zimi 2007/2008). V drugih GGO se je zaradi podlubnikov posekalo 10 % ali manj od celotnega poseka v letu 2010.

Preglednica 21: **Sanitarni posek zaradi škodljivih žuželk po GGO (v m³) ter delež od skupnega poseka v letu 2010**

	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE
Skupaj	5.158	90.914	9.768	30.942	9.974	21.168	6.426	3.728	4.708	13.809	16.768	14.463	3.459	253
%	2%	41%	5%	10%	4%	6%	2%	2%	2%	7%	7%	4%	3%	0,2%

V letu 2010 smo preventivno varstvo pred podlubniki zagotavljali s 4.461 kontrolnimi pastmi, opremljenimi s feromonskimi vabami za osmerozobega smrekovega lubadarja (*Ips typographus*) in šesterozobega smrekovega lubadarja (*Pityogenes chalcographus*), za katere praviloma skrbijo revirni gozdarji. Približno 550 pasti je bilo postavljenih na skladiščih gozdnih lesnih sortimentov. Skladiščem smo v marcu 2010 izdali navodila za postavitev kontrolnih pasti. Preventivno varstvo smo zagotavljali tudi s 285 kontrolno-lovnimi nastavami ter vzpostavljanjem gozdne higijene na 216 ha (predvsem v okviru sanacije poškodovanih gozdov v GGO Bled).

V evidenci delovnih ur za varstvo gozdov pred žuželkami, ki so prikazane v preglednici 22, so poleg preprečevalnih in zatiralnih del, ki so jih izvedli oziroma zagotovili njihovo izvedbo lastniki gozdov, upoštevane tudi ure ZGS za delo s kontrolnimi pastmi.

Preglednica 22: **V delovnih urah izražen obseg opravljenih del za zatiranje podlubnikov v letu 2010 ter primerjava z letom 2009**

Vrsta dela	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2009 %
SKUPAJ	ur	29.354	14.910	80	44.343	89

Za izvedbo sanitarnega poseka, ki ni bil opravljen v rokih, določenih z odločbami, smo v letu 2010 izdali 121 sklepov o dovolitvi upravne izvršbe po drugi osebi (leto 2009: 170, leto 2008: 143, leto 2007: 155). Večinoma izdani sklepi o prisilni izvršbi ali opozorila o nujnosti izvedbe zatiralnih del, ki jih na podlagi naših podatkov izdajajo lastnikom gozdarski inšpektorji, spodbudijo lastnike gozdov k izvedbi del. Izvedba izvršbe po pretečeni odločbi namreč ni smiselna v žariščih podlubnikov, ki so bila odkrita le teden ali dva pred izletom nove generacije podlubnikov. Iz takih žarišč podlubniki izletijo, preden izvedemo potreben upravni postopek za začetek izvršbe. V letu 2010 smo izvedli 4 upravne izvršbe.

V postopku javnega naročila smo iz proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove zagotovili nabavo zadostne količine feromonskih vab za osmerozobega in šeterozobega smrekovega lubadarja (Pheroprax in Chalcoprax), ki jih vlagamo v kontrolno pasti.

V sodelovanju z BF – Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire smo sodelovali pri diplomski nalogi, s katero se je preizkušalo učinkovitost feromonskih vab za osmerozobega in šeterozobega smrekovega lubadarja treh različnih proizvajalcev z namenom uporabe rezultatov v postopku javnega naročila za prihodnja leta. Izobraževali smo se tudi o novih tehnologijah na področju varstva pred podlubniki.

1.3.2.3 POŽARNO VARSTVO

ZGS je v sistemu varovanja naravnega okolja pred požari zadolžen za načrtovanje in gradnjo protipožarne infrastrukture. Zagotavljanje izvedbe protipožarnih ukrepov je prednostno usmerjeno na Kras, kar določa tudi posebna proračunska postavka, namenjena za protipožarno varstvo gozdov na Krasu. V letu 2010 so bile na novo zgrajene protipožarne preseke v dolžini 5,3 km, vzdrževalna dela pa so bila opravljena na 245,2 km protipožarnih presek. Vzdrževanih je bilo 300 m protipožarnih zidov ter 9.090 m protipožarnih stez. Postavljenih je bilo 106 opozorilnih tabel za protipožarno varstvo, na 47 tablah so bila opravljena vzdrževalna dela. Protipožarni ukrepi so financirani iz sredstev proračuna, zato je obseg izvedenih del odvisen od razpoložljivih sredstev.

Največ protipožarnih ukrepov je bilo izvedenih v GGO Sežana (81 % vseh del, izraženih v delovnih dnevih), sledita GGO Postojna (9 %) in GGO Tolmin (9 %).

V letu 2010 smo pripravili predlog organizacije in delovanja dežurne službe ZGS za primere požarov v naravnem okolju in drugih ujm. Dežurna služba naj bi delovala v petih požarno najbolj ogroženih območjih v GGO Sežana, Postojna in Tolmin. Predlagano je, da bi bili dežurni delavci v stanju pripravljenosti v času razglašene povečane požarne ogroženosti naravnega okolja ter v juliju in avgustu.

V letu 2010 smo v Sloveniji zabeležili 32 gozdnih požarov, kar je znatno manj kot v letu 2009 (leta 2009: 122 požarov, leta 2008: 74, leta 2007: 133, leta 2006: 112), bistveno manjša pa je bila tudi skupna opožarjena površina (leta 2010: 120,53 ha, leta 2009: 201,2 ha, leta 2008: 75,4

ha, leta 2007: 124,03 ha, leta 2006: 1.401,32 ha). Podrobnejši podatki in primerjave za več let nazaj so prikazani v Poročilu ZGS o gozdovih za leto 2010. Kot vsako leto je imela tudi v letu 2010 največ dela z evidentiranjem gozdnih požarov OE Sežana (21 gozdnih požarov).

O gozdnih požarih smo poročali na Joint Research Center v Ispri (Italija), ki je v okviru Evropske skupnosti zadolžen za zbiranje podatkov o gozdnih požarih. Na področju varstva gozdov pred požarom redno sodelujemo z Upravo RS za zaščito in reševanje ter po potrebi z Gasilsko zvezo Slovenije. Z Gozdarskim inštitutom Slovenije smo sodelovali v mednarodnih projektih »Determination of forest fire causes and adjustment of methods for their reporting« in »Alpine Forest Fire Warning System«. Za 4 objekte (115 ha gozdov) v upravljanju MORS, kjer je zaradi skladišč eksplozivnih sredstev ali strelšč povečana požarna ogroženost, smo izdelali požarno varstvene načrte.

Preglednica 23: Pregled opravljenih del varstva pred gozdnimi požari v letu 2010 po vrstah del in oblikah lastništev ter primerjava z letom 2009

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2009 %
Protipožarne preseke - novogradnja	km	4,85		0,40	5,25	54
Protipožarne preseke - vzdrževanje	km	72,20	87,05	85,96	245,21	139
Protipožarni zidovi - novogradnja	m				0	0
Protipožarni zidovi - vzdrževanje	m	300			300	25
Protipožarne steze - vzdrževanje	m	1.200	7.890		9.090	606
Vzdrževanje opozorilnih tabel PPV	kos	1	43	3	47	100
Postavitev opozorilnih tabel PPV	kos	38	58	10	106	131
SKUPAJ	ur	10.952	7.275	11.625	29.852	150

1.3.2.4 VARSTVO PRED RASTLINOJEDO PARKLJASTO DIVJADJO

Varstvo pred rastlinojedo divjadjo izvajamo za zaščito naravnega mladja na območjih, kjer je navzoč problem z okoljem neuskkljenih populacij rastlinojede parkljaste divjadi, medtem ko je zaščita objektov obnove gozdov s sadikami večinoma potrebna povsod po Sloveniji. Sadika, vzgojena v drevesnici, je namreč rastlinojedi parkljasti divjadi priboljšek v prehrani. Najraje divjad obžira poganjke sadik manjšinskih drevesnih vrst listavcev. Prevezeta oziroma evidentirana izvedena dela za varstvo pred divjadjo v letu 2010 prikazuje preglednica 24.

Preglednica 24: Pregled opravljenih del varstva pred divjadjo v letu 2010 po vrstah del in oblikah lastništev ter primerjava z letom 2009

UKREP	Enota mere	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Občinski gozdovi	SKUPAJ	Indeks na leto 2009 %
Zaščita vršičkov s premazom	ha	397,7	150,5		548,2	86
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	130.859	31.045	6.725	168.629	111
Zaščita z ograjo	m	10.904	3.110	0	14.014	70
Druga dela varstva pred divjadjo*	ura	5.318	7.044	120	12.482	108
SKUPAJ	ura	40.585	15.024	996	56.605	96

* **Opomba:** Vključena so naslednja dela: izdelava količkov, zaščita pred lupljenjem, vzdrževanje tulcev in zaščitnih ograj, obžetev tulcev, odstranjevanje tulcev in zaščitnih ograj.

V postopku javnih naročil smo iz proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove v letu 2010 zagotovili zasebnim lastnikom gozdov in občinam dobavo potrebnih zaščitnih sredstev za izvedbo varstvenih del. V okviru razvojnih projektov smo preizkušali učinkovitost, uporabnost in ekonomičnost enega od drugih na trgu razpoložljivih premazov za zaščito pred divjadjo.

1.3.2.5 DRUGA DELA NA PODROČJU VARSTVA GOZDOV

Poročevalska, prognostično-diagnostična služba za varstvo gozdov

V okviru nalog Poročevalske, prognostično-diagnostične službe za varstvo gozdov (PDP služba) ZGS spremlja stanje in razvoj biotskih in abiotskih dejavnikov, ki so ali lahko postanejo škodljivi za gozd kot gozdni ekosistem, načrtuje in zagotavlja izvajanje ukrepov za preprečevanje škodljivih pojavov ter poroča o škodljivih pojavih. Pri vseh nalogah tesno sodelujemo z Gozdarskim inštitutom Slovenije (GIS) ter BF – Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, zlasti ob ugotavljanju neznanih škodljivih pojavov. O vseh pojavih škodljivih dejavnikov večjega obsega ali dejavnikov, ki lahko povzročijo večje škode v gozdovih, ZGS tekoče poroča GIS in MKGP. O dogodkih po potrebi obveščamo javnost prek javnih medijev. Letno poročilo o varstvu gozdov je del letnega poročila ZGS o gozdovih. V letu 2010 smo tako kot že več let zapovrstjo v sodelovanju z GIS pripravili izobraževanje za širši krog terenskih delavcev o novih spoznanjih s področja varstva gozdov ter za utrjevanje znanja s tega področja. V sodelovanju z GIS smo izdelali navodila za ravnanje z jesenom v zvezi z jesenovim ožigom (*Chalara fraxinea*). Med škodljivimi dejavniki, ki so določeni za redno spremljanje in poročanje, smo poleg spremljanja podlubnikov večjo pozornost namenili tudi spremljanju namnožitve zapredkarice (*Cephalcia* spp.) v GGO Slovenj Gradec. Določili smo ukrepe za preprečevanje poškodb po zapredkarici oziroma za zatiranje ter zagotovili njihovo izvedbo.

Poročevalska, diagnostično-prognostična služba za varstvo gozdov na GIS in Fitosanitarna uprava RS (FURS), ki je krovna organizacija zdravstvenega varstva rastlin v Sloveniji, vsako leto določita izvajanje posebnih nadzorov nad novimi oziroma nevarnimi škodljivimi organizmi v gozdnem prostoru. V izvajanje teh nadzorov je aktivno vključen tudi ZGS. V okviru izvajanja posebnih nadzorov sodelujemo tudi s Kmetijskim inštitutom Slovenije in Kmetijsko gozdarskim zavodom Nova Gorica. V letu 2010 smo bili tako kot v letu 2009 vključeni v izvajanje posebnih nadzorov, vodenih s strani FURS, nad kostanjevo šiškario (*Dryocosmus kuryphilus*), fitoftorno sušico vej (*Phytophthora ramorum*), azijskim in kitajskim kozličkom (*Anoplophora chinensis* in *Anoplophora glabripennis*), borovo ogorčico (*Bursaphelenchus xylophilus*), borovim smolastim rakom (*Fusarium circinatum*) ter nad škodljivimi organizmi sadnega drevja – hruševim ožigom (*Erwinia amylovora*) in šarko (*Plum pox potyvirus*), ki imajo gostiteljske rastline tudi med gozdnim drevjem. Od naštetih nadzorovanih organizmov so na ozemlju Slovenije prisotni kostanjeva šiškara, hrušev ožig in šarka, medtem ko prisotnost drugih organizmov še ni bila evidentirana oz. je bil vnos pravočasno odkrit, škodljivi organizem pa izkoreninjen (fitoftorna sušica vej). Izvajanje posebnih nadzorov evidentiramo neposredno v informacijski sistem FURS (FURS_APL) ali posredno prek računalniškega programa ZGS za vodenje evidence sečnje (xTi) in prenosa podatkov v informacijski sistem FURS, kar je bila novost v letu 2010.

Zadnja leta največji obseg dela pri izvajanju posebnih nadzorov namenjamo spremljanju razširjenosti kostanjeve šiškare. V letu 2010 smo evidentirali njeno razširjenost od zahodne meje Slovenije do Ljubljane (v letu 2009 je bila njena razširjenost evidentirana le na osrednjem zahodnem delu Slovenije). Zlasti na podlagi naših opazovanj in vzorčenj je FURS v začetku leta 2011 izdal novo odločbo o razmejitvi območij napada kostanjeve šiškare.

Po območnih enotah ZGS je obseg nadzorov nad škodljivimi organizmi, ki so določeni za redno spremljanje oziroma nadzorovanje vdora, prilagojen prisotnosti gostiteljskih vrst v gozdovih oziroma številu možnih vdornih mest. Največ nadzorov od skupaj 1.716, evidentiranih v informacijski sistem FURS, so opravile OE Ljubljana, Nazarje in Celje. V okviru posebnih nadzorov smo odvzeli 9 vzorcev, od tega 8 za kostanjevo šiškario in 1 za borovo ogorčico.

Število evidentiranih pregledov za posebne nadzore je bilo v letu 2010 nižje kot v letu 2009 (2.353 pregledov) zaradi nujnosti po racionalizaciji dela, zlasti pri nadzoru kostanjeve šiškarice ter azijskega in kitajskega kozlička. Več pozornosti kot v letu 2009 smo namenili nadzoru nad borovo ogorčico. V okviru nadzora borove ogorčice oziroma borove uvelosti smo sodelovali pri pripravi osnutka Načrta ukrepanja v primeru pojava borove uvelosti v Sloveniji. Vodja Oddelka za gojenje in varstvo gozdov je aktivno sodeloval na letni konferenci Pro Silva Europe na Nizozemskem z referatom Expert opinion of the Slovenia Forest Service on the implementation of measures in case of an outbreak of pine wilt – the eradication of *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle.

Preglednica 25: **Število posebnih pregledov v letu 2010, evidentiranih v informacijski sistem FURS, ločeno po škodljivih organizmih**

Kostanjeva šiškarica (<i>Dryocosmus kuryophilus</i>)	Borova ogorčica (<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>)	Borov smolasti rak (<i>Fusarium circinatum</i>)	Azijski in kitajski kozliček (<i>Anoplophora chinensis</i> , <i>A. glabripennis</i>)	Fitoftorna sušica vej (<i>Phytophthora ramorum</i>)	Hrušev ožig (<i>Erwinia amylovora</i>)	Šarka (<i>Plum pox potyvirus</i>)
621	315	60	204	427	78	11

Druga dela varstva gozdov

Poleg obravnavanih del varstva gozdov so bila v letu 2010 prevzeta in evidentirana še izvedena dela za protierozijsko zaščito (240 delovnih ur) ter druga dela varstva gozdov (4.046 delovnih ur, od tega največ za obeleževanje sadik).

Izdaja plomb za okrasna drevesa

Vsa okrasna gozdna drevesa, zrasla oz. pridobljena v Sloveniji, tudi tista, ki so pridobljena na namenskih površinah (drevesnice in podobno), morajo biti ob prevozu in prodaji označena s plombo na vidnem mestu. V ta namen vsako leto zagotovimo izdelavo plomb za označevanje okrasnih dreves. V letu 2010 smo lastnikom gozdov in lastnikom oz. najemnikom namenskih zemljišč za pridelavo okrasnih drevesc izdali 30.610 plomb ter 634 odločb o določitvi usmeritev in pogojev za pridobivanje okrasnih dreves (v letu 2009: 34.030 plomb ter 555 odločb). Največ plomb je izdala OE Kočevje (33 %), za njo OE Ljubljana (15 %) in OE Celje (12 %). Še vedno se nadaljuje padajoči trend izdaje plomb za okrasna drevesa.

1.3.3 Delo na financiranju in sofinanciranju gojitvenih in varstvenih del

Financiranje in sofinanciranje vlaganj v gozdove iz sredstev proračuna RS

Tudi v letu 2010 je financiranje in sofinanciranje gojitvenih in varstvenih del ter del za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali v gozdovih potekalo skladno s Pogodbo o zagotavljanju izvedbe del med MKGP in ZGS ter Pravilnikom o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Ur. l. RS, št. 71/04, 95/04, 37/05, 87/05, 73/08 in 63/10). Na podlagi Programa del in vlaganj v gozdove v letu 2010 ter razpoložljivih proračunskih sredstev za vlaganja v gozdove smo izdelali razdelilnik sredstev posameznih proračunskih postavk po območnih enotah. Na ravni krajevnih enot smo izdelali letne plane gojitvenih in varstvenih del, z navedbo nujnosti del. Tekom celega leta 2010 smo spremljali, usmerjali in uravnavali dinamiko vlaganj v gozdove iz proračuna RS. Zahtevki so bili v letu 2010 v celoti izplačani. Novost v letu 2010 je bilo izplačevanje sredstev po pravilu »de minimis«, ki je bilo opredeljeno tudi s

spremembo omenjenega pravilnika o so-financiranju. Dodatno smo zbirali številke MID kmetijskih gospodarstev, izjave upravičencev do sredstev o prejemu sredstev državne pomoči in preverjali izplačila državne pomoči na Ministrstvu za finance pred izplačilom sredstev.

Iz sredstev proračuna RS za vlaganja v gozdove je bilo namenjenih 2,750 milijona EUR (leta 2009: 2,750 milijona EUR, leta 2008: 3,039 milijonov EUR, leta 2007: 3,176 milijonov EUR). Sredstva so bila enaka sredstvom v letu 2009, v primerjavi s prejšnjimi leti pa manjša, ker se je v letu 2008 zaključilo sofinanciranje vlaganj v gozdove iz skladov EU. Navedeni znesek vsebuje tudi dodatna proračunska sredstva v višini 700.323 EUR, ki jih je Vlada RS odobrila za sanacijo poškodovanih gozdov v vetrolomih iz leta 2008.

Za koriščenje sredstev za vlaganja v gozdove smo Ministrstvu za finance posredovali 29 zbirnih zahtevkov v vrednosti 2,481 milijonov EUR (47 % za zasebne gozdove, 7 % za državne gozdove in 5 % za občinske gozdove). 41 % razpoložljivih proračunskih sredstev je bilo porabljenih za nabavo materialov za obnovo in varstvo gozdov. Koriščenje sredstev smo vodili ločeno po dveh načrtih razvojnih programov, to je za projekt Obnova, nega in varstvo gozdov ter za projekt Sanacija gozdov, poškodovanih v vetrolomih. Izkoriščenih je bilo 92 % razpoložljivih sredstev (leta 2009: 99%; leta 2008: 96 %). Vlaganje v gozdove je bilo so-financirano 4.583 lastnikom gozdov (leta 2009: 4.545 lastnikom).

Javna naročila

Oddelek za gojenje in varstvo gozdov je v letu 2010 za nabavo materialov, potrebnih za izvedbo gojitvenih in varstvenih del v gozdovih izvedel 7 javnih naročil. Za zagotovitev gojitvenih del je bilo izvedeno javno naročilo semena za semensko hranilnico in za obnovo gozda s setvijo na prostem. Za zagotovitev varstva gozdov so bila izvedena javna naročila za nabavo materialov za zatiranje zapredkarice, kolov za kontrolne pasti, tabel z drogovi ter kolov za izaščito pred objedanjem. V okviru javnega naročila za tiskovine smo zagotovili potrebno število plomb za označevanje okrasnih drevesc.

1.3.4 Druga dela na področju gojenja in varstva gozdov

Dodatna dela za zagotavljanje sanacije poškodovanih gozdov po biotskih in abiotskih dejavnikih

V letu 2010 se je nadaljevala sanacija gozdov po »Načrtu sanacije gozdov, poškodovanih v vetrolomih in snegolomih leta 2008, s spremembami in dopolnitvami v letu 2009«. Za sanacijo teh gozdov je bil izdelan poseben Načrt razvojnih programov za obdobje 2008–2010. V letu 2010 je bil največji obseg del po načrtu sanacije izveden v GGO Murska Sobota, Nazarje, Ljubljana, Bled in Maribor.

Izobraževanje lastnikov gozdov in delavcev ZGS

S področja gojenja in varstva gozdov smo v letu 2010 za lastnike gozdov pripravili 51 delavnic s 750 udeleženci, s poudarkom na sanaciji poškodovanih gozdov v naravnih ujmah, negi gozda, varstvu pred podlubniki in vlaganjih v gozdove. Izobraževalnih delavnic za lastnike gozdov je bilo sicer manj od načrtovanih, vendar pa je bilo več drugih oblik izobraževanja, predvsem predavanj iz gojenja in varstva gozdov in celodnevni gozdnogojitveni ekskurziji za lastnike gozdov. Skupno je bilo tako izvedenih 88 % v programu načrtovanih skupinskih izobraževalnih aktivnosti. V naštetih oblikah izobraževanja na področju gojenja in varstva gozdov v letu 2010 je bilo vključenih 2.900 lastnikov gozdov. Interes lastnikov gozdov za enodnevne izobraževalne delavnice, ki niso pogoj za pridobitev drugih ugodnosti, npr. iz Programa razvoja podeželja, je majhen in se še zmanjšuje. Odkar deluje ZGS, je obiskalo delavnice iz gojenja in varstva gozdov okoli 25.000 lastnikov gozdov, vendar se teh oblik izobraževanja zadnja leta udeležujejo

vse pogosteje lastniki gozdov, ki so se na tem področju že izobraževali. Menimo, da je cilj in namen izobraževalnih delavnic bil v preteklih 17 letih dosežen. Več lastnikov pridobiva razširjena vedenja o gozdu in usmerjanju razvoja gozdov pri individualnem svetovanju – pri izdelavi gozdnogojitvenih načrtov in na njihovih javnih razgrnitvah, pri svetovanju pri izdajanju odločb za izvedbo gojitvenih in varstvenih del ter pri skupni izbiri drevja za posek. Uspešna oblika izobraževanja in informiranja lastnikov gozdov se nadaljuje s svetovanjem neposredno pred izvajanjem del. Teh stikov je vsako leto na desettisoče.

Z namenom informiranja in izobraževanja lastnikov gozdov in javnosti o gojenju in varstvu gozdov so strokovni delavci ZGS pripravili tudi številne strokovne prispevke za medije: Kmečki glas, Radio Slovenija, Radio Ognjišče in druge, zlasti lokalne medije, kar je podrobneje prikazano v poglavju 1.1.1 Stiki z lastniki gozdov.

Preglednica 26: **Število izvedenih delavnic, predavanj in ekskurzij za lastnike gozdov iz gojenja in varstva gozdov v letu 2010**

Območna enota	Število izvedenih delavnic	Število udelež.	Predavanja iz gojenja in varstva gozdov	Število udelež.	Ekskurzije za lastnike gozdov	Število udelež.
Tolmin	1	18	5	57	1	35
Bled	2	43	0	0	0	0
Kranj	3	45	0	0	3	127
Ljubljana	4	49	1	11	0	0
Postojna	4	84	0	0	0	0
Kočevje	5	61	2	52	1	25
Novo mesto	1	45	2	34	6	248
Brežice	1	15	4	216	5	184
Celje	11	91	3	110	1	30
Nazarje	4	69	10	263	6	193
Slovenj Gradec	5	136	0	0	7	303
Maribor	4	36	0	0	0	0
Murska Sobota	3	32	5	102	1	35
Sežana	3	26	3	83	1	40
SKUPAJ	51	750	35	928	32	1220

Projektne in druge razvojne naloge

Strokovni delavci ZGS so bili v letu 2010 vključeni v naslednje projektne in druge razvojne naloge s področja gojenja in varstva gozdov:

- priprava računalniške aplikacije za gozdnogojitveno načrtovanje ter nadgradnja programov za zbiranje ter rabo podatkov o gozdovih in delu z njimi,
- dopolnjevanje komunikacijskega sistema ZGS na intranetu z vsebinami s področja gojenja in varstva gozdov,
- mednarodni projekt »Determination of forest fire causes and adjustment of methods for their reporting« (2009–2010) – kot sodelavci GIS,
- mednarodni projekt ALP FFIRS - »Alpine Forest Fire Warning System« – kot sodelavci GIS,
- mednarodni projekt MANFRED (2009–2012) – ZGS je eden od partnerjev v projektu,
- projekt sanacije smrekovih monokultur na Pohorju (Oddelek, OE Maribor, Celje, Sl. Gradec),
- nadaljevanje raziskave »Ekologija pomlajevanja drugotnega smrekovega gozda v visokogorskem pasu Karavank« (OE Kranj),

- raziskava prebiralnega sestoja jelke in bukve v GGE Poljane (OE Novo mesto),
- priprava strategije obvladovanja borove ogorčice (*Bursaphelenchus xylophilus*), karantenskega škodljivega organizma, v primeru vdora na slovensko ozemlje – v sodelovanju s FURS in Kmetijskim inštitutom Slovenije,
- izvedba in spremljava načrta ukrepanja ob namnožitvi zapredkarice (*Cephalcia* ssp.), ki se je v letu 2009 namnožila v gozdu pri Prevaljah (OE Slovenj Gradec), skupaj s komunikacijskim načrtom – kot primer ukrepanja pri pojavih nevarnih škodljivih organizmov,
- raziskava ugotavljanja učinkovitosti feromonskih vab za smrekove lubadarje različnih proizvajalcev – v sodelovanju z Višjo strokovno šolo v Postojni,
- raziskava ugotavljanja učinkovitosti, uporabnosti in ekonomičnosti zaščitnega sredstva Trico za zaščito pred divjadjo in zaščite s količenjem (količki s prečnimi ostmi),
- preizkušanje novih materialov za zatiranje podlubnikov podjetja BASF,
- priprave na izdelavo območnih načrtov za obdobje 2011–2020.

Izobraževanje zaposlenih ter stiki s strokovno javnostjo

Na ravni ZGS smo v letu 2010 izvedli oziroma sodelovali pri organizaciji naslednjih izobraževanj:

- interne delavnice oz. predstavitve za uporabo aplikacije za izdelovanje gozdnogojitvenih načrtov GjN – priprava in vodenje 3 predstavitev (51 udeležencev) na ravni ZGS in 12 delavnic (102 udeležencev) po območnih enotah;
- seminar in delavnica iz varstva gozdov – sodelovanje pri pripravi in vodenju ter dve predstavitvi (66 udeležencev);
- seminar in delavnica: Drevesničarstvo, semenarstvo, vzgoja sadik, standardi (na OE Slovenj Gradec) – sodelovanje pri pripravi in izvedbi (30 udeležencev, od tega 23 iz ZGS);
- delavnica za izobraževanje o izbiri drevja za posek (20 udeležencev);
- predstavitev in delavnica: Sanacija gozdov, poškodovanih po vetrolomu leta 2008 v GGO Ljubljana in GGO Nazarje - priprava in vodenje (35 udeležencev iz ZGS);
- delavnica za usposabljanje za vnos podatkov posebnih nadzorov škodljivih organizmov - sodelovanje (17 udeležencev iz ZGS);
- interna delavnica Licitacija vrednejših sortimentov lesa - priprava in vodenje (16 udeležencev);
- delavnica Pogledi na rabo sodobnih tehnologij strojne sečnje – sodelovanje z enim prispevkom. Delavnice se je udeležila večina delavcev oddelka in odsekov za gojenje in varstvo gozdov;
- javna obravnava Načrta ukrepanja v primeru pojava borove uvelosti v Republiki Sloveniji – sodelovanje (28 udeležencev);
- delavnica o možnih vplivih podnebnih sprememb na načrtovanje in izvedbo gozdnogojitvenih ukrepov (20 udeležencev);
- letna konferenca Pro Silva Europe na Nizozemskem – sodelovanje z referatom (dva udeležencev iz ZGS),
- Evropski simpozij in delavnica o varovanju saproksilnih hroščev – sodelovanje pri pripravi terenskega dela, sodelovanje z enim posterjem (5 udeležencev iz ZGS),
- Seminar varstva rastlin, Hrvaška - sodelovanje z dvema predstavitvama (dva udeležencev);
- Sodelovanje z Oddelkom za stike z lastniki in razvojem podeželja ter Oddelkom za gozdno tehniko pri vodenju zaposlenih na Centralni enoti po učni poti: Gozd, gozdoslovje, gozdne združbe, gojenje gozdov (20 udeležencev);
- ZGS je sodeloval pri izvedbi projekta o macesnovih rastiščih in se z večjim številom strokovnih delavcev udeležil zaključne predstavitve projekta na Pokljuki.

Osrednje področje izobraževanja zaposlenih na območnih enotah je bilo izobraževanje in usposabljanje za uporabo računalniške aplikacije za gozdnogojitveno načrtovanje in uporaba programa MPX za grafično podporo gozdnogojitveni računalniški aplikaciji. Izobraževanje je potekalo v skupinah, na vseh območnih enotah.

OE Slovenj Gradec je za ves strokovni kader izvedla izobraževalno delavnico o gozdnem reprodukcijskem materialu, od zbiranja semena, setve semena, vzgoje sadik, manipulacije s sadikami, standardov do uporabe v gozdu, izvedli pa so še delavnico o varstvu gozdov ter še posebej delavnico o požarnem varstvu gozdov.

OE Brežice je za terenski kader izvedla delavnico o boleznih gozdnega drevja. Na OE Bled sta bila za terenski kader organizirana predavanje o Pravilniku za varstvo gozdov in delavnica o gozdnem redu.

Na OE Kranj je bilo izvedeno predavanje na temo gospodarjenje z gozdovi bukve.

Območne enote redno sodelujejo pri pripravi in izvedbi terenskih vaj za študente visokošolskega gozdarskega študija s področja gojenja in varstva gozdov.

Sodelovanje pri spremembah predpisov

V letu 2010 smo sodelovali pri spremembi Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 38/10, 3/11) in Pravilnika o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove (Uradni list RS, št. 63/10).

1.4 GOZDNA TEHNIKA

Odgovoren: spec. Jurij Beguš, univ.dipl.inž.gozd.

Planirano in realizirano v letu 2010							
Dejavnost	Planirano			Realizirano			
	Količina	Neto normativ	Neto ure	Količina	%	Neto ure	%
Nadzor sečišč	3.800.000	8,0 ur/1000 m ³	30.400	3.374.137	89	42.675	140
Gradnja gozdnih cest	20	90 ur/km	1.800	12,3	62	1.533	85
Gradnja vlak	500	20 ur/km	10.000	440	88	20.707	207
Vzdrževanje gozdnih cest	6.300	4 ure/km	25.200	5.600	89	22.764	90
Izdelava tehnol. delov goj. n.	-	-	-	-	-	14.788	-
Povprečno:							197
			Planirane neto ure	Realizirane neto ure	Realizacija %		
Ocenjevanje škod na gozdnih cestah			-	3.224	-		
Razvojno-raziskovalna dejavnost s tega področja			8.000	744	9		
Druga dela (evidence, poročila, programi, nadzor idr.)			10.000	17.715	177		
Skupaj gozdna tehnika			85.400	124.150	145		

1.4.1 Tehnologija dela

Delo na področju gozdne tehnologije zajema naslednja področja:

- spremljanje stanja sečišč po končani sečnji - kontrola sečišč (oz. izvedbe odločb),
- svetovanje in usposabljanje lastnikov gozdov s področja gozdne tehnike in varnega dela v gozdu,
- pomoč upravičencem, ki so pridobili sredstva PRP 2007-2013 pri poročanju,
- izdelava tehnoloških delov gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov,
- izobraževanje zaposlenih v ZGS s področja gozdne tehnike,
- promocija in spodbujanje združevanja lastnikov gozdov,
- spremljanje dogajanj pri rabi sodobnih tehnologij,
- učinkovita raba lesa za energijo,
- sodelovanje pri sanacijah po ujmah poškodovanih gozdov.

1.4.1.1 KONTROLA SEČIŠČ (OZ. IZVEDBE ODLOČB)

Kontrolo sečišč oziroma izvedbe odločb izvajamo skladno s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov z namenom odpravljati pomanjkljivosti pri urejenosti sečišč ter evidentiranja opravljenih kontrol. Beleženje pregledov ni določeno s predpisi, pač pa ga izvajamo na podlagi internih navodil ZGS. Kontrole izvajamo za izdane odločbe A in C. Skupno smo v letu 2010 opravili 38.217 pregledov sečišč. Popolni prevzemi so bili izvedeni predvsem tam, kjer so bile opravljene večje sečnje brez odločbe in so bili popolni prevzemi opravljeni po nalogu gozdarskega inšpektorja ter v primeru medsosedskih sporov in gozdnih kraj, v gozdovih Ljubljanske nadškofije in občinskih gozdovih ter v gozdovih agrarnih skupnosti.

Preglednica 27: V letu 2010 izvedeni pregledi sečišč (oz. kontrole izvedbe odločb), primerjava števila pregledov s številom izdanih odločb ter popolni prevzemi

Območna enota	Število izdanih odločb			Štev. pregledov (brez popolnih prevzemov)	Delež pregledov od števila odločb -%	Število popolnih prevzemov	
	A	C	(A+C)			Zasebni g.	Državni g.
Tolmin	3.246	217	3.463	1.851	53	0	0
Bled	1.771	1.797	3.568	2.971	83	4	0
Kranj	3.398	762	4.160	2.707	65	0	0
Ljubljana	5.576	1.924	7.500	6.483	86	0	1
Postojna	2.135	92	2.227	1.486	67	0	0
Kočevje	1.890	624	2.514	2.868	114	0	0
Novo mesto	3.514	191	3.705	2.499	67	1	0
Brežice	2.497	277	2.774	2.149	77	2	0
Celje	3.797	298	4.095	3.130	76	30	0
Nazarje	2.035	575	2.610	1.109	42	8	1
Slov. Gradec	2.035	1.117	3.152	3.017	96	4	0
Maribor	5.735	509	6.244	5.193	83	0	0
M. Sobota	4.679	336	5.015	2.014	40	0	0
Sežana	1.681	304	1.985	740	37	0	0
SKUPAJ	43.989	9.023	53.012	38.217	72	49	2
Leto 2010	44.468	11.861	56.329	37.333	47	74	22
2010/09 (%)	99	76	94	102	154	66	9

V letu 2010 je ZGS izdal 53.012 odločb A in C. Pisno zabeleženi pregledi so bili opravljeni na 72 % objektov, kar je 6 % več kot leta 2009. Največji delež pregledanih odločb so zabeležili na OE Kočevje, najmanjšega pa na OE Nazarje, Murska Sobota in Sežana. Na OE Kočevje je bilo

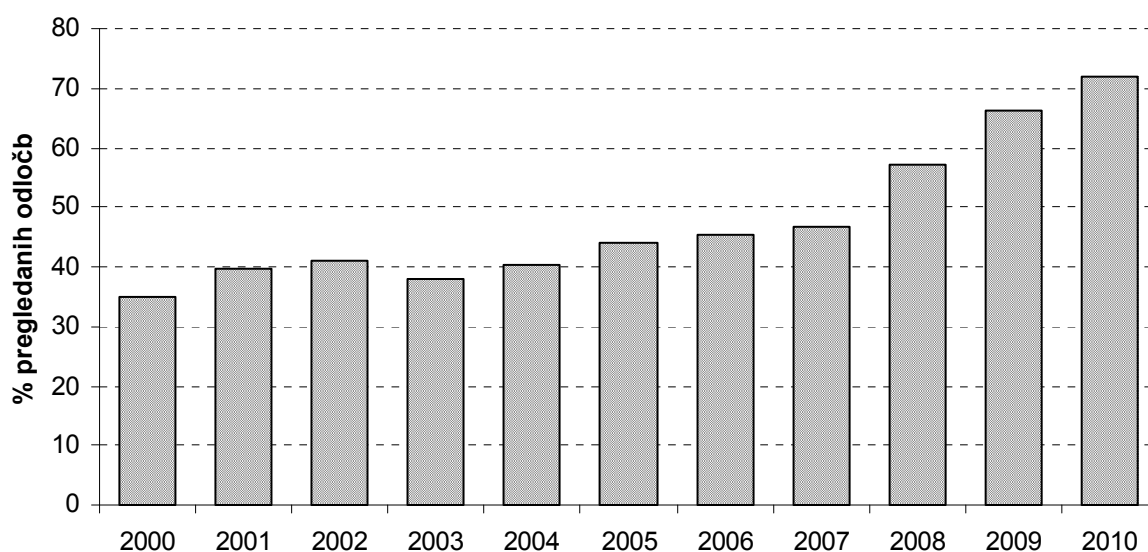
opravljeno več kontrol izvedbe odločb, kot je bilo izdanih odločb (delež pregledanih odločb presega 100%), kar je posledica pregledov izvedbe odločb, ki so bile izdane leto prej. Praviloma izvedbe vseh odločb ni možno pregledati v tekočem letu, saj ob koncu leta vsa dela še niso zaključena ali pa sploh še niso začeta.

Preglednica 28: **Deleži pregledanih odločb v letih 2000–2010**

Območna enota	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tolmin	18	30	42	39	45	32	38	33	55	59	53
Bled	67	78	58	56	50	54	74	59	67	44	83
Kranj	29	25	33	24	32	35	38	49	53	68	65
Ljubljana	26	28	20	22	21	34	36	47	74	99	86
Postojna	25	39	34	31	28	32	40	54	69	66	67
Kočevje	50	55	52	60	65	69	101	70	116	106	114
Novo mesto	27	33	36	31	29	57	47	27	41	52	67
Brežice	60	54	55	50	51	48	42	61	49	89	77
Celje	41	43	34	51	49	49	54	51	56	67	76
Nazarje	20	27	21	19	17	26	24	25	32	37	42
Slov. Gradec	39	45	43	43	43	48	44	43	63	99	96
Maribor	37	34	47	42	47	52	39	53	40	56	83
M. Sobota	36	42	73	32	38	37	37	44	35	37	40
Sežana	46	57	68	60	52	49	50	41	63	46	37

Slika deležev opravljenih pregledov od izdanih odločb v obdobju 2000-2010 (grafikon 8), kaže, da se delež pregledanih odločb z zabeleženjem na obrazcu povečuje, je pa trend med območnimi enotami precej različen.

Grafikon 8: **Deleži pregledanih odločb za posek v letih 2000–2010**

1.4.1.2 SVETOVANJE IN USPOSABLJANJE LASTNIKOV GOZDOV

Glavni poudarek svetovanja in usposabljanja lastnikov gozdov na področju gozdne tehnike je usmerjen k zmanjšanju števila nesreč med zasebnimi lastniki gozdov, v svetovanje pa vključujemo tudi druge vsebine in tako zajema naslednje vsebine:

- varno delo v gozdu,
- novosti na področju tehnologije dela v gozdu,
- izbira delovnih sredstev pri delu v gozdu,
- alternativni viri energije – les za energijo,
- spremljanje tržnih razmer in svetovanje pri prodaji lesa,
- združevanje lastnikov gozdov,
- zniževanje stroškov pri delu v gozdovih,
- Program razvoja podeželja RS za obdobje 2007–2013 (PRP 2007–2013).

Svetovanje smo izvajali v obliki tečajev, demonstracij, seminarjev, predavanj, prispevkov v medijih, predstavitev na internetu, ekskurzij, sodelovanja na sejmih in organiziranja tekmovanj. Konec leta je ZGS odprl nov učni center v Bohinjski Bistrici, ki bo prvenstveno namenjen izobraževanju lastnikov gozdov.

Tečaji

K velikemu zanimanju lastnikov gozdov za tečaje varnega dela v gozdu je poleg zavesti, da je delo v gozdu nevarno, kar potrjuje število nezgod pri delu v gozdu, prispevalo tudi to, da veljajo potrdila naših tečajev za zadostna pri dokazovanju o opravljenem izobraževanju, ki je zahtevano v varstvenih ocenah za kmetije ter da so tečaji ZGS ustrezni za dokazilo o izobraževanjih, ki jih zahtevajo pogoji javnih razpisov za sredstva na podlagi PRP 2007–2013.

Preglednica 29: Pregled tečajev za lastnike gozdov in primerjava z načrtovanim v letu 2010

Območna enota	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	Cen	sk	pl
Tečaji v sodelovanju s zunanjim izvajalcem																	
varno delo z m. žago (2 dni)	6	1		7	5	2	1	3		3	4	3	2	8		54	48
varno delo z m. žago nadaljev. (2 dni)		1	3					1	2		1					8	14
varno delo z m. žago (3 dni)			5						2							7	9
varno delo s traktorjem	2	1	1	2	3	1	2		2	1	3	2	1	4		25	27
krojenje	2						1									3	5
vzdrževanje m. žage	1															1	2
traktorska prikolica	1	1	1	1		1		2				1		1		9	8
varno delo z gojitvenimi orodji																0	0
varno delo po ujmah																0	2
Tečaji v izvedbi ZGS																	
varno delo s traktorjem								1								1	1
krojenje				2					6			3				11	11
vzdrževanje m. žage									17			1				18	1
usposabljanje s preizkusom za ViZD												4	5			9	8
mobilna učilnica							1		1					1		3	1
vzdrževanje gozdnih cest			1													1	1
varno delo z m. žago (2 dni)		2														2	0
tečaji za GZS															18	18	10

Legenda: sk. = skupaj, pl. = plan, ViZD – varnost in zdravje pri delu

Tečaje smo izvajali samostojno in v sodelovanju s Srednjo gozdarsko in lesarsko šolo (SGLŠ) iz Postojne. Za njihovo izvedbo smo izdelali letne terminske plane, ki smo jih objavili v medijih in na spletu. K sofinanciranju tečajev smo pritegnili nekatere občine in združenja lastnikov gozdov.

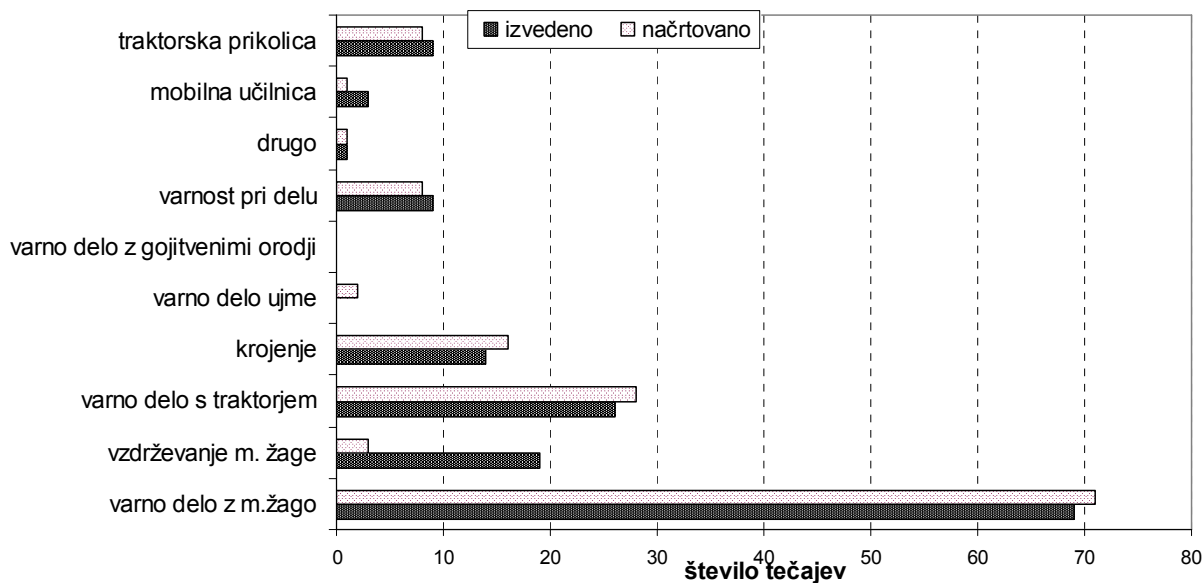
Preglednica 30: **Vsebina tečajev za varno delo v gozdu v letu 2010**

Vrsta tečaja	Vsebina	Oblika	Trajanje
Varno delo z motorno žago	Teoretični in praktični prikaz varnega dela z motorno žago. Udeleženci poskušajo sami pod nadzorom inštruktorjev opravljati sečnjo.	Tečaj na terenu	16 ur
Varno delo z motorno žago - nadaljevalni	Teoretični in praktični prikaz varnega dela z motorno žago z vsebinami, ki nadgrajujejo osnovni dvodnevni tečaj. Udeleženci poskušajo sami pod nadzorom inštruktorjev opravljati sečnjo.	Tečaj na terenu	16 ur
Varno delo z motorno žago - tridnevni	Teoretični in praktični prikaz varnega dela z motorno žago je združen še z enodnevnim tečajem vzdrževanja motorne žage. Udeleženci poskušajo sami pod nadzorom inštruktorjev opravljati sečnjo.	Tečaj na terenu	24 ur
Zahtevnejša dela pri sečnji	Teoretični in praktični prikaz sečnje v strmini, sečnje neobičajno raslih dreves, sečnje suhih dreves in sečnje v sestojih, ki so jih poškodovale ujme. Udeleženci poskušajo sami pod nadzorom inštruktorjev opravljati sečnjo. Tečaj pomeni nadaljevanje učenja in zahteva določeno predznanje.	Tečaj na terenu	8-16 ur
Vzdrževanje motorne žage	Praktični prikaz najpomembnejših opravil pri vzdrževanju motorne žage, kar je izjemnega pomena za varno delo.	Prikaz in samostojno delo udeležencev	8 ur
Varno delo s traktorjem	Terenski prikaz varnega dela in najnujnejše varstvene opreme traktorjev; poudarek je na adaptiranih kmetijskih traktorjih.	Terenski prikaz	8 ur
Krojenje lesa	Seznanjanje udeležencev z napakami lesa ter najpomembnejšimi merili pri krojenju.	Terenski prikaz	8 ur
Varno delo po ujmah	Praktični prikaz najpogostejših nevarnosti v gozdovih, ki so jih prizadele ujme	Terenski prikaz	8 ur
Tečaj z mobilno učilnico	Eno ali dvodnevni tečaji, ki povzemajo vsebine prejšnjih tečajev, z manj teorije, izobraževanje pa se izvaja veliko bolj intenzivno, saj je udeležencev manj.	Praktično delo na terenu	8 – 16 ur
Varno delo z gojitvenimi orodji	Praktični prikaz dela z ročnimi gojitvenimi orodji, motorno žago in motorno koso pri izvedbi negovalnih del ter njihovo vzdrževanje	Praktično delo na terenu	8 ur
Usposabljanje in preizkus usposobljenosti za varnost in zdravje pri delu v gozdu	Teoretični in praktični tečaj varnega dela za potrebe usposabljanja za varnost in zdravje pri delu	Seminar in prikaz na terenu	8 ur
Varno delo z gozdarsko traktorsko prikolico in hidravlično nakladalno napravo	Teoretični in praktični prikaz varnega dela z gozdarsko traktorsko prikolico in hidravlično nakladalno napravo. Udeleženci poskušajo sami pod nadzorom inštruktorjev izvajati določene delovne operacije.	Tečaj na terenu	16 ur

Primerjava med načrtovanim in izvedenim številom tečajev je prikazana na grafikonu 9. V skupnem smo v letu 2010 presegli število načrtovanih tečajev, so pa med posameznimi tečaji razlike. Zaradi manjšega zanimanja smo izvedli nekaj manj tečajev za varno delo s traktorjem.

V letu 2010 smo nadaljevali z izvedbo tečajev varnega dela z lastno ekipo inštruktorjev (v preglednici 31 »tečaji z ekipo ZGS«), in sicer za različne zainteresirane ciljne skupine, omenjena ekipa pa je sodelovala tudi na sejmih in drugih prireditvah pri izvedbi demonstracij.

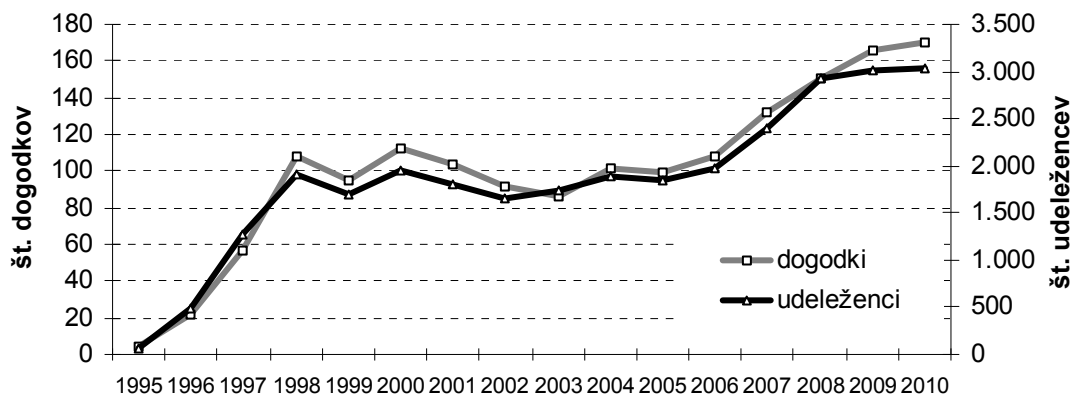
Grafikon 9: Primerjava med načrtovanimi in izvedenimi tečaji iz gozdne tehnike v letu 2010

Preglednica 31: Izvedeni tečaji za lastnike gozdov s področja tehnologije v obdobju 1995–2010

Leto	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Sk.
Število dogodkov (tečajev)																	
varno delo z m.žago	3	7	17	53	46	37	40	29	35	48	50	57	67	73	74	69	705
vzdrževanje m. žage	1	4	6	20	14	24	20	22	16	7	9	6	13	24	4	19	209
varno delo s traktorjem		2	5	17	26	22	26	20	17	23	21	18	19	30	24	26	296
krojenje		5	6	18	9	17	18	16	15	16	17	11	13	12	16	14	203
varno delo ujme		4	23					3				0	0	4	3	0	37
vd z gojitvenimi orodji												10	7	7	2	0	26
varnost pri delu						5									23	9	37
drugo						7				1		6	13	0	0	1	28
mobilna učilnica								2	3	7	2	0	0	1	1	3	19
traktorska prikolica															5	9	14
tečaji z ekipo ZGS															14	20	34
SKUPAJ	4	22	57	108	95	112	104	92	86	102	99	108	132	151	166	170	1.608
Število udeležencev																	
varno delo z m.žago	50	116	266	825	758	594	678	511	600	802	832	969	1.102	1.239	1.143	1.017	11.502
vzdrževanje m. žage	21	77	121	321	207	336	301	352	316	142	160	127	219	533	59	324	3.616
varno delo s traktorjem		41	125	476	567	449	540	428	460	477	521	461	429	650	528	554	6.706
krojenje		113	104	292	174	321	285	295	299	354	269	160	271	259	332	202	3.730
varno delo ujme		148	653					57				0	0	120	67	0	1.045
vd z gojitvenimi orodji												167	115	111	26	0	419
varnost pri delu						69									523	175	767
drugo						174				15		97	253	0	0	20	559
mobilna učilnica								14	74	103	66			12	10	310	589
traktorska prikolica															87	113	200
tečaji z ekipo ZGS															231	312	543
SKUPAJ	71	495	1.269	1.914	1.706	1.943	1.804	1.657	1.749	1.893	1.848	1.981	2.389	2.924	3.006	3.027	29.676

Grafikon 10: Število tečajev za lastnike gozdov in število udeležencev v obdobju 1995-2010

Predavanja

Poleg tečajev smo v letu 2010 za lastnike gozdov pripravili več predavanj, katerih vsebina je prikazana v preglednici 32. Večina predavanj je bila namenjena informiranju lastnikov gozdov o možnostih pridobivanja sredstev iz evropskega kmetijskega sklada (PRP), kamor štejemo tudi predavanja o novostih v gozdni tehniki in delno o gozdnih prometnicah.

Preglednica 32: Pregled predavanj za lastnike gozdov in primerjava z načrtovanim v letu 2010

Območna enota	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	CEn	sk.	pl.
Število predavanj																	
novosti v gozdni tehniki			1				1		1	1						4	5
varno delo v gozdu			1	1		1										3	7
Zoonoze	1	1					1	1				1		1		6	8
krojenje in napake lesa	1							1								2	10
Število udeležencev																	
novosti v gozdni tehniki			15				16		100	25						156	
varno delo v gozdu			60	16		21										97	
zoonoze	35	28					12	80				50		25		230	
krojenje in napake lesa	25							70								95	

Sekaško tekmovanje lastnikov gozdov

Državno tekmovanje lastnikov gozdov v veččinah sečnje in izdelave drevov z motorno žago, ki smo ga pripravili koncem avgusta 2010 na sejmu AGRA v Gornji Radgoni, je bilo dvanajsto po vrsti. Na državnem tekmovanju je sodelovalo 15 ekip (14 moških in 1 ženska) oziroma 45 tekmovalk in tekmovalcev ter 8 tekmovalcev pa je tekmovalo v delu z nakladalno napravo traktorske prikolice.

Predhodno smo v večini območnih enot organizirali izbirna tekmovanja, na katerih so bile oblikovane tekmovalne ekipe posameznih območnih enot.

Preglednica 33: Izvedba izbirnih sekaških tekmovanj po območnih enotah v letu 2010

	TO	BL	KR	LJ	PO	KO	NM	BR	CE	NA	SG	MB	MS	SE	AGRA	Skupaj
Število tekmovanj	2	1		1	1	1	4		1	2		1	1	1	1	17
Število udeležencev	4	6		6	7	25	29		32	69		16	19	5	53	271

Udeleženci so tekmovali v naslednjih disciplinah: preizkus znanja s področja varnosti in zdravja pri delu, kombiniran rez, precizen rez, zasek in podžaganje, kleščenje in podiranje droga na balon ter v novi disciplini: z nakladalno napravo na traktorski prikolici. Ocenjujemo, da si je tekmovanja ogledalo okoli 7.000 obiskovalcev.

Sejmi, demonstracije, okrogle mize

Na sejmih in raznih drugih prireditvah smo na razstavnih prostorih predstavili različne vsebine ter izvedli demonstracije varnega dela. Na Kmetijskem sejmu v Komendi in na sejmu AGRA v Gornji Radgoni smo na razstavnem prostoru izvedli več demonstracij o pomenu osebne varovalne opreme pri delu v gozdu in o pravilnem rokovanju z motorno žago. Posamezne predstavitve smo pripravili tudi v okviru lokalnih prireditev.

Sodelovali smo pri izvedbi licitacije vrednega lesa v Slovenj Gradcu, in sicer pri sami organizaciji licitacije in pri svetovanju lastnikom gozdov v zvezi s tem širom Slovenije.

Mediji in tisk

Tudi v letu 2010 smo pripravili za medije na državni in lokalni ravni več prispevkov s področja gozdne tehnike, učinkovite rabe lesa za energijo, varnosti in zdravja pri delu, gozdnih prometnic in PRP 2007–2013. Veliko prispevkov za medije smo pripravili zlasti o varnem delu v gozdu in o strojni sečnji.

Izobraževalni center v Bohinjski Bistrici

Za lažje in učinkovitejše izvajanje raznih oblik izobraževanja lastnikov gozdov in druge javnosti je ZGS konec leta 2010 na OE Bled odprl izobraževalni center v Bohinjski Bistrici. Center je nastal kot rezultat projekta »Varno konkurenčno delo v gozdu«, ki je bil sofinanciran s strani LAS »Gorenjska košarica«. V prvi vrsti bo center namenjen izobraževanju s področja gozdne tehnike, predvsem varnega dela v gozdu, vendar bodo v njem potekala tudi izobraževanja drugih strokovnih področij – biomasa, nega in varstvo gozdov, tradicionalni gozdni lesni proizvodi in podobno. V centru bodo potekala tudi izobraževanja za zaposlene v ZGS. Izobraževanja bomo izvajali v lastni režiji s strokovnim kadrom ZGS in z ekipo inštruktorjev ZGS ter z zunanjimi izvajalci, zlasti s SGLŠ iz Postojne. Poleg ZGS bo v centru izvajal izobraževanje tudi Strojni krožek Bled, ki je bil partner v omenjenem projektu.

1.4.1.3 PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA ZA OBDOBJE 2007–2013

Tudi v letu 2010 smo sodelovali pri pripravi »Uredbe o ukrepih 1., 3. in 4. osi PRP 2007–2013«, pripravi javnega razpisa ter pri informiranju vlagateljev in izobraževanju zaposlenih, vlagateljem pa pomagali pri pripravi potrebne dokumentacije in jim svetovali v zvezi z nadaljnjimi obveznostmi (poročanje). Posebno pozornost smo namenili kontroli zgrajenih gozdnih prometnic, ki so bile sofinancirane s sredstvi iz Programa razvoja podeželja. Zaradi prihodnjih razpisov smo veliko naredili na promociji priprave dokumentacije za gradnjo gozdnih cest in gozdnih vlak, saj so postopki za pridobitev gradbene dokumentacije in vseh potrebnih soglasij za gradnjo gozdnih prometnic zahtevni in dolgotrajni in bi investitorji, ki bi želeli s pomočjo evropskih sredstev graditi gozdne prometnice, v času po objavi javnega razpisa težko pridobili vse potrebne dokumente. Za izvajanje nadzora nad gradnjo gozdnih prometnic smo (tudi za potrebe PRP 2007–2013) v okviru notranjega nadzora oblikovali revizijsko skupino za gozdne prometnice, s katero smo pregledali vse prometnice, ki so bile zgrajene s sredstvi PRP. Pri vseh nalogah, ki so obravnavale omenjene vsebine, smo sodelovali z MKGP in Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja.

1.4.1.4 IZDELAVA TEHNOLOŠKIH DELOV GOZDNOGOSPODARSKIH NAČRTOV GGE IN GOZDNOGOJITVENIH NAČRTOV

Pri izdelavi gozdnogospodarskih načrtov GGE smo sodelovali pri izdelavi poglavij, ki se nanašajo na gozdno tehniko. Poleg ustaljenih vsebin, med katerimi je tudi izdelava tehnoloških kart, smo dajali večji poudarek možnostim uvajanja sodobnih tehnologij v Sloveniji. V okviru izdelave programa za gojitveno načrtovanje smo pripravili vsebine, ki se nanašajo na tehnološki del gozdnogojitvenega načrta.

1.4.1.5 SPODBUJANJE ZDRUŽEVANJA LASTNIKOV GOZDOV

Spodbujanje združevanja lastnikov gozdov, ki smo ga zapisali tudi v Program dela ZGS za leto 2010, smo uresničevali samostojno, v povezavi z drugimi institucijami in v povezavi z nevladnimi organizacijami, kjer je potrebno izpostaviti zlasti dobro sodelovanje z Zvezo lastnikov gozdov Slovenije. Tudi večina društev lastnikov gozdov deluje ob pomoči zaposlenih na ZGS, ki društvom nudijo ustrezno strokovno pomoč, tako pri ustanavljanju kot pri delovanju. V Sloveniji trenutno deluje 20 društev lastnikov gozdov, v ustanavljanju pa so še nova. V društva je včlanjenih nekaj nad 3.000 zasebnih lastnikov gozdov.

Glavni motivi za združevanje zasebnih lastnikov gozdov so gradnja gozdnih prometnic, učinkovita raba lesa za energijo in večja ekonomska učinkovitost gospodarjenja z gozdom. Velik motiv za združevanje so v zadnjem času postali ukrepi evropske kmetijske politike, ki bi lahko veliko prispevali k združevanju lastnikov gozdov, predvsem na področju gradenj gozdnih prometnic.

Naša prizadevanja na področju združevanja lastnikov gozdov so vidna tudi zunaj meja Slovenije, kar kaže tudi dejstvo, da smo bili s strani CEPF (Evropskega združenja lastnikov gozdov) povabljeni na posvet v Bolgarijo, kjer smo imeli vabljeno predavanje z naslovom »Property Right Definition and Implementation - Example of Slovenia« avtorja Jurija Beguša.

1.4.1.6 SODOBNE TEHNOLOGIJE

Obseg izvedenih del z uporabo sodobnih tehnologij v Sloveniji narašča. Poleg strojne sečnje se v Sloveniji vedno bolj uveljavljajo žični žerjavi, ki so opremljeni s procesorsko glavo. Narašča tudi število gozdarskih traktorskih prikolic, opremljenih s hidravlično nakladalno napravo, ki pomenijo velik napredek pri spravilu in transportu gozdnih lesnih sortimentov. Posebej se je njihovo število povečalo po javnih razpisih za pridobitev sredstev na podlagi PRP 2007–2013.

Po nekajletnem premoru je ZGS, v sodelovanju z Biotehniško fakulteto – Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Gospodarsko zbornico Slovenije – Združenjem za gozdarstvo, Gozdnim gospodarstvom Mariborom, Gozdnim in lesnim gospodarstvom Murska Sobota, Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov RS (SKZG RS), Gozdarskim inštitutom Slovenije (GIS) ter MKGP organiziral 13. in 14. oktobra 2010 delavnico z naslovom »Pogledi na rabo sodobnih tehnologij strojne sečnje«, ki smo jo izvedli na OE Murska Sobota in na OE Maribor.

Delavnica je imela štiri vsebinske sklope. Prvi dan smo začeli s teoretičnim delom, ki smo ga izvedli v Moravskih Toplicah, ter ga zaključili s terenskimi predstavitvami v Bukovniškem Kobilskem gozdu. Drugi dan smo nadaljevali s terenskimi predstavitvami na Pohorju ter delavnico zaključili z delavničnim delom v domu na Osankarici.

Teoretični prispevki so obravnavali naslednje vsebine:

- dosedanje aktivnosti in zaveze pri izvajanju strojne sečnje,
- tehnološke, tehnične analize vzorčnih modelov,

- vpliv težke mehanizacije na procese v gozdnih tleh,
- negativni vplivi strojne sečnje na gozd,
- formalni okviri opredelitve strojne sečnje,
- največji problemi iz vidika izvajalcev del,
- problematika »proste« izbire drevja za posek,
- strojna sečnja in gozdno gospodarsko načrtovanje.

Na terenu je bilo predstavljeno izvajanje strojne sečnje pri redčenjih listavcev (OE Murska Sobota) in pri redčenju iglavcev (OE Maribor). Delavnice se je udeležilo več kot 120 udeležencev iz vseh področij gozdarstva. Po mnenju udeležencev je delavnica tako v vsebinskem kot v organizacijskem pogledu odlično uspela.

Z namenom, da bi v ZGS sledili trendom razvoja tehnologij in prispevali k racionalni in okolju prijazni uporabi sodobne mehanizacije, skrbno spremljamo razvoj na tem področju ter z izobraževanji in strokovnimi navodili usmerjamo pripravo dela. Priprava dela za uporabo novih tehnologij je za terenski strokovni kader časovno zahtevna, kar je v pogledu spoznavanja tega dela sicer dobro, vendar pa bo potrebno v prihodnje pripravo sečišč za strojno sečnjo racionalizirati.

Od leta 2009 sodelujemo v strokovni skupini, ki pripravlja vodila dobre prakse za strojno sečnjo, v katero so vključeni tudi BF, GIS, SKZG RS in predstavniki izvajalcev del v gozdovih. Ker se je njeno delo konec leta 2010 zaključilo, si prizadevamo, da bi delo nadaljevala.

1.4.1.7 PRIDOBIVANJE IN RABA LESA ZA ENERGIJO

Pomen lesa kot obnovljivega vira energije v Sloveniji stalno narašča, zato ZGS že dolgo zelo aktivno deluje tudi na tem področju. ZGS zagotavlja podatke o potencialih gozdov za pridobivanje lesa za energijo, svetuje pri pridobivanju in učinkoviti rabi lesa za energijo ter sodeluje pri več projektih na tem področju.

V letu 2010 smo sodelovali tudi na dveh posvetih v Državnem svetu RS, ki sta obravnavala rabo lesa za energijo.

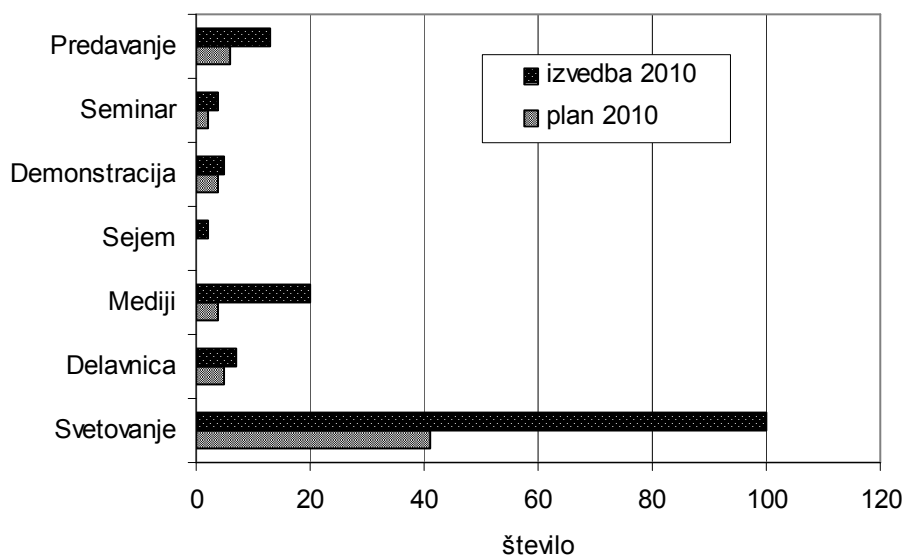
Informacije o potencialih lesa za energijo

Osnovna naloga ZGS, povezana z lesom za energijo, je vzdrževanje podatkovnih zbirk o potencialih lesa za energijo (sistem WISDOM) ter njihovo posredovanje vsem, ki jih ta vsebina zanima. Te informacije so osnova za odločanje o ukrepih energetske politike na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. Slovenija je bila prva Evropska država, ki je uporabila omenjeni podatkovni sistem, sledile pa so nam številne druge. Tudi zaradi intenzivne vloge ZGS pri promociji rezultatov podatkovnega sistema WISDOM je zanimanje zanj med drugimi državami iz leta v leto večje. Smotno bi bilo, da bi tudi druge institucije v Sloveniji, ki obravnavajo les za energijo, koristile podatkovni sistem WISDOM.

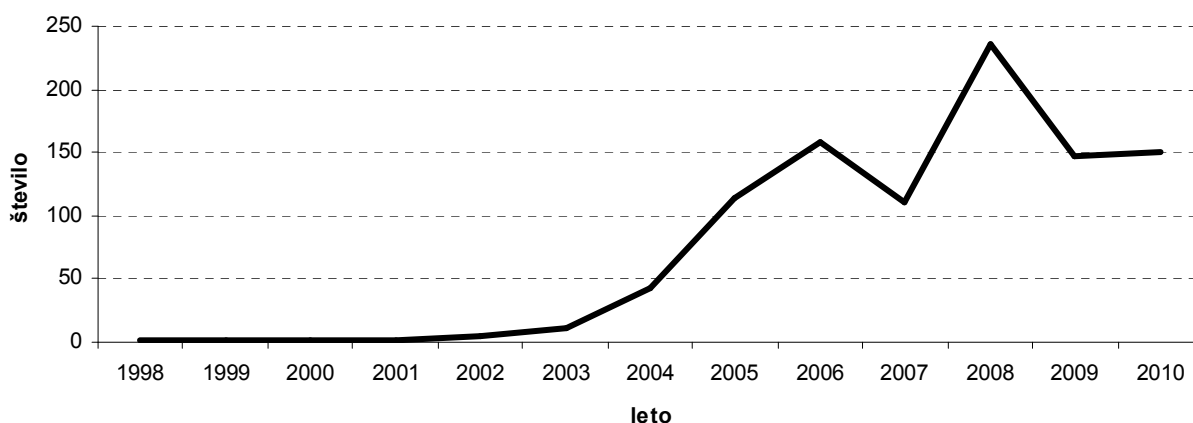
Svetovanje pri pridobivanju in učinkoviti rabi lesa za energijo

Aktivnosti na področju rabe lesa za energijo v letu 2010 so bile izvedene v večjem obsegu, kot smo jih načrtovali, kar je razvidno tudi iz grafikona 11. Na področju svetovanja smo nadaljevali z delom v mreži svetovalcev za učinkovito rabo energije LesEnSvet, v katero je vključeno tudi okoli 20 zaposlenih na ZGS. Svetovalci svetujejo vsem, ki se zanimajo za rabo lesa v energetske namene, intenzivno pa so vključeni tudi v druge aktivnosti ZGS. Z mrežo LesEnSvet smo v decembru 2010 pripravili delavnico z naslovom »Novosti na področju lesne biomase«, na kateri je sodelovalo 35 udeležencev.

Grafikon 11: Število aktivnosti v zvezi z rabo lesa za energijo, ki jih je izvedel ZGS v letu 2010 in primerjava z načrtovanim

Grafikon 12: Število aktivnosti ZGS v zvezi z rabo lesa za energijo v obdobju 1996–2010

Sodelovanje pri projektih

Projekt »MAKE IT BE«

Polni naslov projekta je "Priprava sistema za pomoč pri sprejemanju odločitev ter pri uvajanju lokalnih in pokrajinskih sistemov za izrabo biomase v energetske namene". Projekt se izvaja in sofinancira v okviru Inteligent Energy - Europe (IEE). Delo na projektu se je začelo novembra 2008 in bo trajalo predvidoma šestintrideset mesecev. Koordinator projekta je CRPV (Centro Ricerche Produzioni Vegetali) iz Italije. ZGS je eden od sedmih partnerjev v projektu. Ostali partnerji projekta so: Local Environmental Initiatives (Freiburg) ICLEI, Germany; Highland Birchwoods (HB), United Kingdom; Comitato Termotecnico Italiano C.T.I., Italy; Eurpäisches Zentrum für Erneuerbare Energie Güssing GmbH (EEE), Austria; European Landowners Organization asbl (ELO), Belgium; Centuria RIT Romagna Innovazione Tecnologica Soc. Consortile (CENTURIA RIT), Italy.

Glavni cilj projekta je povečati delež rabe bioenergije v območjih, v katerih se projekt izvaja. Sistem oz. orodje, ki ga bomo razvili v okviru projekta, bo namenjeno podpori pri celovitem pregledu in povezovanju virov biomase, povezovanju različnih projektov znotraj območij ter vključitvi slednjih v lokalno energetska načrtovanje. Prek projekta se bodo izoblikovala partnerstva Slovenije s tremi partnericami v projektu: Italijo, Veliko Britanijo in Avstrijo. Na podlagi izmenjave spoznanj in izkušenj, ocene potencialov in potreb biomase za energijo ter drugih kazalcev, vezanih na energijo iz biomase, bomo z lokalnimi deležniki izdelali konkreten biomasni načrt, ki bo vseboval smernice za razvoj in širjenje verig za zagotavljanje ter učinkovito izkoriščanje energije iz biomase. Vsa orodja bodo načrtovana tako, da se bodo lahko ponudila v uporabo tudi drugim članicam EU z namenom spodbujanja načrtovanje učinkovite rabe energije iz biomasnih virov. Projekt je razdeljen v sedem vsebinskih sklopov.

ZGS je v okviru projekta MAKE IT BE dopolnil in izboljšal podatkovne baze, ki so sestavni del informacijskega sistema SWEIS. Sistem smo nadgradili z nekaterimi dodatnimi podatki o potencialih lesa za energijo ter o virih biomase iz kmetijskih virov. Med drugim smo v letu 2010 izvedli terenski popis vseh žagarskih obratov po Sloveniji, jih tudi locirali v Gaus-Krügerjev koordinatni sistem ter ocenili njihovo letno predelavo ter zbrali še ostale informacije, pomembne za določanje potencialov lesne biomase. V okviru projekta smo izdali dve publikaciji, in sicer brošuro z glavnimi informacijami o projektu ter brošuro, v kateri smo predstavili 16 primerov dobrih praks s področja rabe obnovljivih virov energije (OVE). Primeri dobrih praks so zajeti iz različnih držav članic EU ter obsegajo uporabo različnih OVE. Z omenjenimi aktivnostmi smo izboljšali pregled vseh potencialov biomase, na podlagi katerega bomo spodbudili organizirano uvajanje sistemov za učinkovito rabo biomase v Sloveniji.

1.4.2 Gozdne prometnice

Delo na področju gozdnih prometnic je obsegalo dejavnosti, med katerimi so bile najpomembnejše povezane z vzdrževanjem gozdnih cest, vodenjem evidence o gozdnih cestah (EGC) in načrtovanjem odpiranja gozdnega prostora, v podrobnejšem pa so bile naslednje:

- načrtovanje vzdrževanja gozdnih cest in prevzem opravljenega dela,
- prevzem opravljenih del pri gradnji gozdnih cest,
- načrtovanje odpiranja gozdov z gozdnimi cestami,
- izdelava elaboratov ničelnic,
- nadzor nad gradnjo gozdnih cest kot enostavnega objekta ter prevzem opravljenih del,
- ažuriranje podatkov, ki jih zahteva Uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest,
- sodelovanje pri prenosu gozdnih cest s pretežno javnim značajem na občine,
- ocenitev površin gozdnih cest na parcelah, ki jo izdelamo na zahtevo Davčne uprave RS oziroma na zahtevo lastnikov gozdov ter dopolnitev podatkov o parcelah v gozdovih, ki s cestami niso odprti,
- določanje režima prometa na gozdnih cestah ter sodelovanje pri nabavi prometne signalizacije in pri zaporah gozdnih cest,
- informiranje zaposlenih v ZGS in javnosti o sistemu vzdrževanja gozdnih cest,
- uvajanje novih tehnologij in materialov pri vzdrževanju gozdnih cest,
- izdelava in vodenje evidenc o gozdnih cestah,
- sodelovanje pri pripravi zakonov in podzakonskih aktov, kjer moramo posebej izpostaviti aktivno vlogo pri pripravi novega Pravilnika o gozdnih prometnicah,
- sodelovanje pri izdelavi gozdnogospodarskih načrtov (tehnološki deli načrtov ter izdelovanje poglavij o odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami),
- sodelovanje pri različnih projektih, ki se nanašajo na gozdne ceste,
- izdelovanje izvlečkov tehnoloških delov gozdnogojitvenih načrtov, kjer so opredeljene novogradnje gozdnih vlak,
- nadzor nad pripravo, gradnjo in rekonstrukcijo gozdnih vlak,
- trasiranje gozdnih vlak.

1.4.2.1 VZDRŽEVANJE GOZDNIH CEST

Delo ZGS pri vzdrževanju gozdnih cest je v letu 2010 potekalo po ustaljenih postopkih in je zajemalo:

- izdelavo programov vzdrževanja gozdnih cest po občinah,
- uskladitev programov z razpoložljivimi sredstvi in pripombami občin,
- sodelovanje pri izvedbi javnih natečajev za izbiro najugodnejšega ponudnika za izvajanje del (priprava razpisne dokumentacije, v večini primerov tudi besedila razpisa, sodelovanje pri izbiri izvajalca),
- izdelava operativnih programov del (oddaja del),
- nadzor nad izvajanjem vzdrževalnih del,
- prevzem in obračun del.

V izvedbo vzdrževanja gozdnih cest, zlasti v primerih, ko so potrebna ročna vzdrževalna dela, smo še naprej vključevali lastnike gozdov ali skupine lastnikov, ki so pripravljeni izvajati ta dela.

Aktivno smo se vključili v pripravo nove davčne zakonodaje, ki bo ob predlaganih spremembah močno posegla v utečeni sistem financiranja vzdrževanja gozdnih cest.

1.4.2.2 DRUGE DEJAVNOSTI NA PODROČJU GOZDNIH CEST

Gradnja gozdnih cest

Delo ZGS v zvezi z gradnjo gozdnih cest delimo v dva vsebinska sklopa. Prvi sklop zajema naloge ZGS, ki izhajajo iz zakonodaje – tu gre za postopke, ki jih mora v zvezi z načrtovanjem odpiranja gozdov z gozdnimi cestami ZGS izvesti na podlagi zakonskih določil – in vključuje:

- določitev prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest v gozdnogospodarskih načrtih,
- izdelava elaboratov ničelnic gozdnih cest,
- določitev pogojev za projektiranje in gradnjo gozdnih cest,
- strokovni pregled zgrajene gozdne ceste,
- vključitev gozdne ceste v Evidenco gozdnih cest.

V letu 2010 smo izdelali 13 elaboratov ničelnic, več za zasebne gozdove, manj za državne.

Preglednica 34: Število izdelanih elaboratov ničelnic v letu 2010 po OE

GGO	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi
Tolmin	2	3
Bled	1	
Kranj		
Ljubljana		
Postojna		
Kočevje		
Novo mesto		
Brežice		
Celje		
Nazarje	6	
Slovenj Gradec		
Maribor		
Murska Sobota		
Sežana	1	
SKUPAJ	10	3

Drugi sklop je svetovanje in pomoč vlagateljem pri razpisu PRP 2007–2013 za ukrep »Povečanje gospodarske vrednosti gozdov«, za namen A, ki se nanaša na gradnjo in rekonstrukcijo gozdnih cest.

Določanje režima prometa na gozdnih cestah, sodelovanje pri nabavi prometne signalizacije in pri zaporah gozdnih cest

V skladu z Zakonom o gozdovih smo določali režime prometa na gozdnih cestah na območjih, kjer so razmere to zahtevale in kjer so bili temu naklonjeni tudi lastniki gozdov in lokalne skupnosti. Predlagali smo zapore določenih gozdnih cest, nekatere za ves negozdarski promet, nekatere pa samo za vožnjo z motornimi kolesi, motornimi sanmi in terenskimi vozili. V zvezi s problematiko voženj v naravnem okolju je ZGS aktivno sedeloval pri pripravi in izvedbi okrogle mize, ki jo je organizirala občina Ruše, obravnavala pa je nenadzorovane vožnje v gozdnem prostoru in drugem naravnem okolju.

Informacijski sistem za gozdne ceste – Evidenca gozdnih cest (EGC)

V letu 2010 smo nadaljevali z usklajevanju informacijske plasti gozdnih cest s podatki posameznih občin, ki so vključevale občinske ceste v Zbirni kataster javne gospodarske infrastrukture (ZKGJI). Pri tem zelo uspešno sodelujemo z Geodetsko upravo RS in z Direkcijo RS za ceste. Potrebno je opozoriti, da ta usklajevanja niso končna dejanja v tem procesu. Usklajene spremembe občinskih cest morajo biti sprejete še z občinskimi odloki in potrjene s strani Direkcije RS za ceste, preden se lahko vključijo v Zbirni kataster javne gospodarske infrastrukture. ZGS posreduje podatke iz svoje Evidenice gozdnih cest v ZKGJI na podlagi Pravilnika o gozdnih prometnicah, ki to določa »zaradi usklajevanja z javnim in drugim cestnim omrežjem ter pregleda celovitega cestnega omrežja v Sloveniji«.

Konec leta 2010 smo uspeli izdelati del uporabniškega vmesnika informacijskega sistema Evidenice o gozdnih cestah. V zvezi s tem smo že v marcu 2010 izvedli delavnico z naslovom »Možnosti zajema in obdelave podatkov o gozdnih cestah«, na kateri smo obravnavali sodobne pristope pri zbiranju in obdelavi podatkov o cestah in njihovem vzdrževanju.

Sodelovanje pri oceni škod na gozdnih cestah po ujmah

Kot vsako leto smo tudi v letu 2010 sodelovali pri ocenjevanju škod na gozdnih cestah, ki so jih med letom povzročile naravne ujme. Pri dopolnjevanju postopkov za ocenjevanje škod smo sodelovali z Upravo RS za zaščito in reševanje pri Ministrstvu za obrambo. Največje škode na gozdnih cestah so nastale zaradi poplav v jeseni leta 2010.

1.4.2.3 GOZDNE VLAKE

Pri pripravi, rekonstrukciji ali gradnji gozdnih vlak smo težišče dejavnosti usmerili v informiranje lastnikov gozdov o novih postopkih v zvezi z navedenimi dejavnostmi ter jim nudili pomoč pri načrtovanju novih vlak, ki je zajemala:

- projektiranje vlak (pri tem je mišljena opredelitev gozdne vlake v prostoru),
- opredelitev vlak v gozdno gojitvenih načrtih,
- postavitev oziroma kontrolo postavitve vlak na terenu,
- kontrolo izvedenih del.

V letu 2010 so strokovni delavci ZGS na terenu strasirali 619 km gozdnih vlak, od tega 373 km v zasebnih in 246 km v državnih gozdovih, kar je nekaj več kot v letu 2009. Za vse na novo zgrajene vlake smo pripravili elaborate vlak. V njih je predpisana izbira primernih tehnologij gradnje in priprave, zlasti na ekološko občutljivih terenih in na območjih s poudarjenimi funkcijami gozdov. Za primere,

predpisane s Pravilnikom o gozdnih prometnicah, smo izdelali presojo vplivov na gozd kot ekosistem in na kmetijska zemljišča. Lastnikom gozdov smo nudili vso potrebno strokovno pomoč pri pridobivanju sredstev za sofinanciranje gradnje gozdnih vlak. Pri tem smo sodelovali tudi z nekaterimi občinami.

Preglednica 35: Število izdelanih elaboratov vlak in dolžine strasiranih gozdnih vlak v letu 2010 po območnih enotah

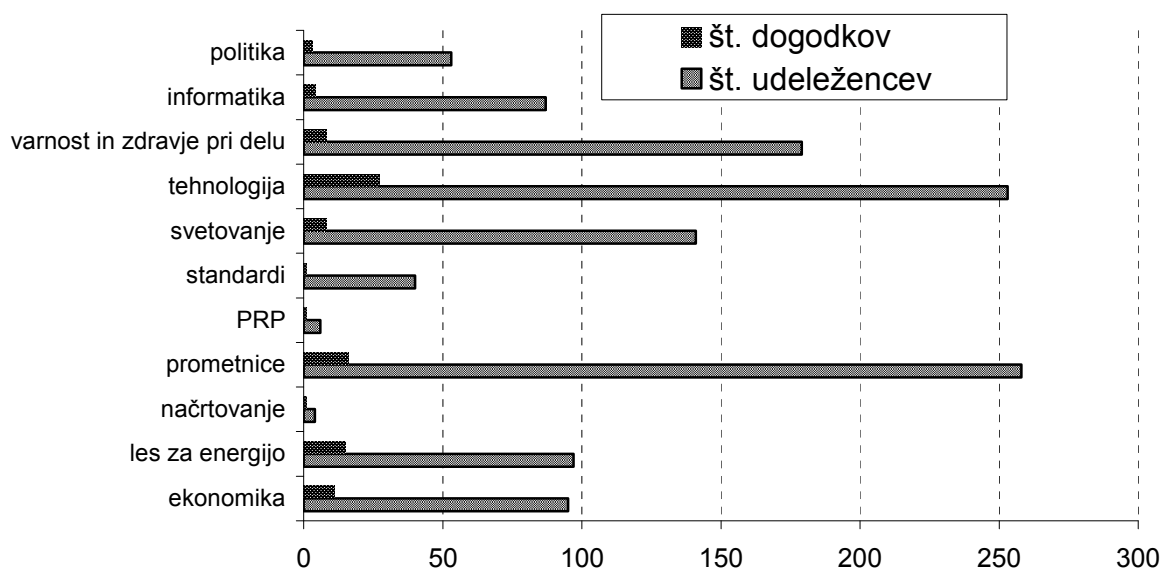
Območna enota	Elaborat vlak			Trasiranje (m)		
	ZG	DG	Skupaj	ZG	DG	Skupaj
Tolmin	105	58	163	68.076	36.422	104.498
Bled	88	5	93	38.001	13.875	51.876
Kranj	167	19	186	55.967	4.035	60.002
Ljubljana	119	34	153	26.275	12.801	39.076
Postojna	11	0	11	8.452	0	8.452
Kočevje	16	108	124	7.317	26.246	33.563
Novo mesto	22	53	75	5.308	110.588	115.896
Brežice	4	18	22	28.345	6.785	35.130
Celje	55	73	128	14.940	16.665	31.605
Nazarje	119	3	122	56.616	1.045	57.661
Slovenj Gradec	104	20	124	50.968	9.804	60.772
Maribor	28	24	52	8.199	8.311	16.510
Murska Sobota	0	3	3	0	0	0
Sežana	0	2	2	4.638	0	4.638
SKUPAJ	838	420	1.258	373.102	246.577	619.679

ZG - Zasebni gozdovi, DG - Državni gozdovi

1.4.3 Druge dejavnosti

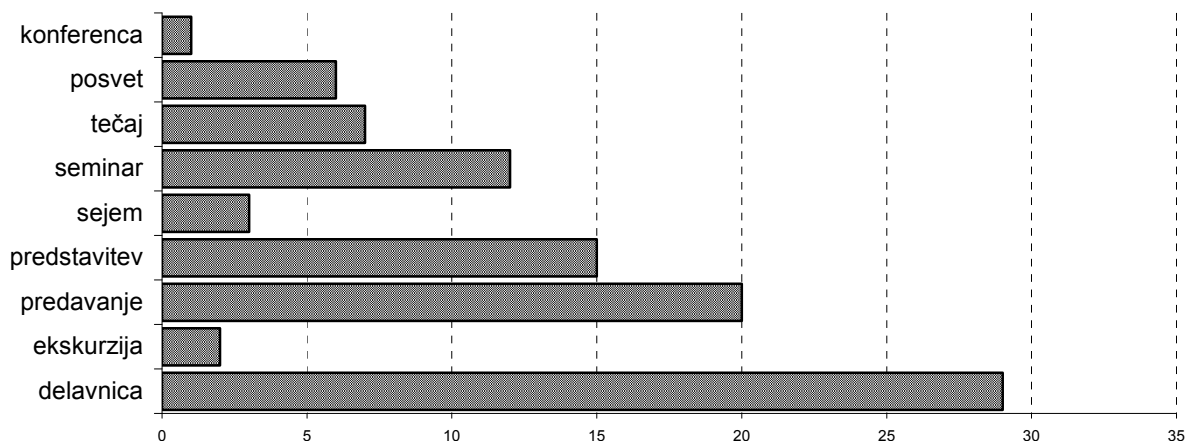
Interno izobraževanje zaposlenih v ZGS s področja gozdne tehnike

Grafikon 13: Izvedene izobraževalne aktivnosti za zaposlene v ZGS s področja gozdne tehnike po vsebinskih sklopih v letu 2010 (število)

Namen izobraževanja zaposlenih je seznanjanje z novostmi in ohranjanje ustrezne strokovne ravni kadra na področju gozdne tehnike ter s tem zagotovitev kakovostnega svetovanja lastnikom gozdov, ki ga izvajajo zaposleni na terenu. Kot je razvidno iz grafikona 13, je največ izobraževalnih dogodkov obravnavalo tehnologijo, prometnice ter varnost in zdravje pri delu. Najpogostejša oblika izobraževanj so bila predavanja in delavnice.

Grafikon 14: **Oblike izvedenih izobraževalnih aktivnosti za zaposlene v ZGS s področja gozdne tehnike v letu 2010**

Mednarodno sodelovanje

Oddelek za gozdno tehniko intenzivno sodeluje na mednarodnem področju, največ na področjih gozdarskega svetovanja, rabe lesa za energijo ter gozdnih prometnic. Največ sodelujemo z organizacijo Združenih narodov za hrano in kmetijstvo FAO in z Mednarodno zvezo gozdarskih raziskovalnih organizacij (IUFRO).

Naj posebej omenimo mednarodno konferenco IUFRO, ki je potekala od 6. do 10. junija 2010 na Bledu, organizirana pa je bila pod okriljem delovnih skupin IUFRO, ki obravnavajo drobno gozdno posest, gozdarsko svetovanje in prenos znanja. Organizirala sta jo Gozdarski inštitut Slovenije in ZGS, na njej pa je bila obravnavana problematika zasebnih gozdov, na katere močno vplivajo klimatske spremembe in drugi globalni dejavniki. Namen konference je bil zbrati raziskovalne, pedagoške in razvojne dosežke iz različnih nacionalnih, političnih in socialnih okolij iz vsega sveta. Konference se je udeležilo več kot 90 znanstvenikov in strokovnjakov iz 27 držav. Predstavljeno je bilo 67 referatov. Organizirali smo tudi štiri strokovne ekskurzije.

Uprava za gozdove Črne gore je prevedla in natisnila tri zloženke ZGS iz gozdne tehnike.

Drugo

Aktivno smo sodelovali na posvetih in simpozijih doma in v tujini ter z objavljenimi prispevki:

- Beguš J., »Property right definition and implementation - Example of Slovenia«, revabljeno predavanje posveta CEPF, Hissarja, Bolgarija, januar 2010
- Beguš J., Jakša J. »Potenciali lesne biomase v Sloveniji«, predavanje na posvetu »Les – razvojna priložnost Slovenije«, Državni svet, marec 2010
- Beguš J., »Lesna biomasa v Sloveniji«, posvet Slobiom, Državni svet, julij 2010
- Gerl T., Beguš J., "Windthrow management – individual approach to small forest estates", referat na IUFRO posvetu, Bled junij 2010
- Zadnik A., »Potenciali lesne biomase v občinah Divača, Hrpelje-Kozina in Sežana«, regionalni posvet, december 2010, Hrpelje
- Trebec A., »Novosti na področju biomase«, predavanje s področja biomase in ogled sodobne kotlovnice na lesne sekance, december 2010, Turistična kmetija Hudičevcevec

gozdnogospodarsko območje in Dolgoročni načrt za lovsko upravljavsko območje. Združeni načrt se imenuje Območni načrt. Prvi območni načrti po novih določilih morajo biti sprejeti v letu 2011. V zvezi s tem smo v letu 2010 v okviru Oddelka za gozdne živali in lovstvo začeli z izdelavo prenovljene verzije Navodil za usmerjanje razvoja populacij divjadi, ki jih bomo vsebinsko vključili v območne načrte. Navodila so namenjena načrtovalcem in izvajalcem načrtov. Njihov cilj je poenotiti ukrepe za uresničitev posameznih ciljev pri upravljanju s populacijami divjadi med lovsko upravljavskimi območji v Sloveniji. Poenotenje ukrepov naj bi dosegli tudi pri načrtovanju krmljenja divjadi. Navodila smo v drugi polovici leta usklajevali tudi s predstavniki znanstveno-raziskovalnih institucij, ki se ukvarjajo z divjadjo in lovstvom. V okviru priprav na izdelavo območnih načrtov smo izdelali in uskladili predlogo lovskega dela območnega načrta, in sicer tekstovni, tabelarni in grafični del načrta. Prečistili smo baze podatkov o načrtovanih in realiziranih odvzemih po vrstah divjadi ter delih v okolju ter izdelali terminski načrt izdelave območnega načrta. Skupaj z drugimi oddelki v ZGS smo usklajevali pripravljalne aktivnosti za izdelavo območnih načrtov in pripravo naravovarstvenih smernic za načrte (izdela jih ZRSVN) ter skupaj z Oddelkom za gozdnogospodarsko načrtovanje obvestili javnost o možnosti dajanja vsebinskih pobud pred izdelavo območnih načrtov.

1.5.2 Izdelava letnih lovsko upravljavskih načrtov območij

Priprave na načrtovalsko sezono 2010 so bile z upravljavci lovišč oziroma območnimi lovskimi organizacijami pravočasno dogovorjene in na podlagi izkušenj iz preteklih let tudi dobro izvedene. V januarju 2010 so bili v okviru vseh LUO izvedeni pregledi odstrela in izgub divjadi po loviščih. Člani vseh območnih komisij LUO za tovrstne preglede so tudi delavci ZGS. Evidenčni podatki, potrebni za izdelavo načrtov, so bili oddani do roka, kot ga določa Pravilnik o vsebini načrtov upravljanja z divjadjo – do 10. februarja 2010, ponovno prek evidenčnega programa LISJAK, ki ga je razvila LZS v sodelovanju z Biotehniško fakulteto, ZGS in OZUL. Skladno s predmetnim pravilnikom o izdelavi načrtov s področja divjadi in lovstva so predloge načrtov določili sveti območnih enot ZGS. Pred sejami svetov območnih enot ZGS so bili osnutki načrtov objavljeni na internetni strani ZGS, za vse načrte pa smo pripravili javne predstavitve načrtov, na katere so bili vabljeni vsi, ki jih predvideva 21. člen omenjenega pravilnika. Osnutke načrtov je pregledal tudi Oddelek za gozdne živali in lovstvo in k njim podal pisne pripombe, na vsebino nekaterih osnutkov pa so podali pripombe tudi iz Sektorja za lovstvo in ribištvo na MKGP. Vsebinsko načrtov je obravnaval tudi Strokovni svet ZGS. Načrti so bili v roku, do 10. aprila, oddani na MKGP v potrditev.

Utečeno izdelavo letnih lovskoupravljaljskih načrtov (LLUN) za LUO je v 2010 ponovno zaznamovalo izrecno nestrinjanje z vsebinami LLUN za Novomeško LUO s strani območne lovske organizacije (OZUL) že na javni predstavitvi, nato s pisnim ugovorom na MKGP pred sprejemom, kasneje pa še z najavo možnega upravnega spora ob izidu pravilnika po sprejemu načrtov ter začasno blokado pregleda in uskladitve letnih načrtov lovišč z LLUN. Pisni ugovor OZUL je MKGP že drugič v zadnjih dveh letih zavrnilo. Vseh 15 LLUN je resorno ministrstvo potrdilo s Pravilnikom o sprejemu letnih načrtov lovsko upravljavskih območij v Republiki Sloveniji za leto 2010, izdanim v Uradnem listu RS, št. 41/10 konec maja 2010.

Sodelovanje ZGS z lovskimi organizacijami na terenu je bilo v letu 2010 ponovno zgledno, kot sedaj že vrsto let. Letni načrti LUO so bili pravočasno izdelani in potrjeni, kar je prav tako rezultat dobrega sodelovanja ZGS in lovskih organizacij. Dobro sodelovanje z lovskimi organizacijami se navadno odraža tudi v ugodni izvedbi letnih načrtov LUO ter pri reševanju skupnih operativnih težav v lovstvu, ki nastajajo tekom leta, kar je v letu 2010 potekalo zgledno in v konstruktivnem duhu.

V zvezi z izdelavo letnih lovsko upravljavskih načrtov LUO moramo poudariti, da morajo načrtovani ukrepi v populacije divjadi in njihovo okolje temeljiti na merljivih kazalcih o stanju populacij posameznih vrst divjadi in njihovega okolja. Prav zato se bomo skupaj z Biotehniško fakulteto tudi naprej trudili izpopolniti metodologijo za ugotavljanje usklajenosti populacij rastlinojede divjadi z okoljem. Tudi v ZGS so včasih pri pripravi in določitvi lovsko upravljavskih

načrtov na različnih ravneh (strokovni sveti, sveti OE ZGS) iz subjektivnih razlogov določena nerealno velika povečanja načrtovanih odvzemov, kar negativno vpliva na prizadevanje lovcev pri uresničevanju načrtov.

1.5.3 Aktivnosti v zvezi z izvajanjem Zakona o divjadi in lovstvu in sodelovanje z lovskimi organizacijami

Aktivnosti v zvezi z izvajanjem Zakona o divjadi in lovstvu

Zakon o divjadi in lovstvu je bil sprejet maja 2004 ter spremenjen/dopolnjen v letu 2008. V letu 2010 smo zato nadaljevali z izvajanjem njegovih (spremenjenih) določil, ki s svojimi vsebinami bistveno širijo dosedanje dejavnost ZGS.

Naj omenimo le nekatere od teh aktivnosti v letu 2010:

- sodelovali smo pri pripravah nekaterih sprememb podzakonskih aktov;
- s predstavniki LZS smo sodelovali pri izpeljavi programov usposabljanja in opravljanja izpitov za lovske pripravnike in lovske čuvaje;
- ZGS je opravljal naloge in zadolžitve javne službe s področja divjadi in lovstva;
- ZGS je opravljal tudi druge naloge, kot mu jih določa novi Zakon o divjadi in lovstvu.

Posebej velja izpostaviti sodelovanje pri aktivnostih, ki jih je v letu 2010 sprožila Skupnost občin Slovenije glede zbiranja in namenske porabe zbranih koncesnin od lovskih družin – izbranih koncesionarjev za trajnostno upravljanje z divjadjo v loviščih. ZGS je pisno predlagal MKGP način in oblike porabe koncesnin, udeležili smo se seje Odbora za kmetijstvo v DZ RS na to temo in tudi sestanka z vsemi zainteresiranimi strankami na MKGP.

ZGS je pri izvajanju določil Zakona o divjadi in lovstvu tudi v letu 2010 sodeloval s pristojnimi državnimi organi, predvsem MKGP in Ministrstvom za okolje in prostor (MOP) pa tudi z drugimi institucijami in organizacijami – z Zavodom RS za varstvo narave, s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, z nevladnimi organizacijami (Lovska zveza Slovenije, OZUL, lovske družine), lokalnimi skupnostmi ter številnimi posamezniki, ki jih zadeva zakon.

Priprava podzakonskih aktov po spremembah Zakona o divjadi in lovstvu

Trije člani Oddelka za gozdne živali in lovstvo so sodelovali v delovni skupini za pripravo Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo, ki jo je imenoval resorni minister. Pred izidom smo pravilnik – lovski del, še dodatno usklajevali s predstavniki LZS in Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano, izšel pa je v Uradnem listu RS, št. 91/2010. Komisija se je v letu 2010 sestala dvakrat.

Sodelovali smo s svojimi pripombami, mnenji in predlogi še pri pripravi »Pravilnika o lovskih izkaznicah« in »Pravilnika o minimalnih potrebnih pogojih za zaščito nelovnih površin«. Zadnja dva predpisa še nista objavljena v Uradnem listu.

Sodelovanje z lovskimi organizacijami

Začeto dobro sodelovanje z Lovsko zvezo Slovenije v preteklih letih se je nadaljevalo tudi v letu 2010. Z vodstvom LZS smo sodelovali pri pripravah na izvedbo štetja rjavega medveda v letu 2010 ter številnih drugih aktivnostih, ki zadevajo divjad in lovstvo, bili smo prisotni na t.i. »lovskih dnevih« v Novem mestu, ki so bili posvečeni letu biotske raznovrstnosti, sodelovali pri pripravi zasnove novega sejma LOV v Gornji Radgoni, sodelovali v skupni delegaciji na srečanju CIC (svetovna lovska organizacija) foruma za Srednjo in JV Evropo v Bolgariji ter se večkrat srečali ob odprtih vprašanjih s področja divjadi, lovstva in prostoživečih živali.

Vodje odsekov za gozdne živali in lovstvo so v skladu s sklepom MKGP, št. 012-24/2007 sodelovali v izobraževalnih procesih za lovske pripravnike na temo upravljanja z divjadjo in z lovišči ter v izpitnih komisijah za opravljanje lovskega izpita v vseh LUO.

Izbrani predavatelji ZGS so v skladu s sklepoma MKGP, št. 341-31/2008/8 in št. 341-31/2008/11 sodelovali v izobraževalnih procesih za lovske čuvaje ter v državnih izpitnih komisijah za opravljanje lovske čuvajskega izpita v Kotljah (Koroška), Radencih (Prlekija), Kandršah (Zasavje), Črnomlju (Bela krajina), Mostu na Soči (Zg. Posočje) in Novem mestu (Dolenjska).

Poleg rednega, formalnega sodelovanja z lovskimi organizacijami pri pripravi letnih načrtov LUO, smo dnevno sodelovali z upravljavci lovišč in lovišč s posebnim namenom pri reševanju tekočih vprašanj, ki zadevajo divjad in lovstvo. Za številne LD ali celo OZUL smo izvajali predavanja na temo izdelave »lovskih načrtov«, biologije in ekologije vrst divjadi, načinov in izvedbe monitoringa idr.

Po potrditvi letnih načrtov LUO smo sodelovali pri pregledih letnih načrtov gospodarjenja v loviščih in njihovi uskladitvi z letnimi načrti LUO. Celo leto, predvsem pa v jesenskem obdobju, smo skupaj z OZUL, upravljavci lovišč ter lovsko inšpekcijo skrbeli za usklajeno in pravilno realizacijo načrtovanih ukrepov v populacijah divjadi in njihovem okolju.

S predstavniki LZS in BF smo sodelovali tudi pri nadaljevanju oblikovanja evidenčnega računalniškega programa LISJAK, v letu 2010 pa smo skupaj sodelovali tudi na razvoju Osrednjega lovskega informacijskega sistema, in sicer v okviru projekta, ki ga koordinira MKGP, v njem pa sodelujejo še GIS, BF - Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, LZS in ZGS.

Skladno s pristojnostmi smo spremljali delo lovskih organizacij in pomagali reševati različne probleme v loviščih, predvsem s področja odvzema divjadi in del v njenem življenjskem okolju. Vodje odsekov so se redno odzivali na pobude LD in OZUL s področja upravljanja z lovišči. Pri tem je potrebno izpostaviti predvsem urejanje krmljenja divjadi ter svetovanje in pomoč pri reševanju problematike škod od divjadi. Vodje odsekov za gozdne živali in lovstvo na nekaterih OE so se v spomladanskem času na povabila lovskih družin v LUO udeleževali njihovih letnih skupščin, med letom pa opravili več sestankov z OZUL-i. S predstavniki nekaterih lovskih družin smo sodelovali tudi pri reševanju pobud v zvezi z nejasnostmi okoli "lovskih mej" in urejanju midsosedskih odnosov, kar je bilo tudi v letu 2010 (dobro leto po podelitvi koncesij za trajnostno upravljanje z divjadjo v loviščih) še vedno aktualno. Na pobude in želje upravljavcev lovišč smo zagotovili izdelavo in tiskanje kart lovišč.

Na OE Brežice je bila v sodelovanju z lovskimi organizacijami že v letu 2009 izdelana presoja življenjskih možnosti za divjad na območju predvidene gradnje HE Brežice, po pripombah pa v letu 2010 tudi dopolnjena in nadgrajena.

1.5.3 Evidentiranje odstrela in izgub divjadi

Podatke o odstrelu in izgubah divjadi za lovsko leto 2010 smo pridobili z zakonsko določenim sodelovanjem na ocenjevanjih in kategorizacijah odstrela in izgub divjadi za preteklo lovsko leto v vseh LUO, ki so potekale v januarju 2011. Dokončno usklajeni in preverjeni podatki o realizaciji z načrti lovskoupravljaljskih območij določenih ukrepov v populacijah in njihovem življenjskem okolju bodo znani po uskladitvi evidenc in posredovanju podatkov lovskih organizacij za nove letne načrte LUO (po 10. februarju 2011) ter po vnosu v računalniško bazo ZGS.

V preglednici 36 so prikazani podatki za pet temeljnih vrst divjadi in tudi podatki o odvzemu velikih zveri, katerih centralno bazo za celo Slovenijo vodimo na ZGS že od leta 1994.

Podatki iz preglednice 36 so podrobneje obravnavani v Poročilu o gozdovih za leto 2010.

Načrtovanju in realizaciji posegov v populacije rastlinojede divjadi, še posebej pri srnjadi, jelenjadi in divjem prašiču, smo skupaj z lovskimi organizacijami v zadnjih letih posvetili veliko pozornosti, saj smo se v posameznih regijah soočali in se lokalno še soočamo z velikimi neuskklajenostmi teh populacij divjadi z njihovim življenjskim okoljem. Pretekli naporji so v nekaterih okoljih znižali številčnost rastlinojedih parkljarjev, zato je postala realizacija odstrela zahtevnejša in je načrte težje uresničiti v celoti ali celo v mejah dopustnih odstopanj, ki jih določajo načrti.

Preglednica 36: **Odstrel in ugotovljene izgube temeljnih vrst divjadi in velikih zveri za leto 2010 v Sloveniji**

Vrsta divjadi	Načrt odvzema v letu 2010	Odvzem v letu 2010	Realizacija načrta	Primerjava realizacije odvzema v letu 2010 s podatki o odvzemu v letu 2009
	Število	Število	%	%
Srna	43.216	41.757	97	98
Navadni jelen	5.332	5.366	101	103
Gams	2.701	2.513	93	94
Divji prašič	7.423	8.955	121	113
Muflon	731	709	97	113
Medved ^{*/**}	75/70	108	99	127
Volk	12/12	10	83	111
Ris	-	-	-	-

Opomba: *Pravilnik o spremembi Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave (Ur. list RS, št. 12/10) je predvidel odstrel (izredni in redni) 75 osebkov rjavega medveda ter 12 osebkov volka in ne odvzema, kot se načrtuje pri divjadi. Pravilniku je veljavnost z vsemi določili iztekla z uveljavitvijo novega – 1. 10. 2010.

**Pravilnik o spremembi Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave (Ur. list RS, št. 76/10) je predvidel odstrel (izredni in redni) 70 osebkov rjavega medveda ter 12 osebkov volka in ne odvzema, kot se načrtuje pri divjadi. Pravilnik velja od 1.10.2010 do 30.9.2011.

Od temeljnih vrstah divjadi kaže v letu 2010 glede na leto 2009 na opazno višjo realizacijo odvzema po številu (za 13 %) pri divjem prašiču in muflonu in za 3 % višjo realizacijo odvzema pri navadnem jelenu, pri srni in gamsu pa se je odvzem znižal, pri srni manj – na 98%, pri gamsu pa občutneje – na 94%. Realizacija načrtovanega odstrela je bila v povprečju za celo Slovenijo v mejah dopustnih odstopanj, navedenih v letnih lovsko upravljaljskih načrtih za LUO.

1.5.4 Delo na izboljševanju življenjskega okolja prosto živečih živali

Delo na izboljševanju življenjskega okolja prosto živečih živali je ena od temeljnih nalog, s katero ZGS sam in prek lastnikov gozdov ter drugih uporabnikov prostora zagotavlja ugodne razmere za razvoj prosto živečih živali ter hkrati tudi blaži pritiske predvsem rastlinojede divjadi na gozdni in poljski ekosistem.

V preglednici 37 so prikazana tista opravljena dela za vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali, ki so jih v letu 2010 načrtovali in prevzeli delavci ZGS. Preglednica ne prikazuje del, ki so bila lastnikom gozdov sofinancirana iz naslova negovalnih del, so pa zaradi strokovne celovitosti hkrati z gozdnogojitvenim ciljem izpolnila tudi širše ekološko in biotsko poslanstvo, ter del, ki so jih opravili izvajalci del (predvsem gre za upravljavce lovišč) na lastne stroške (npr. številna dela, ki so bila opravljena na državnih parcelah, kjer (so)financiranje izvajalcem ni možno).

Iz vsebine preglednice je razvidno, da se je obseg izvedenih ključnih ukrepov za izboljšanje življenjskega okolja prosto živečih živali v letu 2010 ohranjal ali pa delno zmanjšal, porabljena

proračunska sredstva - 74.473,00 EUR (100 % realizacija) pa so bila v primerjavi z letom 2009 za 1 % višja. Vložek – količinski, kakovostni in nenazadnje finančni – v letu 2010, podobno kot leto poprej, ocenjujemo kot nezadovoljiv, skrbijo tudi nekateri negativni trendi količinskih kazalcev pri »najpomembnejših« okoljskih ukrepih.

Preglednica 37: V letu 2010 opravljena dela na izboljšanju življenjskega okolja prosto živečih živali

LASTNIŠTVO	Vzdrževanje grmišč		Vzdrževanje travnih in pašnih površin		Osnovanje pasišč		Vzdrževanje zaraščajočih pasišč		Spravilo sena z odvozom	
	ha	dni	ha	dni	ha	dni	ha	dni	ha	dni
Zasebni g.	11,28	115	227,99	498	0,14	25	-	-	98,59	206
Indeks 2010/2009	0,80	0,88	0,95	0,94	-	-	-	-	1,11	1,10
Državni g.	16,20	88	246,62	454	0,20	8			125,25	261
Indeks 2010/2009	0,83	0,51	1,00	0,98	0,13	0,47	-	-	0,99	0,98
SKUPAJ	27,48	203	474,61	952	0,34	33	0	0	223,84	467
Indeks 2010/2009	0,82	0,67	0,97	0,96	0,21	1,94	-	-	1,04	1,03

LASTNIŠTVO	Izdelava in vzdrževanje vodnih virov in kalov		Vzdrževanje večjega vodnega vira		Sadnja plodnosnega drevja in grmovja		Postavitve in vzdrževanje gnezdnic		Zaščita pred zvermi – ograje	
	kos	dni	kos	dni	kos	dni	kos	dni	m	dni
Zasebni g.	93	92	11	55	3.425	82	79	8	459	34
Indeks 2010/2009	1,18	1,23	0,73	0,73	0,91	1,00	0,77	0,73	0,46	0,97
Državni g.	156	137	15	67	625	16	259	21	-	-
Indeks 2010/2009	1,03	1,03	1,36	1,22	0,89	0,84	1,04	1,11	-	-
SKUPAJ	249	229	26	122	4050	98	338	29	459	34
Indeks 2010/2009	1,08	1,10	1,00	0,94	0,91	0,91	0,96	0,97	0,46	0,97

LASTNIŠTVO	Ohranjanje biotopov - zatočišč		Izdelava stez		Vzdrževanje stez		Ostala biomeliorativna dela		DELO Skupaj
	ha	dni	m	dni	m	dni	ha	dni	dni
Zasebni g.	7,45	52	-	-	1.800	9	-	-	1.176
Indeks 2010/2009	0,68	1,08	-	-	1,08	1,13	-	-	1,02
Državni g.	9,20	63	1.649	52	48.299	227	2,80	9	1.403
Indeks 2010/2009	1,74	1,70	4,12	4,73	1,09	1,05	0,39	0,45	0,98
SKUPAJ	16,65	115	1.649	52	50.099	236	2,80	9	2.579
Indeks 2010/2009	1,02	1,35	4,12	4,73	1,09	2,78	0,39	0,45	0,99

1.5.5 Druge dejavnosti

Sodelovanje pri izdelavi gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov ter pri izdaji soglasij za posege v gozd in gozdni prostor

Sodelovanje vodij odsekov za gozdne živali in lovstvo pri izdelavi gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov je dorečeno in v večini območnih enot zgledno, kar kaže na uspešno vertikalno in horizontalno sodelovanje med strokovnimi področji znotraj ZGS. Vsekakor moramo ugotoviti, da je na področju usklajenega načrtovanja dela z gozdom in živalskim svetom v primerjavi s stanjem pred reorganizacijo gozdarstva dosežen pozitiven premik in je z delom v

zastavljeni smeri potrebno nadaljevati. Pozitivne trende kaže tudi ugotovitev, da vodje odsekov za gozdne živali in lovstvo redno sodelujejo pri izdaji soglasij za posege v gozd in gozdni prostor, kadar je njihova izdaja povezana s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti gozda. Ta naloga postaja vse pomembnejša in vedno bolj zaposluje vodje odsekov za gozdne živali in lovstvo.

Preglednica 38: **Sodelovanje vodij odsekov za gozdne živali in lovstvo pri izdelavi gozdno-gospodarskih načrtov GGE, gozdnogojitvenih načrtov in pri izdaji soglasij za posege v gozd in gozdni prostor v letu 2010**

Območna enota	Načrti GGE	Gozdnogojitveni načrti	Soglasja
	število	število	število
Tolmin	2	-	5
Bled	1	5	12
Kranj	2	2	1
Ljubljana	6	9	11
Postojna	3	-	2
Kočevje	2	-	1
Novo mesto	2	4	2
Brežice	2	-	4
Celje	1	22	7
Nazarje	2	4	1
Slovenj Gradec	1	46	8
Maribor	-	-	-
Murska Sobota	-	-	1
Sežana	-	-	1
SKUPAJ	24	92	56

Drugo

Na začetku leta 2010 smo izdelali analizo letnih lovsko upravljaljskih načrtov območij za leto 2009 in pripravili strokovne podlage za letne upravljaljske načrte območij za leto 2010. Pri tem smo sodelovali z vsemi lovskimi organizacijami – lovskimi družinami in lovišči s posebnim namenom, Lovsko zvezo Slovenije in OZUL. Našo aktivnost na tem področju je bilo čutiti tako na ravni lovsko upravljaljskih območij kot tudi na ravni številnih ožjih območij, pomembnih za upravljanje s posameznimi vrstami oziroma skupinami vrst divjadi. Pri obravnavi vsebin načrtov LUO smo sodelovali tudi z Inšpektoratom RS za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano.

V skladu s pogodbo med ZGS in MKGP o financiranju in sofinanciranju gojitvenih del iz državnega proračuna, iz proračunske postavke 6328 - Vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali v zasebnih gozdovih, smo izdelali razdelilnik sredstev po organizacijskih enotah ZGS, izdali odločbe in prevzeli opravljena dela v vrednosti 74.473,00 EUR.

Na podlagi odločbe MKGP o pooblastilu za oceno škode od divjadi na nelovnih površinah smo tekoče ocenjevali škodo od divjadi ter zapisnike in sklenjene sporazume z oškodovanci posredovali na MKGP. Velja omeniti, da gre pri tem za nalogo, ki je novejša narave in jo ZGS izvaja v okviru svojih rednih proračunskih sredstev, poraba delovnega časa in materialnih sredstev pa je tu precejšnja, saj smo v letu 2010 ocenili 238 primerov, kar je za 91 % več kot v letu 2009 (125 primerov). Število škodnih dogodkov narašča iz leta v leto, povečuje pa se tudi strokovna zahtevnost škodnih primerov.

V letu 2010 so v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu sodelavci ZGS na številnih območnih enotah sodelovali pri komisijskem (skupnem) ugotavljanju škod od divjadi na drugi stopnji, ko se upravljavec lovišča/LPN in oškodovanec ne uspeja dogovoriti za ustrezno odškodnino. Takih primerov je bilo 20.

Že v letu 2009 smo v sodelovanju z drugimi strokovnimi Oddelki ZGS, vodstvom ZGS in BF – Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire dokončno pripravili predlog prenovljene metodologije popisa objedenosti gozdnega mladja od rastlinojede divjadi. Oddelek za gozdne živali in lovstvo je pripravil tudi organizacijski skelet izpeljave popisa v letih 2009 in 2010. Zaradi finančnih in kadrovskih težav se je ZGS odločil, da se bo popis objedenosti mladja od rastlinojede parkljaste divjadi izvedel v dveh letih (2009 in 2010). V letu 2010 smo popisali popisne enote, ki so ostale po prvi delni izvedbi novega popisa v letu 2009. Popis je bil v letu 2010 izveden na 896 ploskvah v 17 od skupaj 31 ekološko-popisnih enot. Za namen popisa smo namreč oblikovali enote, ki bodo kot stratumi zagotavljali homogenejšje pogoje za izvedenost pridobljenih podatkov. Znotraj posameznih ekoloških enot je bil popis izveden na stalnih vzorčnih ploskvah, ki ležijo v razvojnih fazah gozda, pomembnih za njegovo pomlajevanje. Na vseh območnih enotah, na katerih se je izvajal popis, so bili izvedeni pripravljalni seminarji o popisu za sodelavce, ki jim je bil zaupan popis. Popis je bil izveden med junijem in koncem septembra. V jesenskih mesecih smo izvedli kontrolo popisa na ustreznem deležu popisnih ploskev, opravili vnos v računalniško bazo iz terenskih obrazcev ter pripravili prvo grobo analizo zbranih podatkov, ki nam bodo služili za prihodnje odločitve pri gozdnogospodarskem in lovsko upravljalnem načrtovanju.

Na območnih enotah smo, skladno z utečenim načinom dela že od ustanovitve ZGS, uredili evidenco o odstrelu in izgubah divjadi za leto 2009 na ravni lovsko upravljalnih območij in posameznih lovišč, kar je pomembna strokovna podlaga za načrtovanje. Statističnemu uradu RS smo v juniju 2010 posredovali statistične podatke o odstrelu in izgubah divjadi ter o opravljenih delih v življenjskem okolju divjadi za leto 2009 za vsa LUO in še posebej za vsa lovišča s posebnim namenom v Sloveniji.

Za MKGP smo izdelali t.i. »Zeleno poročilo« s statističnimi podatki za leto 2009 o odstrelu in izgubah divjadi ter o opravljenih delih v življenjskem okolju in škodah od divjadi za celotno Slovenijo.

Vodje odsekov za gozdne živali in lovstvo so sodelovali pri izobraževanjih ali pa so bili sami vodje izobraževanj delavcev ZGS, šolske mladine, strokovne (gozdarsko-lovske) in širše javnosti ter lastnikov gozdov na temo živalskega sveta. Izobraževanja so bila izvedena v obliki predavanj, delavnic, razstav, šolskih in drugih obiskov ter člankov in objav v strokovnih revijah, glasilih, časopisih ter na radiju in televiziji. Delavci ZGS, ki delujejo na področju gozdnih živali in lovstva, so nudili podatke in strokovno pomoč pri seminarskih, strokovnih in diplomskih nalogah dijakom in študentom gozdarstva in drugih študijskih smeri. Nekateri sodelavci so intenzivneje sodelovali pri vodenjih skupin na gozdnih učnih poteh (s temami s področja živalskega sveta) ali pa se intenzivneje sodelovali pri aktivnostih na področju stikov z javnostjo.

Na področju odnosov s širšo javnostjo nekatere aktivnosti v nadaljnjem posebej izpostavljamo.

- V sklopu projekta NATREG je OE Slovenj Gradec skupaj z Zavodom RS za varstvo narave, Unior d.d. - Program turizem, Občino Zreče in Občino Mislinja organizirala prostovoljno naravovarstveno akcijo čiščenja zaraščajočih travnišč – planj na zahodnem Pohorju. Akcije se je udeležilo 40 prostovoljcev, kar kaže na močan interes širše javnosti za ohranitev travnišč na ovršju Pohorja in za skladen razvoj celotnega območja Pohorja. Akcija je bila tudi primerno medijsko podprta.
- OE Kočevje je sodelovala pri pripravi razstave »Živeti z gozdom«, ki je bila odprta konec leta v Šeškovem domu v Kočevju in se je je udeležil tudi minister mag. Dejan Židan. Strokovni delavci OE Kočevje so tudi avtorji več prispevkov v uglednem zborniku, ki je izšel ob odprtju razstave.
- OE Celje je pripravila celovito idejno zasnovo ter poskrbela za izdelavo tematske table na »Lovski učni poti Rinka« v bližini Žalca ter skupaj z občino Žalec pripravila strokovne podlage za obnovitev gozdne učne poti Hrastje Griže – v okviru projekta ki je sofinanciran iz evropskih sredstev.
- OE Celje je pripravila predstavitev na sejmu »Kozjansko jabolko« v Podsredi. V ta namen so pripravili tri posterje o divjem prašiču v gozdni krajini, ki so bili na ogled obiskovalcem sejma.

Skupaj z raziskovalnimi institucijami in državnimi ter lokalnimi institucijami smo sodelovali pri številnih raziskovalnih in drugih nalogah, ki zadevajo prosto živeče živali. Posebej gre pri tem omeniti naslednja sodelovanja:

- pri proučevanju morfoloških značilnosti rogovja (in lobanje) jelenjadi v Karavankah in Kamniško Savinjskih Alpah; v letu 2010 smo izdelali tudi analize, rezultati raziskave pa so bili v obliki prispevka z naslovom »Morfološke značilnosti rogovja navadnega jelena (*Cervus elaphus* L.) v vzhodnih Karavankah in Kamniško Savinjskih Alpah« posredovani na uredništvo glasila Lovec, kjer bodo predvidoma objavljeni v letu 2011 (OE Kranj);
- pri zbiranju podatkov za raziskavo o značilnostih rasti in razvoja muflonjih rogov na Gorenjskem, proučevanju asimetrije rogljev pri muflonu ter pripravi metodologije monitoringa muflonov v Gorenjskem lovsko upravljavskem območju (OE Kranj);
- pri raziskavi pod naslovom »Vplivi okoljskih dejavnikov na poškodovanost drogovnjakov po navadnem jelenu (*Cervus elaphus* L.) na območju Jelovice z obrobjem« z evidentiranjem površin (letvenjaki, drogovnjaki), kjer so bile opažene poškodbe od jelenjadi (OE Kranj, OE Bled);
- pri avstrijsko-slovenskem projektu »Karavanke-prihodnost«, kjer smo med številnimi postavljenimi cilji tega projekta ugotavljali prostorsko razširjenost nekaterih najbolj tipičnih živalskih vrst (gams, veliki petelin in ruševca), ki so v preteklosti in sedanosti s svojo prisotnostjo zaznamovale območje Karavank; v letu 2010 je bil v sodelovanju s štirimi lovišči izveden monitoring, na podlagi podatkov monitoringa pa so bile izdelane karte prisotnosti omenjenih vrst (OE Bled);
- pri raziskovalno aplikativnem projektu presoje vpliva izgradnje počitniškega naselja brunaric na Pungartu na habitate divjega petelina in ruševca, ki je bil izdelan v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije (OE Slovenj Gradec);
- pri projektu NATREG, katerega vodilni partner je Zavod RS za varstvo narave; v okviru sklenjene pogodbe o opravljanju storitve „Priprava strokovne študije z naslovom: Stanje gozdov in divjadi ter gozdarstva in lovstva na projektnem območju Pohorje“ smo pripravili vsebine, povezane z divjadjo in lovstvom; aktivno smo sodelovali na treh delavnicah v okviru priprav osnutka načrta upravljanja pilotnega območja Pohorje (OE Slovenj Gradec);
- pri izpeljavi CRP »Konkurenčnost Slovenije 2006-2013« števil. V4-0492: »Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost na ekosistemski, vrstni in genski ravni v luči blaženja podnebnih sprememb in prilagoditve gospodarjenja z gozdovi glede na pričakovane spremembe«, pri katerem smo nosilcu projekta (GIS) skladno z dogovori oddajali vzorce gamsa, jelenjadi, divjega petelina in volka za genetske raziskave ter popisali rastišev divjega petelina v spomladanskem obdobju (CE ZGS, OE Kočevje, OE Postojna, OE Sežana, OE Tolmin, LPN Pohorje, LPN Jelen, LPN Snežnik Kočevska Reka).

V sklopu izvajanja Pravilnika o izvajanju sistematičnega spremljanja stanja bolezni in cepljenj živali v letu 2010 oziroma državnega monitoringa klasične svinjske kuge pri divjih prašičih, stekline pri lisicah ter aviarni influence pri prostoživečih pticah, smo se na pobudo Veterinarske uprave RS (VURS) udeležili predstavitvenega sestanka (poleg organizatorja in ZGS tudi LZS/OZUL), pozneje pa smo zaradi priprave dokumentacije za vzorčenje in zbiranje potrebnih podatkov po loviščih ter sklenitve pogodb z OZUL-i za pridobitev vzorcev posredovali podrobne podatke o načrtovanemu odvzemu divjih prašičev, lisic in rac mlakaric po loviščih in lovsko upravljavskih območjih za leto 2010.

Skupaj z VURS in ostalimi subjekti smo kot člani komisije (Oddelek in LPN) sodelovali pri nadzoru stekline ter na sestankih imenovane komisije pri odločanju o spomladanskem in jesenskem polaganju vab. V vse letne načrte LUO smo zapisali določila, da morajo upravljavci lovišč obvezno oddati živali na pregled po pripravljenem programu VURS. Upravljavce lovišč in druge lovske organizacije (OZUL) smo po konzultacijah s strani VURS vzpodbujali k oddajanju lisic na pregled.

Skupaj z VURS in drugimi institucijami in organizacijami smo sodelovali pri vzpostavitvi sistema monitoringa in nadzora nad aviarno influenco (ptičja gripa) in svinjsko kugo pri divjih prašičih.

Skupaj z Veterinarsko fakulteto smo zastavili, organizirali in izpeljali zbiranje vzorcev tkiv pri parkljasti divjadi v loviščih s posebnim namenom v ZGS. Tkiva so (bodo) testirana na TBC, ki se je kot pomembna in nevarna zoonoza (prenosljiva bolezen od živali na človeka) pojavila v nekaterih evropskih državah.

Z BF - Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire smo sodelovali pri nadaljevanju vzpostavitve točkovnega (geokodiranega) vodenja odvzema velike divjadi in velikih zveri v loviščih s posebnim namenom. Prizadevali smo si pridobiti geokodirane podatke o odvzemu omenjenih vrst za leto 2009 tudi iz drugih lovišč (LD) v Sloveniji.

Za MKGP smo izdelali dvanajst (12) strokovnih mnenj ter odgovorov glede prispelih vlog upravljavcev lovišč, OZUL in posameznikov glede podaljšanja lovnih dob za posamezne vrste divjadi (jelenjad, fazan, poljska jerebica), za izredni odstrel v lovopustu (siva vrana) oz. drugih subjektov glede problematike upravljanja s posameznimi vrstami divjadi (lisica, srnjad) na nelovnih površinah ali zadrževanja divjadi v ujetništvu (srnjad). Omeniti velja vlogo BF za odlov parkljaste divjadi za namene znanstveno-raziskovalnega dela ter posebno problematiko nelovne površine v notranjem avtocestnem obroču mesta Ljubljana in s tem povezanimi škodami od divjih prašičev in srnjadi na območju Golovca, zaradi česar smo se na občini Škofljica skupaj s predstavniki MKGP, Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano ter LD Škofljica tudi sestali in iskali dolgoročnejshe rešitve. Pripravili smo tudi dve mnenji za okrajno sodišče v Sevnici v zvezi z uvrstitvijo lovišča v enega od višinskih razredov.

Pri izdelanih strokovnih mnenjih ponovno izpostavljamo problematiko sive vrane, ki smo ji skupaj z resornim ministrstvom in drugimi deležniki ponovno posvetili precej pozornosti, se v ta namen tudi večkrat sestali ter po naročilu MKGP nadaljevali z izdelavo posebnega akcijskega načrta. Predvidevamo, da bomo usklajevanje dokončno zaključili v letu 2011.

Na ARSO smo skladno z izdanim dovoljenjem za odvzem, v aprilu 2010, posredovali statistične podatke o odvzemu kormorana po LUO in upravljavcih lovišč. Na ARSO smo s tem v zvezi kot stranka v postopku dali tudi 2 izjavi o načrtovanem odstrelu in plašenju velikega kormorana v letu 2010/11.

V septembru 2010 smo skupaj z ERIC-o Velenje in LZS so-organizirali dvodnevni 2. slovenski posvet o divjadi v Velenju. Tokrat je bil posvet posvečen divjemu prašiču in je bil mednarodni, z udeležbo predstavnikov Nemčije, Srbije, Hrvaške in Portugalske. ZGS je sodeloval v organizacijskem odboru ter s štirimi odmevnimi referati na drugem dnevu posveta, ki se ga je udeležilo preko sto udeležencev, pretežno iz lovskih organizacij širom Slovenije.

Odsek za gozdne živali in lovstvo na OE Postojna je intenzivno sodeloval z regijskimi lovskimi organizacijami (LUO/OZUL/LD/LPN) pri pripravi tradicionalnega pregleda odstrela in izgub jelenjadi v Notranjskem LUO (že več desetletij je izvedba razstave v gradu Snežnik), OE Postojna, OE Tolmin in OE Ljubljana pri pripravi pregleda odstrela in izgub jelenjadi v Zahodno visokokraškem LUO (v Hotedršici), OE Nazarje, OE Celje in OE Ljubljana pri enakem delu za Kamniško-Savinjsko LUO, OE Slovenj Gradec za Pohorsko LUO (v Črni), OE Sežana pa za Primorsko LUO (v Kortah). Ob teh pregledih/razstavah so bile izdane tudi priložnostne brošure.

V septembru 2010 smo organizirali obisk predstavnikov krovnih lovskih organizacij obeh politično-upravnih entitet iz Bosne in Hercegovine. Obisk je potekal na območjih in ob sodelovanju Službe za LPN v ZGS ter LPN Jelen na Notranjskem in LPN Kozorog Kamnik v Kamniško-Savinjskih Alpah.

V decembru 2010 smo organizirali in z zunanjim predavateljem izpeljali izobraževanje »Ocenjevanje lovskih trofej po kriterijih CIC« za člane ZGS v komisijah LUO za oceno odstrela in izgub, ki jih imenovalo MKGP. Izobraževalnega dne se je udeležilo 39 slušateljev.

Udeležili smo se skupnega operativnega sestanka med ZGS in Inšpektoratom RS za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano, kjer smo uskladili tudi poglede na poročilo lovske inšpekcije za leto 2009, ki zadevajo delo ZGS.

Na OE Kočevje je bil organiziran tradicionalen gozdarski lov.

Izdelali in izdali smo izobraževalno nalepko »Smeti in spuščeni psi = težave z medvedi«, izobraževalno zloženko »Divjad in škode« ter za tisk pripravili izobraževalni poster »Mala divjad – sesalci v Sloveniji«, ki bo natisnjen v letu 2011.

Izvedli smo štiri redne notranje kontrole - na Odseku za gozdne živali in lovstvo na OE Sežana, vključno s terensko kontrolo na KE Sežana; na OE Novo mesto, vključno s terensko kontrolo na KE Žužemberk in na OE Maribor ter sodelovali pri kontroli v LPN Pohorje.

Udeležili smo se koordinacijskih sestankov vodij LPN v sestavi ZGS ter vodstva ZGS. S Službo za lovišča s posebnim namenom smo intenzivno sodelovali pri vseh odprtih vprašanjih in nalogah s področja divjadi in lovstva ter pri pripravi potrebnih gradiv in odgovorov za MKGP ter druge institucije in posameznike.

1.6 INFORMATIKA

Odgovoren: Vid Mikulič, univ. dipl. inž. gozd.

Delo v ZGS na področju informatike lahko razčlenimo na naslednje vsebinske sklope:

- izvajanje računalniških obdelav,
- razvijanje lastnih računalniških rešitev,
- vzpostavljanje standardov pri računalniški obravnavi podatkov,
- usposabljanje delavcev ZGS za delo s strojno in programsko opremo,
- pridobivanje in vzdrževanje strojne in programske opreme,
- pridobivanje in vzdrževanje zbirk podatkov,
- sodelovanje na projektih.

Izvajanje računalniških obdelav

Sodelavci Oddelka za informatiko na Centralni enoti, vodje služb za informatiko in svetovalci za informatiko na območnih enotah smo v letu 2010 izvedli naslednje naloge:

- dopolnili smo računalniško rešitev in šifrante za spremljanje programa dela ZGS,
- na območnih enotah smo mesečno in na Centralni enoti četletno zbirali podatke za spremljanje uresničevanja Programa dela ZGS za leto 2010,
- obdelali smo podatke o stanju gozdov, dopolnjene s podatki gozdnogospodarskih načrtov, ki so bili izdelani v letu 2009, ter podatke o poseku in opravljenih gojitvenih in varstvenih delih v gozdovih v letu 2009 za potrebe Poročila o delu ZGS za leto 2009 in Poročila ZGS o gozdovih za leto 2009,
- na strežniku MKGP-ja smo namestili nove sloje odsekov, sestojev, varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov,
- pridobili in obdelali smo podatke evidence poseka in gojitvenih del za leto 2009,
- pridobili in obdelali smo podatke za polletno poročilo ZGS,
- pridobili in obdelali smo podatke za pripravo Predloga sečnje za leto 2011 za gozdove v upravljanju SKZG RS, vključno s podatki o predvideni obnovi posestnih mej ter rekonstrukciji in novogradnji vlak,
- pridobili in obdelali smo podatke za pripravo Plana sečnje za leto 2011 za gozdove v upravljanju SKZG RS, vključno s podatki za izračun normativov za sečnjo in spravilo ter podatki za izdelavo plana gojitvenih del za te gozdove,

- mesečno smo pridobili in obdelali podatke o izvedenih sečnjah in za pregled izdanih odločb za posek v gozdovih SKZG RS,
- pridobili in obdelali smo podatke za pripravo plana gojitvenih in varstvenih del za vsa lastništva za leto 2011,
- pridobili in obdelali smo podatke za izdelavo Predloga sečnje za leto 2011 za gozdove, ki so last Ljubljanske nadškofije,
- iz podatkov o sofinanciranju gojitvenih in varstvenih del smo pripravili podatke za DURS,
- pregledali smo podatke za potrebe izdelave območnih načrtov za obdobje 2011-2020,
- na Centralni enoti, območnih enotah in krajevnih enotah smo izvedli nameščanje programa MPX in GJN (250 licenc programa MPX),
- združili smo podatke o odstrelu in izvedenih lovskogojitvenih delih od LPN-jev s podatki lovskih družen iz obdelave 'Lisjak',
- izvajali smo analize in pripravljali grafične prikaze za potrebe strokovnih oddelkov ZGS kot tudi za zunanje naročnike,
- izdelali smo računalniške programe in izvedli obdelavo podatkov za potrebe projekta FAO, NATREG in AFO,
- pripravili smo načrt in nudili pomoč pri izvedbi javnega naročila za računalniško opremo in potrošnji računalniški material,
- pripravili in zamenjali smo šifrant klasifikacijskih znakov in signirnega načrta,
- za nov poslovni programski paket MAOP smo pripravljali za uvoz v nov poslovni paket podatke o izplačanih plačah in pogodbah o delu ter podatke o osnovnih sredstvih,
- pripravili smo potrebne izpise za inventuro osnovnih sredstev ter izvedli obračun podatkov inventure,
- redno smo posodabljali protivirusno zaščito na vseh delovnih postajah in spam zaščito na poštnem strežniku,
- po potrebi smo dodatno odprli nove elektronske poštno predale in jih odstranili za tiste uslužbenke, ki so prekinili delovno razmerje ter glede na kadrovske spremembe ažurirali tudi dostope do elektronske Zemljiške knjige,
- nudili smo pomoč sodelavcem pri izvajanju standardnih obdelav in pri uporabi sistemske programske ter strojne računalniške opreme,
- vzdrževali in dnevno ažurirali smo Intranetno stran,
- informatiki na Centralni enoti in območnih enotah so dnevno izvajali zaščito pomembnih podatkov s prepisom iz strežnika na zunanje diske,
- Gozdarskemu inštitutu Slovenije, Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire pri BF ter MKGP smo posredovali zgoščenko (CD) s podatki iz veljavnih gozdnogospo-darskih načrtov GGE ter evidenco poseka za leto 2009.

Za izvajanje računalniških obdelav ter za pomoč pri izvajanju teh obdelav so informatiki porabili na Centralni enoti 28,6 % delovnega časa in na območnih enotah 27,1 %, glede na leto 2009 za 2,8 % več.

Razvijanje lastnih računalniških rešitev

V letu 2010 smo informatiki ZGS v sklopu razvijanja računalniških rešitev izvedli naslednje naloge:

- finansirali smo dopolnitev računalniškega programa MPX z novimi funkcionalnostmi in posledično ustrezno dopolnili lastno računalniško rešitev GJN "Gojitveno načrtovanje" za podporo gojitvenemu načrtovanju, evidenci vlak, protipožarnih presek in gozdnih cest,
- dopolnjena je bila računalniška rešitev KARTE za avtomatiziranje priprave in izpisa kart,
- dopolnili smo računalniško rešitev za evidentiranje delovnega časa,

- pripravili smo strežniško računalniške rešitev na odprtokodnem strežniku GeoServer za prikazovanje različnih vrst načrtov, do katerih moramo omogočiti dostop širši javnosti,
- izdelali smo računalniško rešitev (xLp) za spremljanje evidence odstrela in izgub divjadi v LPN,
- dopolnili smo računalniško rešitev za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov GGE (GNW),
- glede na zahteve uporabnikov smo dopolnjevali računalniške rešitve:
 - 'xTi' - evidenca planov in realizacije izbire drevja za posek, poseka, tehnoloških vhodov pri sečnji in spravilu,
 - 'xGj' - izračuni subvencij ter evidence planov in realizacije gojitvenih del, varstvenih del, materiala in podatkov za spremljanje gozdnoreprodukcijskega materiala,
 - 'xPd' - spremljanje programa dela in obdelava odločb,
 - 'xPI' – podpora obdelavi podatkov stalnih vzorčnih ploskev,
- izdelali smo pregledovalnik izdanih odločb, manualov za izbiro drevja za posek in gojitvenih projektov,
- izdelali smo računalniško rešitev za računalniško poizvedbo FURS-a do dogovorjenih podatkov ZGS,
- dopolnjevali smo računalniško rešitev (SP) za obračun spodbud za gojitvena in varstvena dela,
- dopolnili smo računalniški program (MyPrp) na strežniku MySQL »Aproksimativni predračun za izvedbo gradbenih del na gozdni vlaki«,
- dopolnili smo računalniški program (TECAJI04) na strežniku MySQL za spremljanje tečajev lastnikov gozdov,
- dopolnjevali intranetno stran in nudili pomoč pri uporabi internetne strani ZGS,
- testirali smo novo verzijo programa OpenOffice 3.3 in LibreOffice,
- testno je bil nameščen program Aris,
- ker smo v letu 2010 v računovodstvu uporabljali lastne računalniške rešitve, smo zaradi novih zahtev uporabnikov, izboljšanja kontrol ter zakonskih sprememb dopolnili računalniške programe za računovodstvo: osebni dohodki, kadrovska evidence.

Razvoju računalniških rešitev so informatiki Centralne enote posvetili 26,4 % delovnega časa, informatiki na območnih enotah pa 5,1 % delovnega časa, v primerjavi z letom 2009 za 0,4 % več časa.

Vzpostavljanje standardov na področju računalniške obravnave podatkov

V letu 2010 smo pri vzpostavljanju standardov na področju računalniške obravnave podatkov:

- pripravili predlog enotnega poimenovanja map ter za grafične sloje poimenovanje tabel (datotek) z opisi podatkov v tabelah. Na osnovi predloga je direktor izdal dne 1. 3. 2010 Sklep št. 9 o pričetku veljavnosti Poimenovanja map in opisa datotek grafičnih slojev Zavoda za gozdove Slovenije s prilogama: Poimenovanje in razpored map gozdarskega informacijskega sistema in Poimenovanje in opis datotek grafičnih slojev Zavoda za gozdove Slovenije.

Usposabljanje delavcev ZGS za delo s strojno in programsko opremo

V letu 2010 smo na področju usposabljanja delavcev izvedli naslednje dejavnosti:

- po območnih enotah so se v letu 2010 izvajala usposabljanja za uporabo programa MPX in GJN,
- na intranetu smo sproti posodabljali navodila za uporabo računalniških rešitev,

- na intranetu smo objavili in dopolnjevali navodila za nameščanje programa MPX in GJN,
- na intranetu smo dopolnjevali navodila za uporabo programov: OpenOffice, Writer, Calc, Impress, Draw,
- en informatik je obiskoval tečaj RedHat Linux mrežni administrator,
- izvedli smo delavnico za skrbnike intranetne strani,
- izvedli smo predstavitev rešitve arhiviranja iz različnih računalnikov, ki so v omrežju.

V letu 2010 smo posvetili organiziranemu in lastnemu izobraževanju na Centralni enoti 3,6 % in na območnih enotah 3.7 %. Glede na hiter razvoj informatike je delež časa, ki smo ga lahko zaradi preobilice rednih opravil posvetili izobraževanju bistveno premajhen in je samo za 0,4 % večji kot v letu 2009.

Pridobivanje in vzdrževanje strojne in programske opreme

V letu 2010 smo na področju pridobivanja in vzdrževanja strojne in programske opreme izvedli naslednje dejavnosti:

- v 1. polletju 2010 smo dokončali nameščanje računalniške opreme, ki je bila pridobljena z javnim razpisom v letu 2009;
- nadgradili smo podatkovni strežnik MySQL,
- intranetni portal, ki deluje na Typo3 CMS-ju smo nadgradili na verzijo 4.4,
- izvedli smo javni razpis za nabavo informacijske opreme; leto 2010 je bilo uspešno pri posodobitvi računalniške strojne opreme, saj smo pridobili 2 strežnika, 84 računalnikov, 95 NAS-ov, 1 A1 črnilni tiskalnik, 24 A3 črnilnih tiskalnikov, 5 črno belih laserskih tiskalnikov, 1 barvni laserski tiskalnik ter 12 črno/belih in 5 barvnih multifunkcijskih naprav (tiskalnik, fax, kopirna naprava),
- na krajevnih enotah, kjer je to bilo možno, smo povečali hitrost internetne povezave.

Za posodabljanje in vzdrževanje računalniške strojne in komunikacijske opreme so informatiki na Centralni enoti porabili 6,3 % časa in na območnih enotah 26,4 % delovnega časa, kar pomeni v primerjavi z letom 2009 le za 0,4 % več časa. Stroški vzdrževanja računalniške strojne in programske opreme so v celoti bremenili ZGS.

Pridobivanje in vzdrževanje zbirk podatkov

V letu 2010 smo pri pridobivanju in vzdrževanju zbirk podatkov izvedli naslednje:

- Davčni upravi RS smo posredovali podatke o parcelah varovalnih gozdov (zaradi zmanjšanja davčnih obveznosti lastnikom gozdov) ter o parcelah s cestami neodprtih gozdov (zaradi oprostitve lastnikov gozdov plačila pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest);
- skladno z dogovorom med Geodetsko upravo RS in ZGS smo v letu 2010 dvakrat pridobili podatke o parcelah in njihovih lastnikih za potrebe gozdnogospodarskega načrtovanja; podatke smo obdelali na Centralni enoti in jih nato posredovali na območne enote,
- iz podatkov 'Lisjak' smo za potrebe nadaljne obdelave v ZGS pripravili podatke plana in evidence odstrela divjadi in lovskogojitvenih del.

1.7 RAZVOJNO RAZISKOVALNA DEJAVNOST ZGS

Ob izvajanju tekočih nalog smo si v ZGS tudi v letu 2010 prizadevali delovati razvojno, s ciljem delo ZGS izboljševati v strokovnem in vseh drugih pogledih. Podrobneje so te aktivnosti opisane v poglavjih, ki obravnavajo posamezna področja delovanja ZGS.

Razvojno delo je potekalo tudi v okviru sodelovanja pri domačih in mednarodnih projektih, ki je prav tako opisano v poglavjih, ki obravnavajo posamezna področja delovanja ZGS. V letu 2010 je ZGS sodeloval pri 7 tujih projektih (SylvaMed, Gorski gozd, Karavanke Future, Make It Be, Manfred, PawsMed, SloWolf) in 2 domačih projektih (intenzivni monitoring, Konkurenčno delo v gozdu).

Več strokovnih delavcev ZGS, tudi poklicnih lovcev v LPN, je tudi v letu 2010 sodelovalo pri raziskovalnih nalogah, ki so jih izvajale znanstveno raziskovalne inštitucije, predvsem Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire ter Oddelek za biologijo pri BF, Veterinarska fakulteta in Gozdarski inštitut Slovenije. Tudi te dejavnosti so podrobneje opisane v poglavjih, ki obravnavajo posamezna področja delovanja ZGS.

V Finančnem načrtu ZGS za leto 2010 ni bilo predvidenih posebnih sredstev, namenjenih raziskovalni dejavnosti.

1.8 ODLOČANJE ZGS V UPRAVNIH ZADEVAH

ZGS kot prvostopenjski organ vodi in odloča v upravnih zadevah, ki so določene z Zakonom o gozdovih. V ta namen letno izda veliko upravnih dokumentov, med njimi je velika večina odločb, ki se nanašajo na sečnjo drevja in izvajanje gojitvenih in varstvenih del.

V letu 2010 je ZGS izdal 65.486 upravnih dokumentov (leta 2009: 67.869, leta 2008: 66.201, leta 2007: 64.682*, leta 2006: 64.025, leta 2005: 69.396, leta 2004: 65.218), od tega odločb 63.362 (leta 2009: 65.919, leta 2008: 64.152, leta 2007: 62.970, leta 2006: 62.779, leta 2005: 68.298, leta 2004: 64.144, leta 2003: 64.664), soglasij k posegom v gozd in gozdni prostor, vključno z zavrnitvijo soglasja (brez Odločb za krčitev gozda) je izdal 1.453 (leta 2009: 1.198, leta 2008: 1.314, leta 2007: 656*, leta 2006: 632, leta 2005: 660, leta 2004: 556, leta 2003: 561), projektnih pogojev je izdal 376 (leta 2009: 440, leta 2008: 595, leta 2007: 608, leta 2006: 504, leta 2005: 402), sklepov o izvršitvi po drugi osebi pa je izdal 132 (leta 2009: 172, leta 2008: 140, leta 2007: 155, leta 2006: 110, leta 2005: 18, leta 2004: 114, leta 2003: 42).

Opomba: * Popravek podatka iz Poročila o delu ZGS za leto 2007.

V letu 2010 je ZGS izdal za 3,5 % manj upravnih dokumentov kot v predhodnem letu, samih odločb pa za 3,9 % manj.

V letu 2010 je bilo izvedenih 16 izvršb po drugi osebi. Število izvršb je vselej majhno, saj lastniki gozdov po prejemu Sklepa o izvršbi po drugi osebi praviloma zahtevano hitro izvedejo sami. Vendar je bilo izvršb po drugi osebi v letu 2010 precej nad povprečjem preteklih let (leta 2009: 5, leta 2008: 1, leta 2007: 8, leta 2006: 9, leta 2005: 4, leta 2004: 27, leta 2003: 4).

Preglednica 39: **Pregled števila upravnih dokumentov, ki jih izdal ZGS v letu 2010**

Odločbe v upravnem postopku	Sklepi o dovolitvi izvršbe	Drugi sklepi v upravnem postopku	Soglasja in dovoljenja k posegom v gozd	Projektni pogoji	SKUPAJ
63.362	132	163	1.453*	376	65.486

Opomba: * Podatek ne vključuje odločb za krčitev gozda (Odločb K).

Preglednica 40: Pregled števila v letu 2010 izdanih odločb - po vrstah odločb

Območna enota	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	SKUPAJ
Tolmin	3.246	489	217	56							107		4.115
Bled	1.771	416	1.797	3		1				1	22		4.011
Kranj	3.398	1.054	762	25		1					60	1	5.301
Ljubljana	5.576	933	1.924	63		6	1			17	129	2	8.651
Postojna	2.135	622	92	66							8		2.923
Kočevje	1.890	610	624	134						1	9		3.268
Novo mesto	3.514	642	191	42		1				1	33		4.424
Brežice	2.497	516	277								38		3.328
Celje	3.797	716	298	46						1	133		4.891
Nazarje	2.235	502	575	24							31		3.167
Slov. Gradec	2.035	738	1.117	95							52	8	4.045
Maribor	5.735	756	509	68						1	32		7.101
M. Sobota	4.679	746	336	6							16		5.783
Sežana	1.681	132	304	6							231		2.354
SKUPAJ	43.989	8.772	9.023	634	-	9	1	-	-	22	901	11	63.362

Legenda:

Odločba A	Odločba o odobritvi poseka izbranih dreves
Odločba B	Odločba o izvedbi potrebnih gojitvenih del in varstvenih del za zaščito pred divjadjo
Odločba C	Odločba o izvedbi sanitarne sečnje in preventivnih varstvenih del v gozdovih
Odločba D	Odločba o določitvi pogojev in usmeritev za pridobivanje okrasnih dreves
Odločba E	Odločba o pogojih za izvedbo premene gozda in odobritvi poseka izbranih dreves v zvezi s premeno gozda
Odločba F	Odločba o izvedbi obnove gozda, ki je bil opustošen oziroma v nasprotju s predpisi posekan na golo
Odločba G	Odločba o dovolitvi začasnega spravila, začasnega prevoza in začasne zložitve tujih gozdnih lesnih sortimentov
Odločba H	Odločba o sanaciji po požarih oziroma po ujmah poškodovanega gozda
Odločba I	Odločba o izgradnji oziroma vzdrževanju protipožarnih objektov v gozdu
Odločba J	Odločba o ureditvi sečišč
Odločba K	Odločba o krčitvi gozda
Dovoljenje L	Dovoljenje za izvedbo gozdarskih investicijskih vzdrževalnih del

2 Javne naloge s področja varstva narave – delo na področju zavarovanih živalskih vrst

Tudi v letu 2010 smo intenzivno delovali na področju velikih zveri, kjer sta izpostavljeni zlasti problematika medveda in volka. Delo je zajemalo naslednje dejavnosti:

- priprava strokovnih mnenj za odvzem velikih zveri,
- delo intervencijske skupine za velike zveri,
- ocenjevanje škode od zavarovanih živalskih vrst,
- monitoring velikih zveri,
- druga dela na področju zavarovanih živalskih vrst.

2.1 PRIPRAVA STROKOVNIH MNENJ ZA ODVZEM VELIKIH ZVERI

Že v decembru 2009 smo pripravili strokovno mnenje za izdajo "Dovoljenja o odvzemu rjavega medveda, volka in risa za leto 2010", ki smo ga skladno s temeljno zakonsko podlago (Uredba o zavarovanih živalskih vrstah) posredovali Zavodu RS za varstvo narave (ZRSVN) z namenom, da nam posredujejo pisno stališče. Po pridobitvi pisnega stališča smo v začetku januarju 2010 pripravili še dopolnitev strokovnega mnenja in odgovor k pisnemu stališču ZRSVN in vso dokumentacijo posredovali na MOP. MOP je pred dokončno odločitvijo o poseganju v populacije zveri sredi januarja 2010 sklical sestanek ožje strokovne skupine za načrtovanje upravljanja z velikimi zvermi, na katerem so poleg predstavnikov MOP sodelovali še predstavniki ZGS, Agencije RS za okolje (ARSO), Oddelka za biologijo in Oddelka za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire pri Biotehniški fakulteti (BF) ter Lovske zveze Slovenije. Strokovno mnenje in vse drugo gradivo, povezano z našim strokovnim mnenjem, je bilo obravnavano tudi na širši komisiji deléžnikov za načrtovanje upravljanja z velikimi zvermi pri MOP. Odstrela risa nismo predlagali, kar sta podprli tudi obe komisiji. Odločitev o velikosti posega v populacijo rjavega medveda in volka je bila izdana v obliki »Pravilnika o spremembi Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave« (Ur. list RS, št. 12/10).

Na strokovnih komisijah na MOP je bil spomladi 2010 sprejet tudi sklep o novem načrtovalskem obdobju za odvzem velikih zveri iz narave z odstrelom, in sicer za obdobje oktober – september naslednjega koledarskega leta. Iz tega razloga smo v juliju pripravili še novo strokovno mnenje za obdobje 1. 10. 2010 – 30. 9. 2011 in ga že po opisanem postopku predložili v odločanje resornemu ministrstvu. Odločitev o velikosti posega v populacijo rjavega medveda in volka je bila izdana v obliki »Pravilnika o spremembi Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) in volka (*Canis lupus*) iz narave« (Ur. list RS, št. 76/10).

Aktivno smo sodelovali pri pripravi obeh navedenih pravnih aktov. Po izdanih Pravilnikih smo za rjavega medveda skupaj z lovskimi organizacijami izdelali tudi razdelilnik načrtovanega odstrela po "medvedjih območjih", LUO in loviščih ter loviščih s posebnim namenom. Razdelilnike smo posredovali pristojnim naslovom, kot jih določa predmetni pravilnik.

Na podlagi Uredbe o zavarovanih živalskih vrstah je ZGS v primerih, ko so velike zveri ogrožale varnost in premoženje ljudi, v letu 2010 posredoval na Agencijo RS za okolje 12 strokovnih mnenj za izredni odstrel skupaj 14 rjavih medvedov, 1 strokovno mnenje za izredni odstrel 2 volkov in 1 strokovno mnenje za izredni odstrel 1 risa. Pred pripravo dovoljenj smo pridobili potrebne pisne in ustne informacije o posameznih primerih, opravili ogled terena, strokovnemu mnenju pa priložili tudi potrebno kartno gradivo. Poročila o (ne)realizaciji izdanih dovoljenj ARSO za izjemno poseganje v populacijo z odstrelom so bila posredovana izdajatelju le-teh v predpisanih rokih.

Leto 2010 je zaznamovala tudi vloga za izredni odstrel volkov v Notranjskem LUO v mesecu juniju zaradi izjemne škode na premoženju, ki pa jo je ARSO zavrnila. Območno združenje

upravljavcev lovišč Notranjskega LUO se je na odločitev pritožilo, drugostopenjski organ (MOP) pa je pritožbo zavrnil. Podoben primer se je zgodil pri rjavem medvedu v Triglavskem LUO, ko je ARSO zavrnil vlogo ZGS, OE Tolmin za izredni odstrel 1 medveda zaradi stalnih, več let ponavljajočih se škod in neprijetnih srečanj ljudi s tem (večjim) medvedom. ZGS se je na zavrnilno odločbo pritožil, na odločitev drugostopenjskega organa pa še čakamo. Ne glede na izide pritožb se je na opisani način popolnoma razvrednotil instrument izrednega odstrela, ki ga zakonodaja predpisuje in omogoča.

2.2 DELO INTERVENCIJSKE SKUPINE

Na podlagi izdanega sklepa MOP št. 35605-95/2006 ter na podlagi sklepa direktorja ZGS št. 56/06 smo nadaljevali z delom intervencijske skupine za posredovanje v urbanem in naravnem okolju v primeru ogrožanja ljudi in njihovega premoženja s strani velikih zveri. Iz arhiva dela intervencijske skupine za leto 2010 je moč povzeti, da se je skupina odzvala na 201 klic (227 klicev v letu 2009) prebivalcev Slovenije, ki so prosili za posredovanje ob težavah z rjavim medvedom. Intervencijska skupina je vsak klic obravnavala enakovredno in resno. Klic je bil zabeležen v dnevnik dela, ob klicu in po njem pa so pristojni delavci odločili kako ukrepati in ali je potrebna konkretna intervencija na terenu. Precej primerov je intervencijska skupina reševala tudi v sodelovanju s pristojnimi vodji odsekov za gozdne živali in lovstvo, ki so sicer tudi člani intervencijske skupine. V primeru predlaganega in odobrenega izrednega odstrela, se izvedbo tega zaupa krajevno pristojnemu upravljavcu lovišča. Skupina je v letu 2010 obravnavala 2 primera resnejših neposrednih fizičnih stikov medveda s človekom, in sicer pri vaseh Zapotok (občina Ig pri Ljubljani) in Gornje Podpoljane (občina Ribnica).

2.3 OCENJEVANJE ŠKODE PO ZAVAROVANIH ŽIVALSKIH VRSTAH

Delavci ZGS so tudi v letu 2010 ocenjevali škodo od zavarovanih živalskih vrst. Vseh škodnih primerov je bilo 1.469, kar je kar 22 % več, kot leto poprej. V skupno število so všteti tudi primeri, ko smo na klic oškodovancev odšli na popis škodnega primera, pa se je izkazalo, da povzročitelj niso bile zavarovane vrste živali – teh primerov je bilo 20. Na podlagi dosedanjih izkušenj naredijo vsaj dvtretjinski delež te škode velike zveri (medved, ris, volk). V letu 2010 so velike zveri povzročile 83 % škodnih primerov. Največ škod je bilo na drobnici – 59 % primerov. Najbolj so bili z ocenjevanjem škod po zavarovanih živalskih vrstah obremenjeni sodelavci na OE Sežana, OE Kočevje in OE Postojna. Zapisnike o škodah smo iz ZGS tekoče pošiljali na ARSO zaradi nadaljevanja formalnih postopkov za izplačilo odškodnine prizadetim oškodovancem. Ob tem smo na podlagi obvestil ARSO reševali pripombe in nejasnosti iz posameznih primerov. Obremenitve delavcev ZGS so na tem področju zelo velike, razmere za delo in tehnična opremljenost pa se po več letih neurejenega systemskega vira financiranja vendarle izboljšujeta, tudi s poplačilom zaostalih finančnih obveznosti MOP za leti 2008 in 2009. Zaradi reševanja odprtih vprašanj je bilo v letu 2010 več sestankov odgovornih predstavnikov MOP in vodstva ZGS.

2.4 MONITORING VELIKIH ZVERI

Skupaj z upravljavci lovišč (lovišča s posebnim namenom, lovske družine) smo, na podlagi nove metodologije, dorečene v okviru zaključenega projekta LIFE-Natura in na več sestankih s predstavniki organov LUO – OZUL ter predstavniki LZS, v maju, avgustu in oktobru izvedli tri štetja medvedov na krmiščih ter pripravili poročila o štetjih. Štetja smo prilagodili preteklim zahtevam Komisije EU za naravo, tako da je med števna mesta vselej vključenih 167 t.i. stalnih števnihih mest, ki so osnova za spremljanje trendov v populaciji. Rezultati štetja so nam bili eden od kazalcev za izdelavo dveh strokovnih mnenj o odvzemu rjavega medveda za leti 2010 in 2010/11, ki smo jih v decembru 2009 in juliju 2010 pripravili za MOP oz. njegove organe v sestavi. Strokovna mnenja oz. predloge smo pripravili v sodelovanju z lovskimi organizacijami.

Za druga območja, kjer medvedov ne štejemo, a je medved v njih stalno ali občasno prisoten, smo izdelali oceno številčnosti medvedov.

Vodili smo tudi baze podatkov o odvzemu velikih zveri in iz monitoringov velikih zveri.

2.5 DRUGA DELA NA PODROČJU ZAVAROVANIH ŽIVALSKIH VRST

Izvajali smo pregled, meritve in zbirali potrebne vzorce (tkiva za DNA analize in zobe za določanje dejanskih starosti) vseh izločenih velikih zveri (108 medvedov in 10 volkov) ter o tem vodili predpisane baze podatkov. Na zahtevo MOP, ARSO ali inšpekcijskih organov smo posredovali podatke in informacije iz osrednjega registra odvzema velikih zveri, ki ga vodimo na ZGS.

Oddelek za gozdne živali je skupaj z nosilcem (BF – Oddelek za biologijo) in ostalimi partnerji (BF – Oddelek za zootehniko, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire), nadaljeval z delom na projektu proučevanja DNA pri velikih zvereh, primarno pri rjavem medvedu in volku. V ta namen so bili v letu 2010 zbrani vzorci tkiv vseh odvzetih velikih zveri (od medveda in volka), ki smo jih posredovali Oddelku za biologijo BF v nadaljnjo obdelavo.

Sredi leta smo skladno s sklepi delovnih komisij za velike zveri na MOP pripravili predloge spremembe »Strategije upravljanja z rjavim medvedom v Sloveniji«. MOP na podlagi zbranih predlogov raznih institucij še ni izpeljal obravnave predloga sprememb.

Skupaj z nosilcema (BF – Oddelek za biologijo in Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire) in ostalimi partnerji smo s 1. 1. 2010 začeli z izvajanjem LIFE + projekta EU (SloWolf) o volku v Sloveniji. V ta namen smo za čas trajanja projekta (2011-2014) v letu 2010 zaposlili koordinatorja projekta na ZGS in skupaj s partnerji izvedli naslednje aktivnosti:

- izvedli smo monitoring volkov z izzivanjem tuljenja v južnem delu Slovenije, na območju kjer so volkovi redno prisotni,
- izdelali smo obsežno poročilo Škode od volkov v Sloveniji,
- izvedli smo izobraževanja pooblaščenecv ZGS za ocenjevanje škod od velikih zveri na Veterinarski fakulteti v Zagrebu,
- začeli smo zbirati vzorce sline volka na truplih pokončanih domačih živali,
- pripravili smo internetni portal za vnos vseh podatkov o volkovih v Sloveniji,
- izvedli smo priprave na izvedbo primerov dobre prakse varovanja drobnice pred napadi volkov (sestanki z ovčjerejci, sestanki z Društvom ljubiteljev kraških ovčarjev, pridobivanje znanja o ustrezni zaščiti drobnice itd.),
- začeli smo z odlovom volkov z namenom namestitve telemetrijskih ovratnic,
- po posebnem protokolu smo ob vsakem odvzemu volka (odstrel, izguba) trup po izmeri, odvzemu vzorcev in izkoženju dostavili na patološki pregled na Veterinarsko fakulteto,
- pripravili smo vsebine (teksti in fotomaterial) za izdelavo priročnika, namenjenega pooblaščenim oglednikom škod, povzročenih od velikih zveri.

Za potrebe strokovnega dela in pridobitve populacijskih parametrov za velike zveri smo pripravili vzorce zbranih in odvzetih zob ob izločitvah medveda in volka za leto 2009 ter jih zaradi brušenja za določitev dejanske starosti osebkov oddali na BF – Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire. Zobje je bilo naknadno poslano v referenčni laboratorij v ZDA. Tudi v tekočem letu 2010 smo nadaljevali z zbiranjem enakih vzorcev pri medvedih, ki jih bomo oddali v letu 2011.

Za Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja sta Oddelek za gozdnogospodarsko načrtovanje ter Oddelek za gozdne živali in lovstvo v ZGS pripravila podatke za pripravo Uredbe o neposrednih plačilih za ukrepe Slovenskega kmetijskega okoljskega programa, in sicer podatke o katastrskih občinah in pripadajočih parcelnih številkah za ukrep prestrukturiranja reje domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri.

Na pobude in za potrebe občin v osrednjem življenjskem območju rjavega medveda smo izdajali številna strokovna mnenja o potrebnih prevozih otrok v izobraževalne ustanove (vrtci, šole) in t.i. varnostne ocene šolskih poti v povezavi s pojavnostjo rjavega medveda.

Tekoče smo o stanju, težavah in načinih upravljanja z velikimi zvermi obveščali slovensko javnost v obliki intervjujev, prispevkov za državne in lokalne medije ter s sodelovanjem v izobraževalnih in drugih oddajah na radijskih in televizijskih postajah. V Sloveniji smo sodelovali praktično z vsemi medijskimi hišami, tako za pisane kot za radijske in televizijske prispevke, poleg teh stikov pa smo na področju velikih zveri v letu 2010 izvajali tudi številne domače in mednarodne aktivnosti:

- januarja smo se z referatom (velike zveri) udeležili delavnice MOP na temo monitoringa vrst Natura 2000;
- februarja smo se z referatom v Črnomlju udeležili okrogle mize KGZS na temo težav kmetijstva in zavarovanih živalskih vrst;
- februarja smo se udeležili delavnice o upravljanju z ogroženimi populacijami evrazijskega risa v Evropi, v Poljčah na Gorenjskem, katere poudarek je bil predvsem na iskanju razlogov za ogroženost risa v naravnem okolju - zaključek delavnice je bil, da populacijo v Severnih Dinaridih, ki ji pripadajo tudi risi v Sloveniji, najbolj ogroža parjenje v sorodstvu in ilegalno poseganje v njihovo populacijo;
- marca smo se skupaj z drugimi vabljenimi v DZ RS udeležili seje Odbora za kmetijstvo na temo problematike velikih zveri;
- aprila smo se s povabilom organizatorja organizacije ALPE ARG ter Province Trento kot vabljeni predavatelji z dvema referatoma udeležili v Trentu (Italija) delavnice na temo usklajenega upravljanja z rjavim medvedom v Alpah v deželah, provincah, kantonih ipd. alpskih držav; delavnice se je na povabilo organizatorja udeležilo 60 predstavnikov iz Nemčije, Švice, Avstrije, Italije ter vabljenega gosta iz Slovenije;
- maja smo se kot soavtorji dveh referatov udeležili devetnajste svetovne medvedje konference v Tbilisiju, v Gruziji;
- avgusta smo pripravili gradivo za udeležbo na okrogli mizi o težavah z velikimi zvermi v živinoreji, ki je bila na sejmu AGRA v Gornji Radgoni; ZGS je na njej zastopal direktor ZGS;
- septembra smo se kot člani delegacije MOP v dolini Trente udeležili bilateralnega srečanja s predstavniki Republike Hrvaške. Ena od tem pogovora so bile tudi velike zveri, kjer smo predstavili slovenske vidike tega področja dela, odprte dileme ter možno sodelovanje med državama;
- oktobra smo se s povabilom organizatorja kot vabljeni predavatelji z dvema referatoma udeležili 11. Kongresa CIC – koordinacije za Srednjo in JV Evropo v Sofiji, v Bolgarija; CIC (Council International de la Chasseur) in UHAB (Lovska in ribiška zveza Bolgarije) sta organizirala tematski kongres lovskih organizacij držav Srednje in Jugovzhodne Evrope na temo rjavega medveda; sodelovali smo pri pripravi resolucije CIC o rjavem medvedu, ki je bila sprejeta na kongresu;
- oktobra in novembra smo se na MOP udeležili več sestankov na temo ponovne naselitve medvedov v francoske Pireneje, enkrat tudi s predstavniki francoske Vlade; na podlagi sklepov tega sestanka MOP smo v novembru opravili strokovni ogled področja, predvidenega za naselitev medvedov v Zahodnih Pirenejih in se udeležili mednarodnega srečanja predstavnikov Francije, Španije in Andore v Toulouseu v Franciji.
- novembra smo se na Finskem udeležili bilateralnega srečanja s predstavniki finskega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je pristojno tudi za upravljanje z velikimi zvermi; tema pogovorov so bile poleg upravljanja z divjadjo na Finskem tudi velike zveri, stanje populacij, škode, krmljenje, načini monitoringa in finske izkušnje z evropskim sodiščem o poseganju v populacijo z odstrelom.

3 Gospodarske in storitvene dejavnosti ZGS

3.1 DELO LOVIŠČ S POSEBNIM NAMENOM

Odgovoren: mag. Janko Mehle, univ. dipl. inž. gozd.

V skladu z določili Zakona o divjadi in lovstvu deluje v ZGS 10 lovišč s posebnim namenom (LPN) s skupno površino 200.874 ha, in sicer:

- LPN Fazan Beltinci (OE Murska Sobota),
- LPN Kompas Peskovci (OE Murska Sobota),
- LPN Jelen (OE Postojna),
- LPN Kozorog Kamnik (OE Kranj),
- LPN Ljubljanski vrh (OE Ljubljana),
- LPN Medved (OE Kočevje),
- LPN Snežnik Kočevska reka (OE Kočevje),
- LPN Žitna gora (OE Kočevje),
- LPN Pohorje (OE Maribor),
- LPN Prodi-Razor (OE Tolmin).

Glavna naloga zaposlenih v LPN je profesionalno izvajanje nalog upravljanja z divjadjo in njenim življenjskim okoljem skladno z veljavno zakonodajo s področja lovstva in varstva narave, s poudarkom na nalogah, ki jih Zakon o divjadi in lovstvu (ZDLov-1, ZDLov-1a) v svojem 21. členu opredeljuje kot naloge, ki jih upravljalci lovišč in lovišč s posebnim namenom opravljajo pod pogoji javne službe s področja trajnostnega gospodarjenja z divjadjo. Pri upravljanju z divjadjo in njenim življenjskim okoljem postajajo vse pomembnejše naloge, ki niso neposredno povezane z izvajanjem lova in izboljšanjem življenjskih razmer za divjad. Tu mislimo predvsem na naloge v zvezi z varovanjem in monitoringom različnih, tudi zavarovanih živalskih vrst ter naloge obveščanja in izobraževanja javnosti, kot so vodenje različnih skupin (strokovnih in laičnih), odlovi velikih zveri za potrebe ponovne naselitve v druge države ipd.

Kljub temu pa je za delovanje LPN in upravljanje z divjadjo v LPN še vedno odločilnega pomena izvajanje lovnega turizma, kjer tržimo predvsem odstrel divjadi in meso uplenjene divjadi. LPN se namreč še vedno financirajo sama, pretežno iz prodaje odstrela divjadi in divjačine, manjši del sredstev pa pridobijo tudi iz različnih projektov in trženja prej omenjenih dejavnosti. Ravno področje financiranja LPN predstavlja čedalje večjo težavo, saj prodaja odstrela in mesa uplenjene divjadi v razmerah splošne gospodarske krize ne uspe pokriti najosnovnejših stroškov za opravljanje dejavnosti, predvsem pa številnih zgoraj omenjenih nalog, ki so opredeljene kot javne naloge s področja lovstva. Prepričani smo, da je vloga LPN pri aktivnem varstvu in upravljanju z divjadjo ter nekaterimi zavarovanimi živalskimi vrstami ter njihovim življenjskim okoljem, kamor spada tudi izredno pomembno področje znanstveno-raziskovalnega dela in dela z javnostmi, za državo dovolj pomembna, da se omogoči vzorno delovanje omenjenih LPN, kar lahko prispeva k promociji in prepoznavnosti Slovenije v širšem prostoru. Prejem nagrade Mednarodnega sveta za lovstvo in ohranitev divjadi (CIC), ki so jo prejela LPN v sestavi ZGS v letu 2009, je odličen dokaz za to.

Realizacija odvzema divjadi

V preglednici 41 je predstavljena realizacija načrta odvzema glavnih vrst divjadi v letu 2010 za vsa LPN, ki delujejo v ZGS ter primerjava z letom 2009. Prodaja uplenjene trofejne divjadi je bila izvedena v skladu s cenikom LPN v ZGS, pri čemer je potrebno omeniti, da se pri tem zagotovo pozna vpliv gospodarske krize. Med gosti, ki koristijo usluge LPN v ZGS, prevladujejo tujci, pomemben pa je tudi delež domačih lovskih gostov. Meso uplenjene divjadi prodajamo v

skladu s pogodbo največjemu in praktično edinemu slovenskemu odkupovalcu mesa uplenjene divjadi, podjetju NIMROD d.o.o.. Letni aneksi k pogodbi upoštevajo gibanje cen na evropskih trgih in jih sklepamo praviloma dvakrat letno. Manjši del uplenjene divjadi odkupijo lovski gosti – uplenitelji, v skladu s predpisi s področja veterine, vendar po višjih cenah v primerjavi z odkupnimi cenami, ki veljajo za podjetje Nimrod d.o.o. Omenjene višje cene so posledica dejstva, da uplenitelji večinoma odkupijo mlajšo in lepo odstreljeno divjad, ki je s kulinaričnega vidika boljša in tudi bolj cenjena. Cene za individualni odkup divjačine se določijo s sklepom direktorja, praviloma po podpisu aneksov s podjetjem NIMROD d.o.o. Ponovno moramo poudariti, da so se splošne gospodarske razmere na evropskih trgih zelo odrazile tudi na trgu divjačine z znižanjem cen divjačine. To znižanje je bilo posebno izrazito v letu 2009 (skoraj za 50 %), v preteklem letu pa so se cene zgolj malenkostno povečale, trend rahlega dviga pa je mogoče pričakovati tudi v letošnjem letu

Analiza opravljenega odvzema uplenjene divjadi v LPN v letu 2010 kaže, da se je odvzem vseh temeljnih vrst divjadi približal načrtovanim vrednostim, na splošno pa lahko rečemo, da je bil odvzem nižji kot v letu 2009.

Realizacija glavnih "problematičnih" vrst divjadi, gledano z vidika škod, je v letu 2010 znašala pri jelenjadi 97,5 % in pri divjem prašiču 91 %.

Realizacija odvzema vseh vrst parkljaste divjadi je bila v letu 2010 razmeroma ugodna, kar je plod velikega prizadevanja vseh, ki delujejo na tem področju oziroma vplivajo nanj, od revirnih lovcev do odgovornih v LPN, območnih enotah in ZGS.

Za začetek leta 2010 je bila značilna kar huda zima, ki je povzročila občutne pogine med parkljasto divjadjo, še posebej pri jelenjadi in srnjadi v nekaterih predelih Slovenije, kar se je poznalo tudi na odvzemu teh vrst divjadi. Dejstvo je, da vseh kosov poginjene divjadi ni mogoče najti in tako ostanejo izgube neevidentirane. Domnevno se je vpliv hude zime poznal tudi na številu in preživetju poleženih mladičev, predvsem pri jelenjadi, saj je bilo v poletnem času, torej še pred začetkom lova na to kategorijo, možno opazovati bistveno več spolno zrelih košut, ki niso vodile telet, kot je bilo to v preteklih letih, ko je bil ta delež zanemarljiv. Vpliv velikih zveri, še posebej volka, na populacije velikih rastlinojedov se z njihovo stalno prisotnostjo v LPN (LPN Snežnik Kočevska reka, LPN Medved, LPN Žitna gora, LPN Jelen, LPN Ljubljanski vrh) še vedno povečuje. Pri tem je potrebno tudi upoštevati, da vseh izgub zaradi velikih zveri ni mogoče evidentirati. Pri realizaciji odvzema jelenjadi se še vedno kažejo tudi rezultati povečanega poseganja v to populacijo v preteklih letih zaradi usklajevanja njene številčnosti z zmogljivostjo okolja ter drugimi uporabniki v prostoru. Podrobnejše analize odstrela jelenjadi in škod kažejo praktično v vseh LPN, kjer je jelenjad pogostejša vrsta, na znižanje številčnosti jelenjadi.

Posebno pozornost ponovno namenjamo LPN Kompas Peskovci, kjer zaradi specifičnih naravnih razmer (neposredna bližina meje z Madžarsko, kjer so večji gozdni kompleksi) prihaja do največjih škod v vseh LPN. Podobno kot v letu 2009 so se tudi v letu 2010 ocenjene in izplačane škode po divjadi znižale, in sicer na manj kot 70.000 EUR (v letu 2009 preko 80.000 EUR, v letu 2008 preko 95.000 EUR). Odstrel jelenjadi v LPN Kompas Peskovci je bil realiziran 88 %, odvzem divjega prašiča pa 87 %. Razlogov za nekoliko slabšo realizacijo je več: pri jelenjadi je verjetno glavni razlog dejstvo, da v letu 2010 ni bila izdana odločba o podaljšanju lovne dobe na mlajše kategorije jelenjadi tako kot v preteklih letih. V času podaljšane lovne dobe je bilo v minulih letih sicer uplenjenih okoli 70 kosov jelenjadi. Pri divjem prašiču ostaja problem realizacije odvzema in škod podoben kot v minulih letih - večanje površin, posejanih s koruzo (tako v absolutnem smislu kot v smislu večanja posameznih kompleksov, posejanih s to kulturo), ki v času zorenja pridelka nudijo izjemno ugodno kritje za divje prašiče in onemogočajo uspešen in varen lov. V takih razmerah ostajajo divji prašiči po več dni skupaj v njivah koruze, kjer se prehranjujejo in delajo škodo. Koruzne njive segajo pogosto neposredno do gozdnega roba, tako lova s čakanjem skoraj ni mogoče izvajati. Lov s čakanjem v teh primerih ni uspešen tudi zato, ker se v koruzni njivi nič ne vidi, lov s pogoni pa je zaradi vegetacije zelo nevaren za udeležence lova, pa tudi uspeh takega lova je sorazmerno majhen. Velika večina divjih prašičev

je bila uplenjena v času do siliranja koruze, medtem ko je odstrel po tem obdobju do konca leta izredno majhen. Divji prašiči se v tem času namreč vrnejo v gozdne komplekse na madžarski strani, kjer je bil v minulem letu tudi bogat obrod želoda, poleg tega pa v tem času na drugi strani meje močno intenzivirajo krmiljenje z namenom izvedbe skupnih lovov na divje prašiče. Tako na pogonih, ki so se izvajali v LPN Kompas Peskovci v obdobju pred novim letom, praktično ni bilo videti divjih prašičev.

Skupna realizacija odvzema drugih glavnih vrst divjadi (srnjad 91 %, gams 91 %) je ravno tako v mejah dovoljenih odstopanj. Pri skupni realizaciji odvzema srnjadi se pozna izrazito nižja realizacija na območju Kočevske, kar je posledica že omenjenega vpliva zime in velih zveri. Realizacija odvzema gamsov, pa tudi muflonov pa je posledica izrazito slabega vremena v novembru in prvi polovici decembra, ko je bilo izvajanje lova zaradi padavin, predvsem pa megle v hribih, praktično nemogoče. V začetku decembra je bil lov v večih LPN zaradi previsokega snega prepovedan, kar je tudi pripomoglo k nekoliko slabši realizaciji odvzema.

Muflon živi samo v dveh LPN, ki delujejo v okviru ZGS, in sicer v LPN Kozorog Kamnik in LPN Prodi-Razor. Realizacija je bila v LPN Kozorog Kamnik nižja od načrtovanega, o čemer je bila pravočasno obveščena tudi lovska inšpekcija. Muflonov je bilo videti manj kot običajno in tudi niso prihajali na krmišča v pričakovanem številu. Prav tako pogoni nanje niso bili prav uspešni. Na splošno lahko rečemo, da je populacija muflona na območju Kamniško-Savinjskih Alp v krizi, saj se je številčnost znižala, izrazito pa so se znižale tudi telesne teže odraslih živali.

Preglednica 41: Realizacija odstrela in ugotovljenih izgub (odvzem) temeljnih vrst divjadi za leto 2010 v LPN v ZGS

		Fazan Beltinci	Jelen	Kompas Peskovci	Kozorog Kamnik	Ljubljanski vrh	Medved	Pohorje	Prodi - Razor	Snežnik Koč. Reka	Žitna gora	LPN Skupaj
SRNJAD	Načrt (št.)	350	180	250	400	54	250	130	20	150	70	1854
	Realizacija (št.)	382	164	259	366	52	171	119	20	112	58	1703
	% realizacije	109	91,1	103,6	92	96,3	68	92	100	75	83	91,9
	% na št. v letu 2007	73,6	96,5	102,4	98	96,3	83	103	100	75	82	96,3
JELENJAD	Načrt (št.)	20	285	200	275	38	820	120	7	475	50	2290
	Realizacija (št.)	21	283	177	258	39	791	117	7	481	56	2230
	% realizacije	105	99,3	88,5	94	102,6	96	98	100	101	112	97,4
	% na št. v letu 2007	84	103,6	96,2	86	95,1	96	115	100	100,4	91	97,8
GAMS	Načrt (št.)	0	4	0	340	1	2	81	25	3	0	456
	Realizacija (št.)	0	3	0	310	0	0	73	24	3	0	413
	% realizacije	0	75	0	91	0	0	90	96	100	0	90,6
	% na št. v letu 2007	0	75	0	93	0	0	86	92	100	0	92
DIVJI PRAŠIČ	Načrt (št.)	20	100	250	25	17	200	60	3	150	50	875
	Realizacija (št.)	26	84	217	23	13	218	68	1	118	27	795
	% realizacije	130	84	86,8	92	76,5	109	113	33	78,7	54	90,9
	% na št. v letu 2007	67	53,5	85	62	72,2	107	158	100	83,1	52	83,6
MUFLON	Načrt (št.)	0	0	0	140	0	0	1	25	0	0	166
	Realizacija (št.)	0	0	0	104	0	0	1	29	0	0	134
	% realizacije	0	0	0	74	0	0	100	116	0	0	80,7
	% na št. v letu 2007	0	0	0	93	0	0	100	145	0	0	101,5

Značilno za realizacijo divji prašičev na območju celotne Slovenije je, da so v nekaterih loviščih uspeli upleniti več divjih prašičev kot v minulih letih, medtem ko je bilo v nekaterih drugih loviščih divjih prašičev bistveno manj kot prej. Skupna realizacija odvzema divjih prašičev v LPN je bila v letu 2010 sicer nižja kot v letu 2009, ko je na ravni Slovenije dosegla rekordno vrednost (preko 9.300 živali), vendar je bila še vedno v okviru predpisanih odstopanj (91 %). Ocena gibanja številčnosti divjih prašičev za preteklo leto je bila ponovno dokaj natančna, saj smo

ocenili, da bo verjetno številčnost divjega prašiča ostala nekje na ravni iz leta 2009 ali pa bo celo nekaj višja, kar nam potrjuje tudi realizacija odvzema na ravni Slovenije. Značilnost minulega leta je že omenjena prostorska prerazporeditev gostot te vrste divjadi.

Izvajanje ukrepov za izboljšanje prehranskih in bivalnih razmer za divjad

Obseg izvedenih ukrepov za izboljšanje prehranskih in bivalnih razmer za divjad v LPN v ZGS v letu 2010 je prikazan v preglednici 42.

Pri izvajanju ukrepov za izboljšanje prehranskih in bivalnih razmer za divjad v LPN, ki delujejo v ZGS, moramo ponovno poudariti velike površine, ki jih LPN kosijo in s tem vzdržujejo. Na ta način povečujemo ponudbo hrane v naravnem okolju in s tem vplivamo na zmanjšanje škod v okolju (na gozdnem mladju ter kmetijskih kulturah na poljih), hkrati pa je na njih lažje izvajati tudi lov, zato prispevajo tudi k lažji realizaciji načrtovanih ukrepov v populacijah divjadi. Pri košnji gre na eni strani za vzdrževanje pašnih površin za rastlinojedo divjad, saj trava po košnji kakovostnejša in prehransko bolj bogata in privlačna za rastlinojede vrste divjadi ter tudi preprečevanje zaraščanja, na drugi strani pa istočasno za pridobivanje krme za zimsko krmljenje (seno in travna silaža). Nenazadnje pa pomenijo te površine tudi okoljsko in estetsko obogatitev krajine, ki je pomembna za številne druge rastlinske in živalske vrste. Seveda se v LPN izvajajo v skladu z letnimi načrti tudi druga dela za izboljšanje življenjskih razmer za divjad. Položena krma je vsako leto vsaj deloma odvisna od razmer na trgu, predvsem to velja za sočno krmo, saj si LPN prizadevajo za čim nižje stroške tudi na tem področju. Če je določeno leto veliko sadja, lahko LPN pretežni del sočne krme dobijo s sadnimi tropinami, tako da ni potreben nakup večjih količin drugih vrst sočne krme (pesa idr.). Pri uporabljenih vrstah krme zato pride vsako leto do manjših prerazporeditev glede na načrtovane količine, ki so posledica dostopnosti krme ter cen na tržišču. Čedalje večji pa je tudi poudarek na pripravi sočne travne krme oz. travne silaže, kjer se istočasno urejajo in vzdržujejo tudi travne površine, ki so namenjene tudi paši rastlinojede divjadi. Pri oceni delovanja LPN, predvsem finančnih posledic, ne moremo mimo izjemne podražitve žit, predvsem pa za nas pomembne koruze, v drugi polovici leta 2010, ko so se cene na svetovnih trgih in posledično tudi pri nas povišale za približno 70 %, v nekaterih primerih pa tudi več.

LPN v ZGS so skladno s strokovnimi podlagami izdelala letne programe vzdrževanja gozdnih in negozdnih zemljišč, s katerimi na podlagi pogodbe s SKZG RS gospodarimo s ciljem izboljšati prehranske in druge življenjske razmere za divjad. Seznam parcel, ki jih LPN vzdržujejo za divjad, je redno preverjan na območnih izpostavah SKZG RS in je bil uporabljen kot pomoč tudi pri pripravi vloge za neposredna plačila v kmetijstvu na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja v letu 2010, ki so jo izdelala in oddala LPN. Seveda je bilo možno zgolj na delu prej omenjenih površin uveljavljati nekatere ukrepe okoljske politike, za katere je predvideno subvencioniranje s strani RS. Tudi med letom so si LPN prizadevala za pridobitev primernih površin, saj z njimi izboljšujemo prehranske in bivalne razmere za divjad ter hkrati zmanjšujemo površine, na katerih bi sicer lahko prihajalo do škod in škodnih zahtevkov.

Od drugih opravljenih del je potrebno ponovno omeniti izvajanje monitoringa prosto živečih živalskih vrst, še posebej nekaterih zavarovanih vrst, kot so planinski orel, orel belorepec, veliki petelin, ruševac, gozdni jereb, planinski zajec ter velike zveri (volk, ris, medved), ki ga izvajajo LPN v sestavi ZGS. Skupaj z ostalimi lovišči lovskih družin v t.i. »osrednjem življenjskem območju medveda« je bilo izvedeno tudi trikratno štetje medvedov na krmiščih, opravljena pa je bila tudi stalna spremljava (monitoring) znakov prisotnosti velikih zveri. Pri tem moramo ponovno omeniti tudi še nerealizirani pilotni projekt ponovne uvedbe mrhovišč v osrednjem življenjskem prostoru rjavega medveda.

V dveh LPN poteka tudi štetje poljskega zajca s pomočjo reflektorjev, kar je trenutno praktično najbolj uporabna metoda za spremljanje stanja te vrste in predvsem za ocenjevanje vsakoletnega prirastka, ki je posledica razmer v življenjskem okolju te vrste.

Preglednica 42: **Ukrepi za izboljšanje prehranskih in bivalnih razmer za divjad, izvedeni v LPN v sestavi ZGS v letu 2010**

Vrsta krme in ukrepa za izboljšanje prehranskih in bivalnih razmer	Fazan Beitinci	Jelen	Kompas Peskovci	Kozorog Karnik	Ljubljanski vrh	Medved	Pohorje	Prodi - Razor	Snežnik Koč. Reka	Žitna gora	LPN Skupaj
Koruza (t)	15,3	22,0	22,7	10,0	5,6	73,0	4,5	3,0	55,2	10,0	221,3
Žita (t)	18,8	0,1		10,0							28,9
Seno (t)		15,0		30,0	12,5	103,5	26,1		86,5	5,7	279,3
Travna silaža (t)		350,0		50,0	1,5	399,0			14,5	17,5	832,5
Jabolčne tropine (t)		7,4		5,0	12,0		8,0		75,5		107,9
Krmna pesa (t)				60,0	4,0						64
Sadje (t)	12,0				2,0		5,5		42,6		62,1
Sol (t)	0,1	3,0	0,3	4,0	0,3	2,0	1,5	0,3	7,6	0,4	19,5
Gnojilo (t)	6,5	10,0	14,0	1,0	0,3						31,8
Krmne njive (ha)	10,5	9,0	40,0			5,0				0,4	64,9
Čiščenje in osn. pašnih pov. (ha)		110,0	13,3	4,5	1,2		2,0		12,2		143,2
Košnja (ha)	9,6	305,0		15,0	5,8	135,0	28,3	4,8	162,7	19,5	685,7
Vzdrževanje grmišč (ha)	0,2	3,0		5,6	0,6	38,0		0,5	24,8	2,5	75,2
Vzdrževanje gnezdnic (št)		22,0									22
Sadnja plod. drevja in grm. (št.)	100,0	40,0						10,0	14,0		164
Kaluže (št.)	36,0	150,0		5,0	2,0	100,0	10,0		306,0	9,0	618

Druge dejavnosti lovišč s posebnim namenom

Med pomembnimi nalogami, ki jih opravljajo LPN v sestavi ZGS, je tudi sodelovanje s številnimi zunanji institucijami, zlasti pri izvedbi številnih raziskovalnih nalog s področja divjadi, zavarovanih vrst in njihovega življenjskega okolja (Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire pri BF, Oddelek za biologijo in Oddelek za agronomijo pri BF, Gozdarski inštitut Slovenije, Veterinarska fakulteta, VURS s svojimi izpostavami itd.), ki so bile opredeljene tudi v Programu dela za leto 2010 in od katerih velja še posebej omeniti:

- LPN Medved, LPN Snežnik Kočevska reka, LPN Jelen, LPN Žitna gora in LPN Ljubljanski vrh, ki ležijo v območju velikih zveri, so sodelovala pri številnih nalogah v zvezi z velikimi zvermi: pri monitoringu velikih zveri in njihovega plena, negi habitatov za rjavega medveda, vodenju informacijskega središča za velike zveri na Mašunu, obveščanju javnosti ter vodenju strokovnih ekskurzij; v večini teh LPN so tudi spremljali rjave medvede in volka s telemetrijskimi ovraticami – kot del projekta, ki ga izvaja BF – Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire.
- v nekaterih LPN, ki ležijo v življenjskem območju velikih zveri, smo še vedno zbirali vzorce za DNK analizo velikih zveri (kožuhi, iztrebki);
- skupaj z Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire BF smo nadaljevali točkovno vodenje (z geokoordinatami) odvzema velike divjadi in velikih zveri v vseh LPN;
- LPN so sodelovala pri odlovu in telemetrični spremljavi jelenjadi, srnjadi, divjega prašiča, rjavega medveda in risa (več različnih projektov v LPN Jelen, Medved, Kompas Peskovci, Ljubljanski vrh, Medved, Žitna gora);
- LPN so z zbiranjem vzorcev sodelovala pri projektih monitoringa klasične svinjske kuge pri divjih prašičih, monitoringa aviarnе influence in monitoringa stekline;
- z Veterinarsko fakulteto smo sodelovali pri zbiranju vzorcev uplenjene divjadi za spremljanje morebitne prisotnosti povzročiteljev tuberkuloze pri divjadi;
- skupaj z VURS in drugimi institucijami oziroma organizacijami smo kot člani komisije (LPN in Oddelek za gozdne živali in lovstvo) sodelovali pri nadzoru stekline v RS ter pri odločanju o polaganju vab za peroralno vakcinacijo lisic;

- LPN so sodelovala pri zbiranju materiala za ugotavljanje genetske pestrosti jelenjadi in divjih prašičev;
- v LPN Kozorog Kamnik je potekalo zbiranje vzorcev za raziskave genetike pri gamsih, za raziskave prisotnosti virusov, ki zmanjšujejo telesno odpornost pri gamsih, izvedene so bile analize krme, izvajala pa se je tudi aktivna spremljava prisotnosti in morebitne okuženosti z različnimi povzročitelji bolezni pri divjadi;
- v LPN Kozorog Kamnik smo skupaj z Oddelkom za zootehniko BF nadaljevali z izvajanjem projekta „Vpliv oskrbljenosti gamsov z rudninskimi snovmi na plodnost, rast in razvoj ter zdravstveno stanje“;
- v LPN Kozorog Kamnik smo sodelovali pri zaključku raziskave o prostorski razširjenost jelenjadi v Karavankah in Kamniško Savinjskih Alpah, katere nosilec je OE Kranj (zbiranje podatkov poteka že od leta 2001) in sodelovali pri pripravi izvedbe zbiranja podatkov o prostorski razširjenosti muflonov na tem območju;
- v LPN, ki ležijo v območju razširjenosti gozdnih kur in planinskega zajca, poteka monitoring teh vrst;
- LPN so sodelovala z Oddelkom za gozdne živali in lovstvo pri pripravi strateških in izvedbenih dokumentov za upravljanje z volkom, risom in rjavim medvedom;
- LPN Kompas je nadaljeval sodelovanje pri projektu spremljave vidre na Goričkem „Aqua Lutra“;
- LPN Fazan Beltinci je nadaljeval s spremljanjem številčnosti poljskega zajca s pomočjo reflektorjev (enako LPN Ljubljanski vrh), ocenjevanjem starostne in spolne strukture uplenjenih poljskih zajcev ter nameščanjem in oskrbovanjem umetnih vodnih virov v poletnem času z namenom izboljševanja življenjskih razmer za to vrsto in druge vrste male divjadi v kmetijskem prostoru;
- v LPN Ljubljanski vrh so v okviru projekta, ki ga vodi Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, odlovili tri kose jelenjadi in jih nato telemetrično spremljali;
- navezani so bili stiki s predstavniki finskih lovskih in državnih organizacij, ki so odgovorne za področje lovstva in aktivnega varstva divjadi ter zavarovanih živalskih vrst, predvsem velikih zveri.

LPN so nudila tudi podatke in strokovno pomoč pri seminarskih, strokovnih in diplomskih nalogah dijakom in študentom gozdarstva in drugih študijskih smeri.

Zaradi sodelovanja z navedenimi institucijami smo imeli v LPN veliko obiskov, tudi študentskih ekskurzij. Izvedli smo tudi številna predavanja, terenska vodenja in strokovne ogleda za domače in tuje obiskovalce, tudi za šolske otroke in mladino. S prostorskim širjenjem velikih zveri po srednji Evropi narašča zanimanje javnosti za te vrste, še posebej jih zanimajo informacije iz držav, kot je Slovenija, kjer so te vrste stalno prisotne že dalj časa.

LPN so sodelovala pri projektu zbiranja vzorcev za raziskavo genetske pestrosti nekaterih vrst divjadi (gams) in zavarovanih vrst (divji petelin, volk), katerega nosilec je Gozdarski inštitut Slovenije. Poseben poudarek je bil na zbiranju vzorcev gamsov in divjih petelinov v Dinarskem svetu (LPN Snežnik Kočevska Reka, LPN Jelen, LPN Medved), vzorce pa so pobirala tudi druga LPN, kjer so prisotne navedene vrste. Omenjena raziskava se bo predvidoma v letošnjem letu tudi zaključila.

LPN Medved in LPN Žitna gora sta sprejeli več terenskih ekskurzij študentov gozdarstva in zootehniške Biotehniške fakultete ter več ekskurzij tujih (iz Francije, Nemčije, Italije) in domačih strokovnjakov ter drugih zainteresiranih skupin. V LPN Medved so bile poleg tega izvedene terenske vaje za študente univerzitetnega in visokošolskega študija gozdarstva pri predmetih Ekologija divjadi in lovskogospodarsko načrtovanje ter za študente Oddelka za zootehniko pri predmetu Prehrana in krmljenje divjadi.

LPN Fazan Beltinci je za študente veterine organiziral ogled vzrejališča pernate divjadi.

LPN Kozorog Kamnik je sodelovalo tudi z nekaterimi upravljavci lovišč v Avstriji, ki mejijo na LPN Kozorog. Vsebinska dejavnost je bila predvsem vsakoletno informiranje o stanju jelenjadi in posegih v populacijo ter v njeno okolje na slovenski in avstrijski strani, pa tudi izmenjava informacij o zdravstvenem stanju populacij divjadi, predvsem gamsa. Med upravljavci lovišč, tudi na avstrijski strani, se opaža želja po ponovni obuditvi čezmejnega sodelovanja pri upravljanju z divjadjo, predvsem z jelenjadjo v obliki ti. Karavanškega sporazuma, vendar pa do konkretnih pogovorov še ni prišlo. V letu 2010 je bil izveden sestanek na temo upravljanja z jelenjadjo, pri čemer je bila izražena konkretna obojestranska želja za izvedbo telemetričnega spremljanja jelenjadi na tem območju. V sodelovanju z Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire pri BF pa imamo namen odloviti tudi kakšnega muflona in ga opremiti z ovratnico za telemetrično spremljanje.

LPN so z odmevnim prispevkom sodelovala tudi na 2. slovensko-hrvaškem posvetu z mednarodno udeležbo o upravljanju z divjadjo na temo divjega prašiča v Velenju ter pri izvedbi slovenskega državnega prvenstva v oponašanju jelenjega roka.

LPN Jelen je skupaj z Odsekom za gozdne živali in lovstvo na OE Postojna intenzivno sodeloval pri pripravi pregleda odstrela in izgub jelenjadi v Notranjskem LUO, ki je bila zaključena z uspešno organizacijo razstave v gradu Snežnik konec aprila oziroma v začetku maja 2010.

LPN v ZGS so opravila tudi vsa ostala dela, ki so bila določena s Programom dela ZGS za leto 2010 in ki jim jih določa Zakon o divjadi in lovstvu, posebej omenimo še izvajanje lovsko čuvajske službe, zagotavljanje in izplačevanje sredstev za nastalo škodo od divjadi ter vzdrževanje lovsko tehniških naprav in premoženja LPN.

Za uspešno delovanje LPN je pomembno tudi izobraževati zaposlene, zato se je tudi v letu 2010 zaposlene v LPN obveščalo o predpisih s področja lovstva, ohranjanja narave, veterinarstva in Zakona o orožju.

LPN so skladno z veljavnimi predpisi izdajala zainteresiranim upravičencem dovolilnice za lov polhov in sprejemala povratne informacije ter sodelovala pri izvajanju nadzorne službe z gozdarsko inšpekcijo in policijo pri nekaterih aktivnostih v prostoru, kot so gobarjenje, vožnja z vozili v naravnem okolju...).

LPN sodelujejo z Območnimi združenji upravljavcev lovišč (OZUL), s posameznimi upravljavci lovišč ter tudi pri izvedbi nekaterih aktivnosti, ki jih organizirajo LZS ali druge organizacije (sodelovanje pri delu komisije za opravljanje lovsko čuvajskih izpitov, sodelovanje pri izvedbi kinoloških prireditiv, vodenje skupin lovskih pripravnikov, udeležba na strelskih prireditvah in prvenstvih LZS idr.).

Vsa LPN v ZGS so sodelovala pri vseh dejavnostih, ki jih je izvajal ZGS v sodelovanju z drugimi institucijami in organizacijami pri uresničevanju Zakona o divjadi in lovstvu, pa tudi pri dejavnostih na področju spremljanja in sprememb predpisov s področja lovstva in drugih sorodnih področij, pri pripravi različnih strateških in izvedbenih aktov upravljanja z lovnimi ter zavarovanimi vrstami v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS ter Ministrstva za okolje in prostor RS.

3.2 DELO ZA VEČJE LASTNIKE GOZDOV

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS

Zaradi spremembe Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS (Ur. list RS, št. 8/2010), na podlagi katere se je poleti in jeseni 2010 ZGS na Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS (SKZG RS) zaposlilo 12 strokovnih delavcev iz ZGS, je ZGS opravljal strokovne podlage za oddajanje del v državnih gozdovih, nadziral izvajanje in prevzemal opravljena dela na podlagi začasne pogodbe samo še do poletja 2010, pozneje pa le še posamezne strokovne naloge po naročilu.

Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije

Na osnovi pogodbe o pripravi strokovnih podlag za dela v gozdovih v lasti Republike Slovenije, s katerimi upravlja Ministrstvo za obrambo RS, Slovenska vojska, je v letu 2010 ZGS pripravil strokovne podlage za oddajo del in dela prevzemal, za nekatera območja izdelal požarno varstvene načrte ter še nekaj strokovnih opravil.

Nadškofija Ljubljana in Škofija Novo mesto

Na podlagi petletnih pogodb o sodelovanju ter letnih aneksov k pogodbam je ZGS tudi v letu 2010 v gozdovih Nadškofije Ljubljana in Škofije Novo mesto za oba naročnika pripravil strokovne podlage za oddajo del ter prevzemal dela.

4 Interne dejavnosti ZGS

4.1 FINANČNE ZADEVE

Odgovorna: Lavra Krničar-Dremelj, ekon.

4.1.1 Splošne finančne zadeve

ZGS je poslovno leto 2010 zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki v skupni višini 78.181 EUR. V tekoče prihodke so bila vključena tudi sredstva, ki jih je ZGS prejel za pokritje izgube, ki je nastala po zaključnem računu za leto 2007 v višini 44.523 EUR. Sredstva so bila nakazana ZGS po sklepu Vlade RS št.47603-15/2010/5, z dne 14.10.2010, iz Ministrstva za okolje in prostor (MOP), ki je s tem poravnalo svoje pretekle obveznosti. Po obračunu davka od pridobitne dejavnosti, ki znaša 14.940 EUR, znaša čisti presežek prihodkov nad odhodki 18.817 EUR. Pozitivni rezultat izhaja iz pridobitnega dela dejavnosti javne službe in gozdarske tržne dejavnosti, medtem, ko LPN izkazuje izgubo iz tekočega poslovanja v višini 99,236 EUR. Ključni razlogi, da LPN niso uspela zagotoviti pozitivnega rezultata, so nižja realizacija načrtovanih prihodkov, ki je posledica zniževanja cen divjačine, sorazmerno visoki stalni stroški, ter splošna gospodarska kriza.

Delo v Oddelku za finančne zadeve obsega vodenje predpisanih in drugih evidenc, ki so potrebne za operativno vodenje, poslovanje in poročanje ZGS zunanjim in notranjim uporabnikom informacij. V letu 2010 smo poleg tekočih nalog pomembnih del časa namenili spremljanju in kontroli podatkov obdelav, ki smo jih na področju financ izvajali z novo

informacijsko podporo. Zaradi raznolikosti dejavnosti, ki jih izvaja ZGS, je bilo potrebno računalniški paket precej dopolniti.

Najpomembnejše naloge ZGS na finančnem področju so bile v letu 2010 naslednje:

- priprava in usklajevanje podatkov za potrebe izdelave proračuna in finančnega načrta ZGS ter poročanja o realizaciji,
- usklajevanje finančnega načrta s pripombami ministrstva, rebalans načrta,
- priprava podatkov za izdelavo predpisanih poročil,
- usklajevanje finančnih načrtov območnih enot z finančnim načrtom ZGS,
- spremljanje poslovanja območnih enot in lovišč s posebnim namenom ZGS in priprava operativnih navodil za delo,
- izvajanje nadzora nad poslovanjem območnih enot in lovišč s posebnim namenom ZGS,
- sodelovanje pri izvedbi notranjih kontrol na terenu,
- sodelovanje pri pripravi izhodišč in kriterijev za določitev mesečnih kvot finančnih sredstev za posamezne namene po območnih enotah in sodelovanje s komisijami in delovnimi skupinami ZGS,
- sodelovanje pri pripravi internih navodil,
- sodelovanje pri izvedbi javnih razpisov in pripravi pogodb ZGS,
- sodelovanje pri postopkih prodaje in oddaje v najem državnega premoženja,
- sodelovanje pri analizi delovnih procesov,
- sodelovanje pri izvedbi zunanjih kontrol in revizij, ki so jih v letu 2010 izvedle zunanji revizijski hiši in MKGP.

Oddelek za finančne zadeve opravlja tudi dela v zvezi z nakazili subvencij lastnikom gozdov. Podrobnejši podatki o tem so navedeni v poglavju 1.3.3. Financiranje in sofinanciranje gojitvenih in varstvenih.

V letu 2010 je bilo za nabavo materialov, opreme in storitev opravljenih 11 postopkov oddaje javnih naročil po zakonu o javnem naročanju. Skupna ocenjena vrednost naročil je znašala brez DDV 1.665 tisoč EUR, od tega sta bila postopka za nabavo službenih vozil in merilnih instrumentov zaradi neuspešnih prvih poskusov ponovljena. Poleg razpisov za storitve, materiale in opremo, ki jo ZGS potrebuje za opravljanje redne dejavnosti, se v omenjeno število javnih razpisov štejejo tudi razpisi za dobavo semen gozdnih drevesnih vrst (za vlaganja v gozdove) ter nabava žitaric in storitev s kmetijsko mehanizacijo (košnja za potrebe LPN).

Posamične vrednosti drugih nabavljenih materialov in storitev so bile pod mejnimi vrednostmi, ki jih določa Zakon o javnem naročanju in so bile oddane v skladu z Obveznimi navodili o oddaji javnih naročil ZGS, za katera ni potrebno objaviti javnega razpisa.

Na področju izobraževanja je bila zaposlenim v Oddelku za finančne zadeve zagotovljena udeležba na 4 izobraževalnih seminarjih, in sicer na teme novosti na področju financ, računovodstva in davčnih predpisov.

4.1.2 Gospodarjenje s premoženjem

Na področju gospodarjenja s premoženjem, ki je v lasti države in s katerim upravlja ZGS, v letu 2010, razen ponovnega pregleda stanja in nakupa poslovnega prostora za potrebe LPN Kompas Peskovci, ni bilo izvedenih drugih aktivnosti. V januarju 2010 je bil zaključen postopek prodaje premoženja po programu za leto 2009.

V nadaljevanju je prikazana vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev po inventurnem stanju na dan 31.12.2010.

Preglednica 43: Vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v lasti države, prenesenih v upravljanje ZGS z razdružitvenimi pogodbami o prenosu in sklepi Vlade RS po inventurnem stanju na dan 31. 12. 2010, po organizacijskih enotah ZGS

V EUR

Organizacijske enote	Nabavna vrednost	Amortizacija	Popravek vrednosti	Sedanja vrednost
OE Tolmin	2.105.236,52	1.584.903,80	27.379,20	492.953,52
OE Bled	2.611.719,12	1.946.854,30	49.766,90	615.097,92
OE Kranj	693.672,66	464.610,06	16.494,80	212.567,80
OE Ljubljana	2.084.272,72	1.287.840,99	43.610,90	752.820,83
OE Postojna	1.636.214,15	1.423.251,48	29.624,63	183.338,04
OE Kočevje	2.114.377,34	1.465.522,96	50.618,00	598.236,38
OE Novo mesto	1.239.668,05	932.242,25	27.423,02	280.002,78
OE Brežice	411.669,23	378.380,92	0,00	33.288,31
OE Celje	675.217,63	520.147,57	12.352,71	142.717,35
OE Nazarje	193.617,84	146.456,73	2.527,20	44.633,91
OE Slovenj Gradec	1.017.348,69	738.598,93	23.495,69	255.254,07
OE Maribor	1.681.433,03	1.157.142,35	35.923,63	488.367,05
OE Murska Sobota	230.759,69	167.829,33	6.634,80	56.295,56
OE Sežana	420.650,02	311.236,13	12.383,00	97.030,89
LPN Prodi-Razor	61,33	0,00	61,33	0,00
LPN Jelen	1.074.477,18	885.490,58	19.255,00	169.731,60
LPN Medved	5.580.475,67	5.181.159,31	36.234,39	363.081,97
LPN Pohorje	49.160,25	29.993,55	788,40	18.378,30
LPN Kozorog	690.604,65	498.982,44	7.944,71	183.677,50
LPN Fazan	621.552,28	442.954,42	9.284,76	169.313,10
LPN Snežnik	3.853.915,81	3.411.506,12	110.684,28	331.725,41
SKUPAJ	28.986.103,86	22.975.104,22	522.487,35	5.488.512,29

Preglednica 44: Vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev, ki jih je ZGS pridobil v obdobju 1994–2007, po inventurnem stanju na dan 31. 12. 2007, po organizacijskih enotah ZGS

V EUR

Organizacijske enote	Nabavna vrednost	Amortizacija	Popravek vrednosti	Sedanja vrednost
OE Tolmin	446.222,64	175.793,45	31.177,27	239.251,92
OE Bled	294.604,56	142.706,27	21.955,80	129.942,49
OE Kranj	322.415,51	129.958,89	27.297,53	165.159,09
OE Ljubljana	432.019,61	217.486,67	34.170,92	180.362,02
OE Postojna	412.745,47	165.808,40	23.286,28	223.650,79
OE Kočevje	332.628,20	140.639,55	27.025,95	164.962,70
OE novo mesto	349.722,16	170.770,87	25.868,48	153.082,81
OE Brežice	268.532,93	102.330,76	22.502,85	143.699,32
OE Celje	365.961,12	114.103,30	19.240,74	232.617,08
OE Nazarje	190.259,07	110.920,51	15.770,28	63.568,28
OE Slovenj Gradec	298.372,42	135.374,79	20.487,13	142.510,50
OE Maribor	373.435,36	188.440,16	22.760,76	162.234,44
OE Murska Sobota	232.431,95	98.889,58	17.857,64	115.684,73
OE Sežana	258.302,17	136.600,71	18.692,17	103.009,29
Centralna enota	985.876,98	592.816,49	71.387,20	321.673,29
LPN Prodi-Razor	17.806,95	17.806,95	0,00	0,00
LPN Jelen	138.197,93	70.042,03	19.724,20	48.431,70
LPN Medved	410.886,61	278.978,15	6.525,77	125.382,69
LPN Pohorje	1.744,20	1.574,93	23,40	145,87
LPN Kozorog	110.407,68	22.820,71	9.687,00	77.899,97
LPN Kompas	209.108,23	9.324,40	7.202,50	192.581,33
LPN Fazan	7.569,59	2.990,95	894,00	3.684,64
LPN Snežnik	33.674,59	7.655,99	2.041,50	23.977,10
LPN Žitna gora	4.720,66	2.153,40	944,10	1.623,16
LPN Ljubljanski vrh	625,94	484,21	100,20	41,53
SKUPAJ	6.498.272,53	3.036.472,12	446.623,67	3.015.176,74

4.2 KADROVSKO - PRAVNE ZADEVE

Odgovoren: Bogdan Juteršek, univ. dipl. prav.

4.2.1 Pravne zadeve

Oddelek za kadrovsko-pravne zadeve je v letu 2010 izvajal delovne naloge, določene s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v ZGS, sklepi direktorja in drugimi pristojnimi organi (priprava ali pregled pogodb, interni pravni akti, urejanje premoženjskopравnih zadev, pravna pomoč organom in komisijam ZGS ter zaposlenim, pravna pomoč pri javnih naročilih, zastopanje pred pravosodnimi in drugimi državnimi organi, posredovanje informacij javnega značaja, strokovni izpiti pripravnikov ZGS itd.).

- pripravljen je bil nov Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v ZGS, poslan tudi Svetu ZGS v obravnavo, na sami seji pa se je pravilnik skladno z dogovorom na MKGP umaknil iz dnevnega reda;
- izdana so bila Obvezna navodila o oddaji javnih naročil, za katera ni potrebno objaviti obvestila (na podlagi novele Zakona o javnem naročanju, ki je pričela veljati meseca aprila leta 2010);
- izdana so bila Obvezna navodila o ravnanju s stvarnim premoženjem;
- izdana so bila Obvezna navodila o ravnanju ZGS v primeru pritožb občanov na delo uslužbencev ZGS;
- izvedeni so bili postopki imenovanja novih (8) vodij območnih enot,
- spremenjena je bila ureditev položajnega dodatka v ZGS,
- izvedeni so bili postopki prenosa kadrov, premoženja in arhivov na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS,
- na področju ravnanja s stvarnim premoženjem dokončno izvedena odprodaja osmih nepremičnin ter nakup ene nepremičnine;
- izvedenih je bilo 9 javnih naročil velike vrednosti;
- opravljeno je bilo vse potrebno za konstituiranje svetov OE za novo mandatno obdobje.

4.2.2 Kadrovske zadeve

Delo na področju kadrovskih zadev je v letu 2010 obsegalo predvsem naslednje naloge:

- skrb za izvajanje načrta zaposlovanja javnih uslužbencev v Zavodu v skladu z zakonodajo in sprejetim Kadrovskim načrtom ZGS;
- vodenje postopkov in priprava pisnih dokumentov z delovno pravnega področja;
- vodenje postopkov v zvezi z uveljavljanjem priznanih pravic zaposlenim javnim uslužbencem na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (zaposlitev na delovnem mestu, ki ustreza preostali delovni zmožnosti javnega uslužbenca; delo s krajšim delovnim časom; upokožitev);
- koordinacija poteka pripravništva in poskusnega dela s kadrovsko-pravnega vidika;
- sodelovanje na strokovnih izpitih ter vodenje evidenc s področja strokovnih izpitov in arhiviranje dokumentacije strokovnih izpitov;
- vodenje postopkov napredovanj po Uredbi o napredovanju zaposlenih v državni upravi in priprava aneksov k pogodbam o zaposlitvi za javne uslužbenca, ki so napredovali v ocenjevalnem obdobju (preverjanje pogojev za napredovanje se izvaja enkrat v letu);
- koordinacija in usmerjanje dela tajnic območnih enot na področju vodenja enostavnih kadrovskih opravil, urejanja delovnih razmerij in dela na kadrovsko informacijskem sistemu;

- priprava pisnih podlag za uveljavljanje pravic zaposlenih s področja Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih idr;
- spremljanje predpisov s področja delovno pravne zakonodaje, zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja, starševskega varstva idr.

Zaposlovanje javnih uslužbencev v Zavodu

Vlada RS je v začetku leta sprejela sklep, da je potrebno v letu 2010 število zaposlenih v javni upravi zmanjšati za 1 %. Poleg tega je bilo po nalogu MKGP potrebno upoštevati še dodatno zmanjšanje števila zaposlenih zaradi realizacije 12. čl. Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov ter še dodatno zmanjšanje za 2 zaposlena, ki naj bi bila prerazporejena na MKGP. Vse to je posledično pomenilo, da nam je bilo s tem zelo omejeno zaposlovanje novih kadrov, predvsem pripravnikov. Zavod je sklepu Vlade RS in nalogu MKGP v celoti sledil. Ob zaključku leta (31. decembra 2010) je bilo v Zavodu zaposlenih na področju javne gozdarske službe 720 javnih uslužbencev (od tega 6 pripravnikov), kar je pomenilo 87,27 % od sistemiziranih. V desetih loviščih s posebnim namenom je bilo ob koncu leta 2010 zaposlenih 73 javnih uslužbencev (87,95 % od sistemiziranih). Povprečno je bilo v letu 2010 zaposlenih 724 uslužbencev javne gozdarske službe, 4 pripravniki in 75 lovcev. Na novo se je v tem obdobju zaposlilo 20 javnih uslužbencev, od teh je 18 javnih uslužbencev sklenilo pogodbe o zaposlitvi na podlagi javne objave prostih delovnih mest (14 javnih uslužbencev v javni gozdarski službi in 4 javni uslužbenci v LPN-jih), 1 javni uslužbenec je sklenil pogodbo brez javne objave (kar je skladno z določbo 2. alineje 1. odstavka 52. člena Zakona o delovnih razmerjih) za čas 3 mesecev zaradi nadomeščanja odsotnega javnega uslužbenca, ki je odsoten zaradi daljše bolezni, 1 javni uslužbenec pa je po uspešno zaključenem pripravništvu brez prekinitve nadaljeval delovno razmerje v Zavodu. Med novo zaposlenimi je 5 univerzitetnih diplomiranih inženirjev gozdarstva, 8 diplomiranih inženirjev gozdarstva, 1 ekonomist, 1 poslovni sekretar, 1 komercialist, 1 kmetijski inženir, 2 javna uslužbenca v loviščih s končano poklicno šolo in 1 javni uslužbenec v lovišču s končano osnovno šolo.

Preglednica 45: Pregled števila zaposlenih javnih uslužbencev Zavodu na dan 31. 12. 2010

Organizacijska enota	Število sist. javnih uslužbencev v JGS	Kad. nač. zaposl. v JGS za 2010	Število sistemiz. lovcev	Število zaposlenih za nedol. čas v JGS	Število zaposlenih za določen čas	Število zaposlenih lovcev	Skupaj zaposlenih 31.12.2010 v JGS	Število zaposlenih pripravnikov 31.12.2010
Centralna e.	32	28		33	1	0	34	0
Tolmin	68	58	1	58	2	1	60	0
Bled	46	39		40	3	0	43	0
Kranj	54	46	15	47	1	15	48	1
Ljubljana	89	76	1	73	3	1	76	1
Postojna	56	48	12	44	2	9	46	0
Kočevje	67	57	28	58	1	25	59	0
Novo mesto	68	58		56	3	0	59	1
Brežice	49	42		42	0	0	42	0
Celje	55	47		45	1	0	46	1
Nazarje	38	33		34	2	0	36	0
Sl. Gradec	57	49		49	1	0	50	1
Maribor	78	67	8	60	1	4	61	0
M. Sobota	31	27	18	25	1	18	26	1
Sežana	37	32		34	0	0	34	0
SKUPAJ	825	707 – 2 P	83	698	22	73	720	6

S pripravniki (5 novih zaposlitev v letu 2010) smo sklenili delovno razmerje za določen čas – za čas usposabljanja in izpopolnjevanja za delo ter priprave na strokovni izpit. Prav tako za določen čas smo zaposlovali javne uslužbenke, ki so nadomeščali začasno odsotne javne uslužbenke ali opravljali dela zaradi povečanega obsega del, predvsem na področju gojenja in varstva gozdov (posledice gradacije podlubnikov, sanacije poškodovanih gozdnih sestojev, odprave posledic ujm) in za opravljanje sezonskega dela v loviščih. Z 2 javnima uslužbencema smo sklenili pogodbo o zaposlitvi za določen čas zaradi dela na projektu. Za nedoločen čas smo zaposlili javne uslužbenke, ki so za dejavnost ZGS ključnega pomena ali so nadomestili javne uslužbenke, ki so se upokojili.

S 6 javnimi uslužbenci imamo sklenjene pogodbe o zaposlitvi za krajši delovni čas. Trije od teh imajo za preostali del do polnega delovnega časa sklenjene pogodbe o zaposlitvi na Biotehniški fakulteti, četrti je župan občine in ima zaradi opravljanja funkcije sklenjeno pogodbo o zaposlitvi z dvema delodajalcema. Dva javna uslužbenca imata zaradi lastnih interesov sklenjeni pogodbi za krajši delovni čas (30 ur tedensko).

Število zaposlenih v JGS je preseglo kadrovski načrt za 10 javnih uslužbencev, ki se ne všttevajo v kadrovski načrt, ker so imeli sklenjene pogodbe o zaposlitvi zaradi nadomeščanja začasno odsotnih javnih uslužbencev (4 zaradi nadomeščanja odsotnih javnih uslužbenk, ki so odsotne zaradi porodniškega dopusta in dopusta za nego in varstvo otroka; 3 javni uslužbenci, ki nadomeščajo javne uslužbenke, ki so dlje časa odsotni zaradi bolezni; 3 javni uslužbenci pa zaradi dela na projektih).

Sklad Kmetijskih zemljišč in gozdov RS je zaradi realizacije določbe 12. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS (Ur. l. RS, št. 8/2010 – dalje: Zakon o skladu) po preliminarno sporočenem številu 17 potrebnih javnih uslužbencev nato dokončno prevzel 12 javnih uslužbencev, s čimer je bila v tem delu prej omenjena določba Zakona o skladu realizirana v celoti. Kljub temu pa je ZGS dovoljeno število javnih uslužbencev po Kadrovskem načrtu za leto 2010 dosegel z naravnim odlivom.

Svet ZGS se je na 7. redni seji dne 18. 12. 2009 seznanil z namero MKGP o zmanjšanju dovoljenega števila zaposlenih v ZGS za 2 zaposlena v korist MKGP (sektor za gozdarstvo). Svet ZGS je predlagal, da se 2 zaposlena upoštevata kot del kvote ob eventualnem zmanjšanju dovoljenega števila zaposlenih v ZGS na dan 31. 12. 2011. Na podlagi sklepa Vlade RS številka 47603-15/2010/5, z dne 14. 10. 2010 naj bi se Kadrovski nart MKGP za leto 2010, v Sektorju za gozdarstvo povečal za dva zaposlena uslužbenca ZGS. Do realizacije navedenega sklepa v letu 2010 ni prišlo. Po izvedenih postopkih in pogovorih naj bi se sklep Vlade RS realiziral v letu 2011, kar pa na zahtevo MKGP ni upoštevano v Kadrovskem načrtu ZGS za leto 2011.

Navedeno nam je še dodatno oteževalo zaposlovanje novih javnih uslužbencev oz. pripravnikov, katerih zaposlitev v gozdarstvu postaja še bolj pereča saj ima ZGS evidentiranih 111 kandidatov, ki trenutno čakajo na zaposlitev – pripravništvo. Žal tudi za leto 2011 ne kaže, da bi se razmere na tem področju izboljšale.

Delovno razmerje je v letu 2010 prenehalo 38 javnim uslužbencem. Od teh je 1 javnemu uslužbencu potekla pogodba o zaposlitvi za določen čas zaradi sezonskega dela, 3 javnim uslužbencem je potekla pogodba o zaposlitvi za določen čas zaradi nadomeščanja odsotnih javnih uslužbencev, ki so bili odsotni zaradi daljše bolezni in porodniškega dopusta in dopusta za nego otroka, ko so se odsotni javni uslužbenci vrnili na delo; 20 javnih uslužbencev se je redno upokojilo, 1 pripravnik, ki mu je potekla pogodba o zaposlitvi za določen čas, sklenjena za čas usposabljanja za delo, je brez prekinitve sklenil novo pogodbo o zaposlitvi za čas nadomeščanja odsotne javne uslužbenke, ki je bila odsotna zaradi porodniškega dopusta in dopusta za nego in varstvo otroka; 1 javnemu uslužbencu je bila pogodba o zaposlitvi redno odpovedana zaradi nesposobnosti, 12 javnih uslužbencev je bilo prevzetih na Sklad KZG RS.

V ZGS je bilo 31. 12. 2010 zaposlenih 17 invalidov, od teh jih ima 7 pravico do dela s krajšim delovnim časom (4 ure dnevno), ostali so zaposleni na delovnih mestih, ki so ustrezna njihovi preostali delovni zmožnosti. ZGS v letu 2010 ni bil upravičen do uveljavljanja pravice do

izplačila nagrade za preseganje kvote zaposlenih invalidov, ker sta 2 javna uslužbenca invalida zaradi posledic poškodbe na delu in se ne všteta v kvoto zaposlenih invalidov.

MKGP je v letu 2009 potrdilo nov Načrt klasifikacijskih znakov in strokovno navodilo za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva ZGS, ki smo ga (obvezni po Uredbi o upravnem poslovanju, za evidenco prejete in odposlane pošte) z dopolnitvijo računalniškega programa, začeli uporabljati od 1. januarja 2010 dalje. Sestavni del tega načrta je tudi strokovno navodilo Arhiva RS za odbiranje arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva ZGS, ki ga ZGS zaradi pomanjkanja kadrov še ni začel izvajati.

Postopki preverjanja izpolnjevanja pogojev za napredovanje po določbah Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede so bili v letu 2010 izpeljani enkrat. Izdanih je bilo 39 aneksov k pogodbam o zaposlitvi, po katerih je bilo zaposlenim priznано napredovanje za skupno 41 plačnih razredov.

V letu 2010 se je 7 pripravnikov prijavilo k opravljanju strokovnega izpita. Uspešno je strokovni izpit prvič opravilo 6 pripravnikov, 1 pripravek izpita ni opravil, niti se ni ponovno prijavil.

Na podlagi določb Zakona o delovnih razmerjih in Pravilnika o kršitvah pogodbenih obveznosti in drugih delovnih obveznosti iz delovnega razmerja ter o disciplinski in odškodninski odgovornosti so bila v letu 2010 za težje kršitve pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja izrečena tri opozorila pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi. Za lažje kršitve pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja vodje območnih enot na podlagi pooblastil direktorja ni bilo izrečenega nobenega opomina.

Preglednica 46: **Pregled odsotnosti z dela v letu 2010**

Organizacijska enota	Povprečno zaposlenih v letu 2010 v JGS iz ur	Delovna obveznost v urah	Odsotnost zaradi dop. in prazn. v urah	%	Odsotnost zaradi boleznih v urah	%	Druge odsotnosti v urah	%	Dejansko na delu v urah	%
Centralna e.	32	65.921	10.258	15,56	1.251	1,90	246	0,37	54.166	82,17
Tolmin	61	127.530	18.141	14,22	3.841	3,01	2.555	2,00	102.993	80,76
Bled	44	91.195	12.616	13,83	3.377	3,70	445	0,49	74.757	81,97
Kranj	48	99.683	14.065	14,11	2.332	2,34	2.656	2,66	80.630	80,89
Ljubljana	77	160.130	22.187	13,86	4.801	3,00	1.366	0,85	131.776	82,29
Postojna	47	97.784	13.233	13,53	4.330	4,43	416	0,43	79.805	81,61
Kočevje	59	123.591	18.004	14,57	3.543	2,87	2.251	1,82	99.793	80,74
Novo mesto	60	125.078	17.380	13,90	6.532	5,22	2.737	2,19	98.429	78,69
Brežice	42	88.228	13.112	14,86	3.029	3,43	231	0,26	71.856	81,44
Celje	45	93.818	13.268	14,14	2.388	2,55	242	0,26	77.920	83,05
Nazarje	35	73.424	10.604	14,44	2.091	2,85	1.360	1,85	59.369	80,86
Sl. Gradec	50	104.017	15.095	14,51	3.847	3,70	275	0,26	84.800	81,53
Maribor	62	130.232	18.307	14,06	3.976	3,05	456	0,35	107.493	82,54
M. Sobota	25	52.044	7.247	13,92	652	1,25	255	0,49	43.890	84,33
Sežana	34	71.029	10.262	14,45	1.185	1,67	387	0,54	59.195	83,34
Skupaj	720	1.503.704	213.779	14,22	47.175	3,14	15.878	1,06	1.226.872	81,59

4.3 IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV ZGS

Izobraževanje zaposlenih v letu 2010 je bilo zaradi racionalizacije usmerjeno na najbolj aktualne potrebe po znanju in ozko določene ciljne izobraževalne skupine. Zagotavljanje strokovnega izpopolnjevanja zaposlenih je temeljna podlaga za učinkovito realizacijo delovnih nalog ZGS ter ustrezno kadrovsko podporo delovnim procesom. Izobraževanje zaposlenih v ZGS temelji na treh izobraževalnih področjih: na internem neformalnem izobraževanju zaposlenih (seminarji, posveti, delavnice, predavanja in ekskurzije), na zagotavljanju strokovne literature za samoizobraževanje zaposlenih in na dodatnem formalnem izobraževanju zaposlenih (študij ob delu).

Cilj podpore ZGS formalnemu izobraževanju je omogočiti pridobitev ustrezne izobrazbe za zasedbo delovnega mesta pri zaposlenih, ki nimajo ustrezne izobrazbe.

Možnosti za finančno podporo ZGS študiju ob delu se v zadnjih letih zmanjšujejo. V letu 2010 je bilo z zaposlenimi sklenjenih 12 novih pogodb o izobraževanju, pri katerih pa gre v glavnem za preoblikovanje starih sporazumov o pridobitvi ustrezne izobrazbe za zasedbo delovnega mesta revirnega gozdarja. Te pogodbe nimajo neposrednih finančnih posledic za ZGS. Le ena pogodba predvideva delno sofinanciranje stroškov višješolskega strokovnega študija gozdarstva in lovstva iz sredstev tržne dejavnosti ZGS - lovišča s posebnim namenom. Dve pogodbi sta bili tako sklenjeni za nadaljevanje študija zaposlenega na visokošolskem strokovnem programu gozdarstva, devet pogodb pa za študij na višješolskem strokovnem študiju gozdarstva in lovstva.

V letu 2010 je študij uspešno zaključil en zaposleni, in sicer na podiplomskem magistrskem študiju prava. Stanje na področju formalnega izobraževanja zaposlenih v ZGS ob koncu leta 2010 kaže preglednica 47.

Preglednica 47: Število zaposlenih, ki imajo z ZGS sklenjeno pogodbo o izobraževanju, po študijskih programih in smereh (stanje 31. 12. 2010)

Študijski program	Študijska smer					SKUPAJ
	Doktorat	Magisterij	Univ. in 2. bol. st.	Visoka strokovna	Višja strokovna	
Gozdarstvo (lovstvo)	1	12		8	11	32
Geodezija				1		1
Krajinska arh.		2				2
Org./management			1			1
Organ./informatika				2		2
Poslovni sekretar					1	1
Komerciala, račun.				1		1
Socialna ekologija		1				1
Ekonomija				1		1
Varstvo nar. d.		5				5
Varstvo okolja		3	1			4
Znanost o okolju	1					1
SKUPAJ	2	23	2	13	12	52

Interno (neformalno) izobraževanje zaposlenih je glavni vir za izpopolnjevanje strokovnega znanja pri zaposlenih v ZGS. Organizator izobraževalnih dogodkov so območne enote ali strokovni oddelki na Centralni enoti. Izobraževanja izvajajo predavatelji iz ZGS ali zunanji strokovnjaki, predvsem iz Gozdarskega inštituta Slovenije, Biotehniške fakultete ali MKGP. Iz finančnih razlogov redko izobraževanja izvajajo zunanje izobraževalne organizacije in podjetja. V letu 2010 se je različnih seminarjev, predavanj, demonstracij in delavnic udeležilo 2.491 zaposlenih v ZGS.

Obseg neformalnega izobraževanja zaposlenih v letu 2010 je prikazan v preglednici 48. V preglednici je navedeno število izobraževalnih dogodkov, ki so se jih udeležili zaposleni iz posamezne organizacijske enote ZGS in skupno število udeležencev.

Preglednica 48: Število izobraževalnih dogodkov po organizacijskih enotah (Nd) in število udeležencev neformalnega izobraževanja (Nu) za zaposlene v ZGS v letu 2010

Organizac. enota	Stiki z last., javn. in sodel..		Gozdnog načrtovanja		Gojenje in varstvo		Gozdna tehnika		Živalski svet		Informatika		Ostala področja		Tujina		SKUPAJ	
	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu	Nd	Nu
Centr. e.	6	11	9	33	21	46	11	15	5	12	1	10	12	14	19	37	84	178
Tolmin			3	6	9	31	3	5	1	6	1	14	6	8	1	6	24	76
Bled			2	9	9	54	5	38	2	2			4	18	3	7	25	128
Kranj			6	49	11	51	5	26	3	5	1	13	5	27	2	4	33	175
Ljubljana			10	68	10	45	3	36	1	2	3	5	7	28	2	3	36	187
Postojna	1	1	2	4	6	60	4	49	1	8			3	3	1	1	18	126
Kočevje	1	50	6	23	7	22	3	18	1	1	1	5	5	75	4	14	28	208
N. mesto			5	16	3	6	7	70	2	5			11	145	0	0	28	242
Brežice	2	5	11	103	26	97	16	85	3	4			4	8	1	1	63	303
Celje	4	19	5	37	13	46	5	18					5	24	2	2	34	146
Nazarje	1	1	1	2	6	41	13	85	1	3			3	3	1	2	26	137
Sl. Gradec			1	0	6	106	7	207					2	2	1	2	17	317
Maribor			4	19	2	3	9	134					3	3	3	4	21	163
M. Sobota			4	7	6	12	2	10	2	3			4	3	0	0	18	35
Sežana			2	11	3	12	2	42					2	2	1	3	10	70
SKUPAJ		87		387		632		838		51		47		363		86		2491

Vsebino posameznih izobraževalnih dogodkov narekujejo aktualne naloge javne gozdarske službe. Program izobraževanja zaposlenih je vsako leto določen z letnim programom. Posamezne izobraževalne aktivnosti so podrobneje opisane v poročilih posameznih strokovnih oddelkov ZGS.

Glede na število udeležencev izobraževanja po posameznih strokovnih področjih je bil obseg izobraževanja v letu 2010 največji na področjih glavnih nalog javne gozdarske službe, in sicer na področju gozdne tehnike (838 udeležencev), gojenja in varstva gozdov (632 udeležencev) ter gozdnogospodarskega načrtovanja (387 udeležencev).

Na področju gozdne tehnike je bilo največ izobraževanj, ki so jih organizirale območne enote in Oddelek za gozdno tehniko, namenjeno postopkom pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic in gozdnih vlak, novostim pri uporabi novih tehnologij v gozdu (strojna sečnja in spravilo), razvoju tehnologij gozdne proizvodnje, pridobivanju in uporabi lesa za energijo, varnemu delu v gozdu pri sečnji in spravilu ter možnostim pridobivanja in rabe kvalitetnega lesa. V juniju 2010 je bil na Bledu uspešno izveden simpozij IUFRO s področja gospodarjenja z gozdovi v drobni posesti, gozdarskega svetovanja in prenosa znanja, ki so se ga udeležili zaposleni v ZGS, ki delajo na omenjenih področjih. ZGS je pripravil tudi več kabinetnih predstavitev in obsežen terenski program.

Na področju gojenja gozdov je bilo veliko časa posvečeno uvajanju računalniške aplikacije za izdelavo gozdnogojitvenih načrtov. Po območnih enotah so potekali izobraževalni tečaji v manjših skupinah za uporabo omenjene aplikacije, hkrati pa tudi tečaji za uporabo novega računalniškega programa MPX. Druge teme seminarjev in delavnic so bili sanacijski ukrepi po ujmah v gozdovih, posledice podnebnih sprememb, pravilna izbira drevja za posek,

gospodarjenje z macesnovimi gozdovi in gozdno drevesničarstvo. V okviru področja varstva gozdov je bilo v sodelovanju z GIS v juniju 2010 organizirano posvetovanje o glavnih temah varstva gozdov in nadzora nad škodljivimi organizmi v gozdu. Poleg tega je bilo izvedenih več izobraževalnih dogodkov na temo fitosanitarnega nadzora nad škodljivimi organizmi, borove ogorčice in drugih bolezni gozdnega drevja, ki so se v Sloveniji na novo pojavile ali je velika nevarnost, da se pojavijo tudi pri nas.

Na področju gozdnogospodarskega načrtovanja je bilo v aprilu 2010 skupaj z BF - Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire organizirano posvetovanje z naslovom »Gozdni prostor: načrtovanje, raba in nasprotja«. Poleg 39 zaposlenih iz oddelka in odsekov za gozdnogospodarsko načrtovanje na OE so se ga udeležili tudi predstavniki vseh organizacij na področju gozdarstva v Sloveniji. Načrtovanje razvoja gozdov v luči podnebnih sprememb je bila glavna tema več delavnic, med njimi tudi delavnice o Zeleni knjigi, ki jo je izdala EU in predstavlja strategijo prilagajanja gozdarstva na podnebne razmere. Udeležili so se je vsi vodstveni strokovni delavci iz Centralne enote. Posebna pozornost je bila posvečena tudi izobraževanju za gospodarjenje z varovalnimi gozdovi, ki so tudi ena od tem projekta MANFRED, v katerem sodeluje ZGS. V sodelovanju z BF - Oddelkom za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire smo organizirali delavnico o gospodarjenju z varovalnimi gozdovi. Na delavnici je predaval profesor za gojenje gozdov iz univerze iz Torina – prof. dr. Renzo Motta.

Druga izobraževanja na področju gozdnogospodarskega načrtovanja so bila posvečena razvoju kartografije v gozdnem prostoru, vsebinam obnove načrtov gozdnogospodarskih območij, metodologiji obnove načrtov GGE, delu z zavarovanimi območji in valorizaciji funkcij gozdov.

Zaposleni, ki so skrbniki ploskev intenzivnega monitoringa gozdov iz ZGS, so se udeležili delavnice, ki jo je GIS pripravil na Pohorju (Osankarica) v okviru projekta FUTMON.

S področja načrtovanja razvoja gozdov velja omeniti še posvet z naslovom »Intenzivno gospodarjenje z gozdovi in varstvo narave«, ki ga je organizirala Zveza gozdarskih društev Slovenije skupaj z ZGS in drugimi partnerji. Udeležili so se ga zaposleni iz vseh območnih enot.

Na področju gozdnih živali in lovstva so bile glavne teme izobraževanj škode po velikih zvereh, metodologija ocenjevanja trofej in ocenjevanje objedenosti po rastlinojedi divjadi. Skupaj s podjetjem ERICO iz Velenja in LZS je bil organiziran posvet o divjem prašiču. V sodelovanju z GIS je bilo organizirano predavanje prof. Bretta Sandercocka iz Kansasa (ZDA) o vlogi odstrela oz. aktivnem upravljanju z divjadjo in o lovski statistiki.

Izobraževanje zaposlenih na področju stikov z lastniki gozdov in javnostmi je bilo posvečeno predvsem gozdni pedagogiki, tematskim potem v naravi, komunikaciji z deležniki in študijskim krožkom. V letu 2010 smo nadaljevali razvoj vsebin gozdne pedagogike v okviru projekta PAWS-MED. Oddelek za stike z lastniki gozdov in javnostjo je nadaljeval svoje aktivno sodelovanje v mreži gozdarskih komunikatorjev Evrope in njegovi sekciji za gozdno pedagogiko. Ob Tednu vseživljenjskega učenja v maju 2010 so se zaposleni udeležili več izobraževalnih dogodkov, ki so bili v tem okviru brezplačno organizirani, prisotni pa so bili tudi na osrednji prireditvi o vseživljenjskem učenju v Radečah.

Izobraževanje na področju informatike je bilo namenjeno predvsem operacijskemu sistemu Linux ter programski rešitvi MPX. Razvoj in izpopolnjevanje intraneta ZGS smo podprli z izobraževanjem vseh urednikov na Centralni enoti za uporabo programskega orodja TYPO 3.

Na področju varstva pri delu smo izvedli zakonsko predpisane seminarje in preizkuse znanja.

Na poslovno-finančnem področju so bila izobraževanja namenjena predvsem uvajanju poslovnega in računovodskega programskega paketa MAOP. Izvedeno je bilo tudi izobraževanje za administrativne delavce s področja ravnanja z arhivskim gradivom.

Izobraževalne aktivnosti na kadrovsko-pravnem področju so obsegale več seminarjev s področja kadrovskih evidenc v programu MAOP in dva seminarja s področja kadrovskih

predpisov in plačne zakonodaje. Za pripravnike je bil s strani Oddelka za kadrovsko-pravne zadeve organiziran interni seminar s področja splošnega dela strokovnega izpita.

V procesu verifikacije učnih mest za praktično izobraževanje študentov višješolskega strokovnega programa gozdarstvo in lovstvo je bilo v Postojni izvedeno pedagoško andragoško usposabljanje mentorjev študentov.

Poleg zgoraj omenjenih izobraževanj je bilo organiziranih še več manjših internih izobraževalnih dogodkov za zaposlene.

V letu 2010 smo zaposlenim zagotovili najnujnejšo strokovno literaturo, s pomočjo katere se lahko zaposleni samoizobražujejo. Za vse območne in krajevne enote je bil naročen Gozdarski vestnik, skupaj z dodatnimi izvodi priloge Zdravje gozda. S strani Centralne enote ZGS je bil za vse območne enote v letu 2010 naročen Zbornik gozdarstva in lesarstva, območne enote pa so v skladu s svojimi potrebami dodatno naročile tudi posamezne izvode druge domače in tuje strokovne periodike ter posamezne strokovne knjige.

Praktično usposabljanje študentov in dijakov

V okviru praktičnega usposabljanja študentov in dijakov s področja gozdarstva je v letu 2010 zaključilo praktično izobraževanje v ZGS 22 študentov višješolskega strokovnega študija gozdarstva in lovstva (VSS Postojna), 27 študentov visokošolskega strokovnega študija gozdarstva na BF - Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire ter 63 dijakov Srednje gozdarske in lesarske šole v Postojni. Poleg tega smo izvedli tudi praktično usposabljanje za več dijakov programa naravovarstveni tehnik, in sicer za enega dijaka Srednje šole Muta, tri dijake Srednje gradbene šole in gimnazije iz Maribora in enega dijaka srednje šole Grm iz Novega mesta.

V okviru mednarodne izmenjave študentov smo na praktično usposabljanje na ZGS sprejeli tudi dva študenta visoke gozdarske šole Weißenstephan iz Freisinga in dva študenta gozdarstva iz Španije (I.E.S. El Escorial). Konec junija so nastopili 6 tedensko praktično izobraževanje še trije študenti gozdarstva iz Francije, in sicer dva iz Nancy-a (ENGREF) in en študent gozdarske šole iz Epinal-a (ENSTIB).

Vsem študentom in dijakom so bili določeni mentorji, ki so poskrbeli za izvedbo predpisanega programa usposabljanja za posameznega študenta ali dijaka.

Potovanja v tujino

Službena potovanja v tujino v letu 2010 so bila opravljena z namenom sodelovanja ZGS v mednarodnih projektih, strokovnega sodelovanja s tujimi inštitucijami in izobraževanja.

V preglednici 49 so navedena vsa potovanja zaposlenih v tujino in njihov namen. Skupaj je bilo v letu 2010 opravljenih 47 potovanj v tujino, v njih pa je sodelovalo 115 zaposlenih. Od skupno 47 potovanj v tujino jih je bilo 28 izvedenih z namenom izobraževanja in seznanjanja z novostmi v stroki ter 19 z namenom sodelovanja v mednarodnih projektih in na delovnih sestankih s tujimi inštitucijami.

Stroške nekaterih potovanj v tujino so delno ali v celoti plačali tuji organizatorji, v nekaterih primerih pa so stroške potovanj poravnali udeleženci sami, odobrena pa jim je bila odsotnost z dela. Potovanja, ki s stroški niso bremenila ZGS, so v preglednici 53 označena z zvezdico (*).

Najbolj pogost cilj službenih potovanj v tujino so bile sosednje države: Avstrija, Italija, Francija in Hrvaška. Iz teh držav je tudi največ partnerjev ZGS v različnih projektih, pri katerih sodelujemo.

Preglednica 49: **Pregled službenih potovanj zaposlenih v tujino v letu 2010**

Zap. št.	Država	Št. potovanj	Št. udelež.	Nameni potovanj
1	Avstrija	12	31	Licitacija visokovrednega lesa*, konferenca IUFRO, štajerski gozdarski dnevi*, sestanek z avstrijskimi gozdarji*, sestanek FCN, ogled tehnoloških rešitev Guessing, sestanek partnerjev v projektu PAWS-MED, sejem lova in ribolova, spremljanje pošiljke jerebic, udeležba na EFNS, usposabljanje trenerjev v projektu PAWS-MED.
2	Italija	9	14	Udeležba na gozdarskih dnevih, konferenca COFO 2010, prireditve Alpe Adria*, sestanek partnerjev v projektu MANFRED (3x), delavnica Velike zveri, predstavitev slovenskih rešitev v GGN
3	Francija	5	8	Posvet o učnih poteh, konferenca o evropskih gozdnih tipih, sestanek projektne delovne skupine, mednarodni sestanek za doselitev medvedov, udeležba na sejmu LAGEN, delovni sestanek projekta SYLVAMED
4	Hrvaška	4	38	Seminar varstva rastlin, GISDATA uporabniška konferenca, sodelovanje pri protipožarnem varstvu, izobraževanje ocenjevalcev škod po zvreh
5	Španija	3	3	Srečanje projektne skupine AlpFirs, sestanek partnerjev PAWS-MED, delovni sestanek projekta SLVAMED
6	Bolgarija	2	3	Udeležba na delavnici FAO, udeležba na konferenci CIC
7	Finska	2	3	Udeležba na kongresu gozdne pedagogike, mednarodno srečanje - lovstvo
8	Gruzija	1	1	Svetovna konferenca o medvedu
9	J. Koreja	1	1	Udeležba na svetovnem kongresu IUFRO
10	Kosovo	1	2	Projekt Twinning Kosovo
11	Madžarska	1	1	Mednarodni kongres gozdarskih komunikatorjev
12	Nemčija	1	3	Sejem Interforst
13	Nizozemska	1	2	Letna konferenca Prosilva
14	Norveška	1	1	Mednarodna konferenca Euromontana
15	Portugalska	1	1	Delovni sestanek projekta PAWS-MED
16	Škotska	1	2	Delovni sestanek projekta MAKE-IT-BE
17	Švedska	1	1	Delavnica o vrednotenju gozda*
	SKUPAJ	47	115	

Opomba: * Stroški potovanja niso bremenili ZGS

4.4 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Odgovorna: Darko Pristovnik, univ. dipl. inž. gozd., vodja Službe za varnost in zdravje pri delu
spec. Jurij Beguš, univ. dipl. inž. gozd., vodja Oddelka za gozdno tehniko

V letu 2010 je Služba za varnost in zdravje pri delu nadaljevala z opravljanjem nalog oziroma ukrepov, ki zagotavljajo varnost in zdravje zaposlenih pri delu v ZGS. Te naloge so predpisane z zakonodajo s področja varnosti in zdravja pri delu ter so bile določene s Programom dela ZGS za leto 2010. Večino načrtovanega v letu 2010 smo tudi opravili.

Najpomembnejše opravljene naloge so bile:

- neprestano spremljanje stanja varnosti in zdravja pri delu v ZGS ter obveščanje in seznanjanje zaposlenih o vseh nevarnostih in ukrepih za preprečitev nevarnosti;
- poučevanje in usposabljanje zaposlenih za varno delo, kakor tudi usposabljanje dijakov oziroma študentov, ki opravljajo delovno prakso v ZGS v okviru izobraževalnih programov (razna predavanja s področja varnosti in zdravja pri delu, izvedba preizkusov znanja s testi, literatura idr.);
- izvedba prvih, periodičnih in kontrolnih zdravstvenih pregledov delavcev;

- izvedba preventivnih cepljenj proti klopnem meningoencefalitisu in steklini ter nabava repelentov proti klopm in insektom;
- nabava osebne varovalne opreme skladno z dinamiko, ki je določena v Izjavi o varnosti z oceno tveganja, ter ugotovljenim stanjem sredstev in opreme pri uporabnikih (čevlji, omarice za prvo pomoč, kompleti osebne prve pomoči, zaščitne rokavice);
- evidentiranje in izvedba internih raziskav delovnih nezgod zaposlenih v ZGS, ter obveščanje inšpekcije dela;
- tekoče vodenje predpisanih evidenc, priprava programov in poročil;
- evidentiranje in analiziranje nezgod pri delu v zasebnih gozdovih.

Na podlagi Pravilnika o stalnem strokovnem usposabljanju in izpopolnjevanju strokovnih delavcev, ki opravljajo naloge varstva pri delu (Ur. l. RS, št. 112/2006), sta se strokovna delavca za varnost in zdravje pri delu A. Grum in D. Pristovnik udeležila seminarja v zvezi z zakonodajnimi novostmi, inšpekcijskim nadzorom in pravno prakso na področju varnosti in zdravja pri delu.

V drugi polovici leta 2010 smo imeli na ZGS dva pregleda Inšpektorata RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki sta s področja varstva pred požari ugotovila določene nepravilnosti v stavbah na Centralni enoti in območni enoti Ljubljana. Na Centralni enoti so bile nepravilnosti odpravljene do sredine oktobra, na OE Ljubljana pa se nepravilnosti odpravljajo (rok je 31. 3. 2011).

V letu 2007 smo od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve pridobili dovoljenje za delo za opravljanje in izvajanje usposabljanja delavcev za varno delo. V letu 2010 smo na podlagi omenjenega dovoljenja izvedli 18 dvodnevni tečajev - usposabljanj (Gasilska zveza Slovenije, strojni krožki, idr.) in 9 enodnevnih tečajev - usposabljanj, ki se jih je skupaj udeležilo 461 udeležencev.

Delovne nezgode zaposlenih v ZGS

V letu 2010 se je pri delu v ZGS pripetilo 22 nezgod in pri tem se je prav toliko zaposlenih poškodovalo. Število nezgod je pod desetletnim povprečjem (2001–2010), ki znaša 25 nezgod na leto.

Preglednica 50: Število delovnih nezgod po organizacijskih enotah v obdobju (2001–2010)

OE	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	SKUPAJ
Centralna enota	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Tolmin	2	1	0	2	3	2	2	1	0	2	15
Bled	0	1	0	1	7	2	2	0	2	4	19
Kranj	0	1	2	2	2	2	1	1	2	2	15
Ljubljana	2	3	7	6	7	1	6	1	1	0	34
Postojna	0	3	2	3	2	2	0	1	0	0	13
Kočevje	5	6	2	5	0	0	3	1	0	2	24
Novo mesto	3	5	3	2	5	3	2	1	1	5	30
Brežice	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Celje	2	3	2	1	3	2	1	1	1	6	22
Nazarje	1	6	0	2	0	0	1	1	1	0	12
Slovenj Gradec	2	2	2	1	5	3	2	1	1	0	19
Maribor	5	5	1	4	3	3	3	2	3	1	30
Murska Sobota	1	2	0	0	1	0	0	0	0	0	4
Sežana	1	3	2	2	0	1	0	0	1	2	12
SKUPAJ	24	42	23	31	39	22	23	11	13	24	252

Pogostnost nezgod, ki se izraža s številom nezgod v enem letu na 100 zaposlenih, ima v letu 2010 vrednost 3,0 ((število nezgod na delu v letu 2010/število zaposlenih) x 100).

19 nezgod se je pripetilo revirnim gozdarjem, po ena nezgoda pa gozdarju načrtovalcu, vodji krajevne enote, vodji odseka za gojenje gozdov, vodji odseka za gozdno tehniko in revirnemu lovcu. Nezgode po mesecih so enakomerno porazdeljene, največ nezgod je bilo meseca oktobra – 4 nezgode. Prav tako so nezgode enakomerno porazdeljene po delovnih dnevih, nekoliko izstopa le torek – 8 nezgod, največ nezgod pa se je zgodilo zgodaj med 9. in 12. uro.

Na osnovi analiz nezgod ugotavljamo, da je največja verjetnost za poškodbe pri delu na terenu, kjer se največ poškodb zgodi pri hoji po brezpotju (označevanje dreves, kontrola sečišča). Najpogosteje prihaja do padcev oziroma zdrsov, najpogostejše poškodbe pa so zlomi, zvini, oziroma nategi vezi. Med najbolj izpostavljenimi deli telesa so noge in roke. Delovnega mesta – terena ne moremo izboljšati in prilagoditi delavcu, zato je zelo pomembna uporaba ustrezne osebne varovalne opreme (čevlji, škornji, dereze) in redno usposabljanje in opozarjanje zaposlenih na pazljivost pri delu na terenu.

Preglednica 51: **Število poškodb zaposlenih na ZGS v letu 2010 po kraju nezgode, opraviilu, vzroku, vrsti poškodbe in poškodovanemu delu telesa**

Kraj nezgode	Št.	Opravilo	Št.	Vzrok poškodbe	Št.	Vrsta poškodbe	Št.	Poškodba – telesni del	Št.
Cesta	3	Označevanje dreves	6	Padec, zdrs	15	Udamina	10	Noga	11
Gozd	14	Prihod na delo	3	Prom. nesreča	1	Zvin, nateg	11	Roka	5
Parkirišče	4	Odhod na teren	2	Udarec veje	4	Urez	2	Trup	4
Druga neg. pov.	3	Kontrola sečišča, vlak in gojitvenih del	8	Drugo	2	Ostalo	1	Okno	2
		Ostalo-teren	5					Glava	2
SKUPAJ	24		24		22		24		22

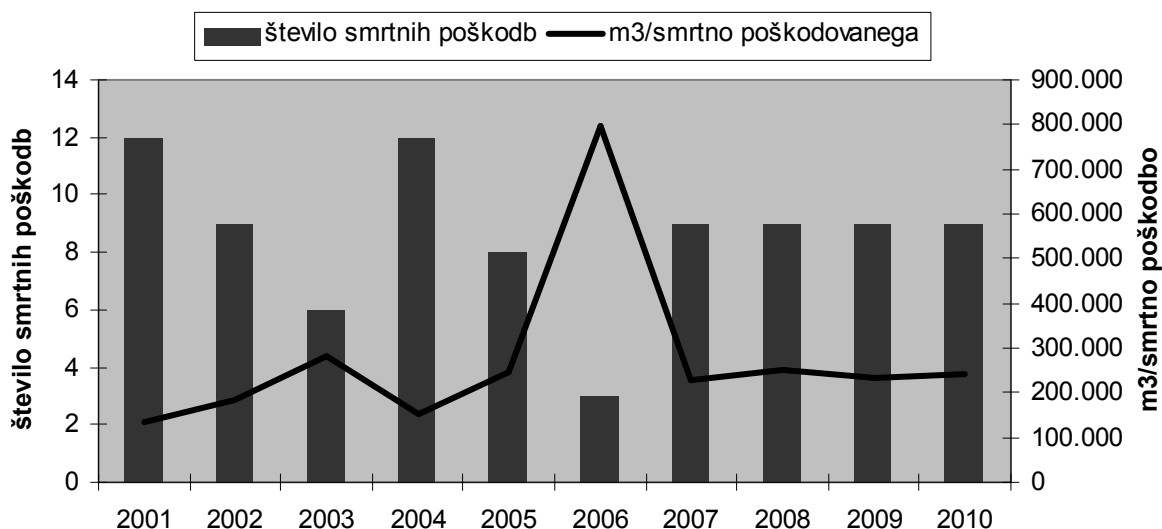
Nezgode pri delu v zasebnih gozdovih

ZGS samoiniciativno prek svojih revirnih gozdarjev beleži nezgode v zasebnih gozdovih, saj je drugačen sistem zbiranja podatkov – prek policije in zdravstvenih zavodov – otežen med drugim tudi zaradi zakona o varovanju osebnih podatkov. Poškodbe lastnikov gozdov in drugih, ki nepoklicno delajo v gozdu, pa se večkrat v uradni statistiki nezgod vodijo skupaj z nezgodami v prostem času (dom, šola, šport, siva ekonomija). Podatki, ki smo jih zbrali, so dobljeni na podlagi informacij, ki jih zaposleni ZGS pridobijo na terenu, oziroma iz dnevnih časopisov, na podlagi teh informacij pa izdelajo poročila o nezgodah v zasebnih gozdovih. Kljub temu, da na tak način vseh nezgod ne moremo zajeti in torej podatki niso popolni, nam služijo kot dobra informacija o tem, pri katerih opraviilih se nesreče pripetijo, kako resne so poškodbe in kaj je vzrok tem nesrečam. V poročilih o nezgodah naj bi bile zajete vsaj vse smrtno nezgode.

Če obravnavamo le nesreče z najbolj tragičnim izidom v desetletnem obdobju od leta 2001 do konca 2010, ugotovimo, da se je pri delu v zasebnih gozdovih v tem času smrtno ponesrečilo skupaj 86 ljudi – lastnikov gozdov, torej beležimo v povprečju 9 smrtnih žrtev na leto. Največ nezgod se je pripetilo v letih 2001 in 2004, ko je življenje izgubilo 12 ljudi na leto, najbolj črno pa je bilo leto 2000, ko je življenje izgubilo 15 ljudi. V letu 2010 je v zasebnih gozdovih življenje izgubilo 9 ljudi – lastnikov gozdov. Dodati pa moramo, da sta se v zasebnih gozdovih pri delu v letu 2010 smrtno ponesrečila še dva registrirana izvajalca.

Povezava med številom nezgod s smrtnim izidom ter količino posekane lesne mase v zasebnih gozdovih kaže na to, da je bila v letu 2010 ena nezgoda s smrtnim izidom na 244.000 m³ posekane lesne mase (v letu 2009 na 233.000 m³). Razen tega pa se še vsako leto poškoduje pri delu v gozdu več deset ljudi, ki imajo trajne posledice - invalidnost.

Grafikon 15: Povezava med številom nezgod s smrtnim izidom ter količino posekane lesne mase v zasebnih gozdovih

Preglednica 52: Število evidentiranih delovnih nezgod lastnikov gozdov v letu 2010 po fazi dela, resnosti poškodbe in vzročnem sredstvu

Resnost poškodbe	Št.	Faza dela	%	Vzročno sredstvo	%	Uporaba var. opreme	%	Sodelovanje na tečaju ZGS	%
Lažja	5	Sečnja	82	Drevo	52	Da	31	Da	21
Težja	16	Mehaniz. spravilo	14	Deblo	17	Ne	69	Ne	79
Smrt	9	Ročno spravilo	4	Hlod	10				
				Veja	7				
				Motorna žaga	10				
				Traktor	3				

Večletne analize nezgod so pokazale, da se jih večina pripeti zaradi podcenjevanja nevarnosti pri delu, neuporabe osebne varstvene opreme za delo, nepoznavanja tehnik dela, zastarelih ali slabo vzdrževanih delovnih naprav in slabe psihofizične pripravljenosti tistih, ki dela izvajajo. Ponesrečenci so pretežno kmetje in drugi lastniki gozdov, najpogosteje stari med 30 in 70 let. Največ nezgod se pripeti pri sečnji drevja. Kar četrtnina nezgod se pripeti v soboto, pogostost pa narašča od ponedeljka do sobote, največ se jih zgodi med 10. in 11. uro dopoldne in okoli 17. ure popoldan, kar samo potrjuje znano dejstvo, da je večja verjetnost za nezgodo takrat, ko smo utrujeni.

Zavod za gozdove je aktiven na področju izobraževanja in promoviranja varnega in učinkovitega dela v gozdu že od leta 1995. Na tečajih letno usposobimo za delo v gozdu skoraj 2.000 udeležencev, izdajamo publikacije, sodelujemo z mediji, sodelujemo s prikazi na sejmih. Vendar očitno to ni dovolj. Razkorak med nizko stopnjo varnosti, katere posledica so visoki stroški nezgod in majhnimi vlaganji v varnost, ki povečajo stopnjo varnosti je pri nas še vedno zelo velik.

4.5 NOTRANJI NADZOR

S sklepom direktorja ZGS naj bi vodje območnih enot skupaj z vodji odsekov letno opravili preglede po vseh krajevnih enotah na svojem območju, vodje strokovnih oddelkov (na CE ZGS) pa vsaj po 4 preglede. Tematiko pregleda si nadzorniki izberejo samostojno, pri izvedbi nadzornega pregleda pa so osredotočeni na izvajanje izdanih navodil. V letu 2010 smo dali poseben poudarek kontroli pri vodenju postopkov pri gradnji gozdnih prometnic in izvedbi gradbenih del. V ta namen je bila oblikovana posebna revizijska komisija.

Skupno je bilo opravljenih 123 rednih in 2 izredna pregleda, kar pomeni 85 % od načrtovanih pregledov. O odpravi ugotovljenih nepravilnosti so morale območne enote pisno obvestiti direktorja ZGS.

Preglednica 53: Število izvedenih pregledov v sklopu notranjega nadzora v letih 2007–2010

OE Oddelek	2007			2008			2009			2010		
	plan	izvedba	%	plan	izvedba	%	plan	izvedba	%	plan	izvedba	%
Tolmin	10	1	10	10	2	20	10	9	90	10	7	70
Bled	4	0	0	4	1	25	4	1	25	4	2	50
Kranj	6	4	67	6	6	100	6	6	100	6	7	117
Ljubljana	9	9	100	9	6	67	9	8	89	9	14	156
Postojna	6	4	67	6	0	0	6	6	100	6	6	100
Kočevje	10	7	70	10	8	80	10	10	100	10	10	100
Novo mesto	8	0	0	8	0	0	8	0	0	8	0	0
Brežice	6	4	67	6	6	100	6	6	100	6	0	0
Celje	6	6	100	6	6	100	6	6	100	6	7	117
Nazarje	5	5	100	5	0	0	5	3	60	5	8	160
Slov. Gradec	6	5	83	6	0	0	6	6	100	6	4	67
Maribor	8	6	75	8	5	63	8	6	75	8	6	75
M. Sobota	4	1	25	4	4	100	4	4	100	4	3	75
Sežana	4	3	75	4	4	100	4	3	75	4	0	0
Oddelek II	4	4	100	4	3	75	4	2	50	4	3	75
Oddelek III	4	4	100	4	2	50	4	2	50	4	4	100
Oddelek IV	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	4	100
Oddelek V				4	2	50	4	4	100	4	6	150
Oddelek VII				4	0	0	4	4	100	4	1	25
Varstvo gozda	4	4	100	4	2	50	4	3	75	4	3	75
LPN				4	1	25	4	4	100	4	7	175
Izredni nadzor				2	2	100	2	2	100	1	1	100
V. in zd. pri d.										4	3	75
PRP										318	270	85
SKUPAJ	108	71	66	122	61	50	122	99	81	443	376	85

Naj posebej omenimo opravljene preglede gozdnih prometnic (gozdnih cest in gozdnih vlak), ki smo jih morali izvesti na podlagi dopisa MKGP št. 3710-11/2009/2 z dne 23. 10. 2009, v katerem je bilo zahtevano, da »mora notranja revizijska skupina pregledati tudi vse že zgrajene gozdne prometnice, ki so bile sofinancirane s strani Evropskega sklada za razvoj podeželja (ESRP)«. ZGS je takoj po prejeti zahtevi, da opravi preglede vseh zgrajenih prometnic, oblikoval delovno skupino, zadolženo za izvedbo pregledov. Pri tem smo sledili načelu, da je potrebno preglede izvajati s pregledniki, ki niso neposredno povezani s postopki priprave oziroma gradnje gozdnih prometnic in ki niso bili vključeni v pripravo dokumentacije za vlogo investitorjev na razpise PRP in v strokovne prevzeme gozdnih prometnic. Skladno z navedenim je direktor ZGS 16. 11. 2009 izdal sklep št. 025-75/2009 o imenovanju Revizijske skupine za revizijo postopkov ZGS pri pripravi, gradnji in rekonstrukciji gozdnih prometnic, s katerim je bilo imenovanih 28 članov revizijske skupine in način izvajanja pregledov. Pregledane so bile vse gozdne prometnice, ki so bile sofinancirane s strani ESRP in del drugih prometnic, zgrajenih v preteklih letih. Zaradi poenotenja pogledov o načinih merjenja in dopustnih odstopanj sta bila organizirana dva sestanka med predstavniki ZGS in Agencije za kmetijske trge in razvoj

podeželja (ARSKTRP), 19. 11. 2009 in 2. 11. 2009, zapisnik teh sestankov pa je bil podlaga za izdelavo opomnikov za izvajanje nadzornih pregledov. Na podlagi podatkov ARSKTRP smo načrtovali 318 pregledov vlog, a se je kasneje pokazalo, da je bilo potrebno pregledati 270 vlog, kar smo tudi v celoti izvedli.

4.6 DELO ORGANOV ZGS IN NJIHOVIH KOMISIJ

V letu 2010 se je Svet ZGS sestel na 3 rednih sejah, 3 seje pa je imel korespondenčne. Sveti vseh območnih enot pa so imeli skupno 39 rednih sej in eno korespondenčno sejo.

Strokovni svet ZGS je imel 3 seje.

Direktor ZGS je sklical 7 kolegijev vodij oddelkov in območnih enot, zaradi koordiniranja dela na CE ZGS pa se je občasno udeležil sej Strokovnega kolegija CE ZGS.

Strokovni kolegij Centralne enote ZGS, ki se ga udeležujejo vodilni delavci posameznih strokovnih področij, se je sestel tudi v letu 2010 na 18 sejah. Seje vodi Pomočnik direktorja za strokovne zadeve, zapisniki sej pa so redno posredovani na vse območne enote in objavljeni na internem spletu (Intranetu).

Vodje oddelkov so sklical skupno 31 sej kolegijev oddelkov, ki so se jih udeležili vodje odsekov oziroma služb (za področje informatike) iz območnih enot.

4.7 RAZVOJNO DELO ZA IZBOLJŠANJE DELOVANJA ZGS

V letu 2010 je podjetje Protal d.o.o. ob sodelovanju strokovnih delavcev nadaljevalo z analiziranjem delovnih procesov v ZGS in tudi zaključilo z izdelavo elaborata. Elaborat bo podlaga racionalizaciji delovnih procesov v ZGS ter aktivnostim ZGS na pridobitvi standarda 9001.

ZGS je tudi nadaljeval delo na pripravi novega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v ZGS. Predvideno je, da bo osnutek Pravilnika izdelan do sredine marca 2011, Pravilnik pa bo v celoti izdelan do poletja 2011.

Pomemben razvojni korak na področju celotne informatike v ZGS je uspešno dokončanje Računalniškega programa za izdelavo gozdnogojitvenih načrtov, saj se je za potrebe tega programa standardiziralo tudi strukture map in podatke.

5 Struktura porabljenega delovnega časa v letu 2010 po dejavnostih

V letu 2010 so zaposleni v javni gozdarski službi v ZGS že peto leto evidentirali delovni čas po posameznih nalogah. Takšno evidentiranje omogoča analizo porabe delovnega časa po delovnih nalogah in ob poznanih količinah opravljenih del v grobem tudi spremljanje učinkov po nalogah in organizacijskih enotah ter analizo stroškov. V preglednici 54 navajamo za leto 2010 porabljeni čas in njegovo strukturo po temeljnih gozdarskih področjih dela v ZGS.

Preglednica 54: Število porabljenih ur in struktura delovnega časa po temeljnih opravilih v letu 2010, vključno z LPN

Dejavnost	Porabljen čas ur	Delež %	Indeks na 2009
Stiki z lastniki gozdov in javnostjo	99.417	10,1	0,99
Svetovanje lastnikom gozdov	71.605	7,3	0,90
Delo z javnostjo	27.812	2,8	1,31
Gozdnogospodarsko načrtovanje	212.088	21,6	1,46
Gojenje in varstvo gozdov	425.076	43,2	1,14
Gojenje gozdov	350.679	35,6	1,19
Varstvo gozdov	74.397	7,6	0,98
Gozdna tehnika	124.150	12,6	1,08
Tehnologija	61.101	6,2	1,01
Gozdne prometnice	63.049	6,4	1,16
Gozdne živali in lovstvo	23.647	2,4	0,93
Informatika	50.543	5,1	1,40
Gozdni nadzor	-	-	-
Izobraževanje	25.742	2,6	1,80
Javne naloge s področja varstva narave	14.269	1,5	1,54
Projekti	8.644	0,9	3,56
SKUPAJ JAVNA SLUŽBA	983.576	100	1,06
Tržna dejavnost	155.127		91,4
Lovišča s posebnim namenom	147.502		1,11
Naročniki	7.625		0,21
Režija	261.956		0,89
Prazniki, dopusti, bolniške v breme ZGS	277.053		0,92

Analiza porabljenih delovnih ur po posameznih področjih kaže znatne razlike med zaporednima letoma. Znatno se je povečalo število ur, porabljenih za gozdnogospodarsko načrtovanje, informatiko, izobraževanje in delo na projektih, pa tudi za delo v zvezi z zavarovanimi živalskimi vrstami. Več časa kot leto poprej je bilo namenjeno tudi gozdni tehniki ter gojenju in varstvu gozdov. Ponovno beležimo zmanjšanje števila ur za režijo in odsotnosti z dela. Z vidika izkoristka delovnega časa so spremembe ugodne. Zmanjšanje števila porabljenih delovnih ur na tržni dejavnosti je posledica tega, da v drugem polletju ZGS ni več opravljal strokovnih podlag za oddajo del v državnih gozdovih za Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS.

Povečanje obsega dela na gozdnogospodarskem načrtovanju je nedvomno tudi posledica priprav na izdelavo načrtov območij za obdobje 2011-2020 ter hitrega povečevanja obsega del v zvezi s poseganji v gozdni prostor, vendar pa se je povečala tudi poraba časa na izdelavi gozdnogospodarskih načrtov GGE, kar bo zahtevalo podrobnejše analize.

ZGS je v zadnjem letu pridobil več projektov, kar se odraža na povečanju števila delovnih ur, namenjenih projektom.

Povečan obseg del na izobraževanju je posledica izobraževalnih aktivnosti v zvezi z uvajanjem računalniškega programa za izdelavo gozdnogojitvenih načrtov, pa tudi več izvedenih izobraževalnih delavnic po območnih enotah.

Na podlagi podatkov o delu iz območnih enot in poročil oddelkov je predlog Poročila o delu ZGS pripravil mag. Živan Veselič.

Jošt Jakša
Direktor

Priloga 1: Pomembnejše institucije, organizacije, podjetja in nevladne organizacije ter področja sodelovanja ZGS v letu 2010

Zap. števil.	Organizacija	Področje sodelovanja
MINISTRSTVA IN ORGANI V SESTAVI MINISTRSTEV REPUBLIKE SLOVENIJE, DRŽAVNI ZBOR		
1	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	<ul style="list-style-type: none"> – financiranje ZGS, – vzdrževanje gozdnih cest, postopki pri gradnji gozdnih prometnic – divjad in lovstvo – sodelovanje pri pripravi predpisov, vlaganja v gozdove iz sredstev proračuna RS
2	Ministrstvo za okolje in prostor	<ul style="list-style-type: none"> – zavarovane živalske vrste, velike zveri – vožnja v naravnem okolju – gozdne gradnje
3	Fitosanitarna uprava Republike Slovenije	– varstvo gozdov
4	Agencija Republike Slovenije za okolje	<ul style="list-style-type: none"> – protipožarne preseke – zavarovane živalske vrste, velike zveri
5	Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja	– sofinanciranje vlaganj v gozdove po PRP 2007-2013
6	Ministrstvo za obrambo Uprava RS za zaščito in reševanje	<ul style="list-style-type: none"> – ujme v gozdovih – gospodarjenje z gozdovi v upravljanju MORS
7	Ministrstvo za finance	– načrti sanacije, načrt razvojnih programov (NRP)
8	Direkcija RS za ceste	– usklajevanje omrežja gozdnih in javnih cest
9	Statistični urad RS	– posredovanje podatkov za statistični letopis
10	Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in hrano	– gojenje in varstvo gozdov, posegi v prostor, divjad in lovstvo
11	Veterinarska uprava RS	– monitoring svinjske kuge pri d.prašču, stekline pri lisicah in aviarni influence pri racah mlakaricah; dovoljenja za poskuse na prostoživečih živalih – projekti; inšpekcijski pregled EU
12	DURS – Davčna uprava RS	– obdavčitev subvencij za vlaganja v gozdove
IZOBRAŽEVALNE IN RAZISKOVALNE ORGANIZACIJE IN MUZEJI		
13	Andragoški center Slovenije	– študijski krožki
14	Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive vire	<ul style="list-style-type: none"> – strojna sečnja, les za energijo, prometnice; – gozdnogospodarsko načrtovanje; – gojenje in varstvo gozdov, divjad in lovstvo; – projekti
15	Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna	– tečaji za lastnike gozdov
16	Gozdarski inštitut Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – les za energijo, prometnice; – gozdnogospodarsko načrtovanje; – gojenje in varstvo gozdov, divjad in lovstvo; – projekti
17	Kmetijski inštitut Ljubljana	– varstvo gozdov
18	Inštitut za naravno dediščino LUTRA	– vidra
19	Biotehniška fakulteta – Oddelki za zootehniko, gozdarstvo in biologijo	– divjad in lovstvo; projekt telemetrije ter genetskega proučevanja jelenjadi in velikih zveri; LIFE projekt za volka; DNA projekt za medveda; Projekt določanja starosti medvedov z brušenjem zob
20	Veterinarska fakulteta	– divjad in lovstvo
JAVNI ZAVODI, SKLADI IN AGENCIJE		
21	Triglavski narodni park	<ul style="list-style-type: none"> – podatki o gozdovih – strojna sečnja – divjad in lovstvo
22	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS	<ul style="list-style-type: none"> – strokovne storitve – gozdarstvo – najem površin za vzdrževanje okolja za divjad za LPN
23	Zdravstveni domovi	– varnost in zdravje pri delu – zdravniški pregledi
24	Geodetski zavod RS	<ul style="list-style-type: none"> – zbirni kataster javne gospodarske infrastrukture – usklajevanje omrežja gozdnih in javnih cest
25	Prirodoslovni muzej Slovenije	– zavarovane živalske vrste
26	Zavod RS za varstvo narave	– velike zveri, Natura 200 (načrtovanje), projekti

LOKALNE SKUPNOSTI		
27	Občine	<ul style="list-style-type: none"> – vzdrževanje gozdnih cest; določanje režima prometa na gozdnih cestah; gradnja gozdnih prometnic – izmenjava podatkov o cestah – določanje režima prometa na gozdnih cestah
PODJETJA		
28	Oikos d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – priprava podatkov (funkcije gozdov, sestoji), projekti
29	Gozdarske gospodarske družbe	<ul style="list-style-type: none"> – uvajanje novih tehnologij v gozdno proizvodnjo. – gradnja gozdnih prometnic.
30	Krim d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – ocena gozdne ceste na parceli
31	Utrip d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – projekt Make It Be – Biomasa
32	Metropolitana d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – strokovne storitve - gozdarstvo
33	Pomurski sejem	<ul style="list-style-type: none"> – udeležba na sejmu AGRA: demonstracije, svetovanje lastnikom gozdov, les za energijo, državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov – udeležba na sejmu Lov
34	LOGOS d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> – program za lovske evidence LISJAK
35	ERIC-o Velenje	<ul style="list-style-type: none"> – projekti
NEVLADNE ORGANIZACIJE		
36	Društvo Ekologi brez meja	<ul style="list-style-type: none"> – divja odlagališča odpadkov
37	Zveza strojnih krožkov Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – gozdna tehnika
38	Zveza lastnikov gozdove Slovenije, Društva lastnikov gozdov	<ul style="list-style-type: none"> – gozdne prometnice; energetsko svetovanje; – licitacija vrednega lesa.
39	Gasilska Zveza Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – varnost in zdravje pri delu
40	Lovska zveza Slovenije, OZUL, LD	<ul style="list-style-type: none"> – divjad in lovstvo; Komisija za velike zveri pri MOP
41	Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice	<ul style="list-style-type: none"> – velike zveri; načrti upravljanja z divjadjo
42	Čebelarstva zveza Slovenije, čebelarstva društva	<ul style="list-style-type: none"> – čebelarski pašni redi, strokovna sodelovanja
43	Društvo moderatorjev Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – izobraževanje za vodenje skupinskih procesov
44	Oglarski klub Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – Teden gozdov, oglarstvo
45	Združenje za pohodništvo in kolesarjenje	<ul style="list-style-type: none"> – tematske pohodniške poti v Sloveniji
46	Turistična zveza Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – tematske pohodniške poti v Sloveniji
47	Planinska zveza Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – tematske pohodniške poti v Sloveniji
48	Slovenska turistična organizacija	<ul style="list-style-type: none"> – tematske pohodniške poti v Sloveniji
49	Lokalne akcijske skupine LAS	<ul style="list-style-type: none"> – razvoj podeželja
ZBORNICE		
50	Gospodarska zbornica Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – strojna sečnja – gozdno gospodarsko načrtovanje
51	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije	<ul style="list-style-type: none"> – Bioenergija - biomasa iz kmetijstva – varno delo v gozdu – svetovanje lastnikom gozdov – divjad in lovstvo; škode od divjadi; velike zveri
52	Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica	<ul style="list-style-type: none"> – varstvo gozdov
ORGANIZACIJE EU IN DRUGIH DRŽAV		
53	IUFRO (International Union of forest research organisations – Mednarodna zveza gozdarskih raziskovalnih organizacij)	<ul style="list-style-type: none"> – aktivno delo v delovni skupini 6.06.03. – vodja Oddelka za gozdno tehniko je predstavnik Slovenije v IUFRO.
54	FAO (Food and agricultural organisation – mednarodna organizacija za hrano in kmetijstvo)	<ul style="list-style-type: none"> – les za energijo – participacija in svetovanje lastnikom gozdov.
55	Izobraževalni center Osoje v Avstriji	<ul style="list-style-type: none"> – izobraževanje lastnikov gozdov.
56	Parco Naturale Adamello Brenta (R Italija)	<ul style="list-style-type: none"> – rjavi medved
57	EU, Komisija	<ul style="list-style-type: none"> – Direktiva o habitatih – velike zveri;
58	WWF Austria	<ul style="list-style-type: none"> – rjavi medved
59	IBA (International Bear Association)	<ul style="list-style-type: none"> – velike zveri – rjavi medved
60	LCIE (Large Carnivore Initiative for Europe)	<ul style="list-style-type: none"> – velike zveri
61	SCALP (Status and Conservation of Alpine Lynx Population)	<ul style="list-style-type: none"> – velike zveri – ris;
62	Šumarski fakultet iz Zagreba	<ul style="list-style-type: none"> – Dnevi zdravstvenega varstva rastlin Hrvaške
63	Pro Silva Europe	<ul style="list-style-type: none"> – priprava letne konference Pro Silva v Sloveniji
64	Joint Research Centre, Ispra	<ul style="list-style-type: none"> – poročila o gozdnih požarih

